

ישראל.

דו"ח שנתי 2019

.il

סקירת פעילות איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

איגוד
האינטרנט
הישראלי
ISOC-IL

.il

דו"ח שנתי 2019

סקירת פעילות איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) לשנת 2019

מוגש לאסיפה הכללית השנתית של העמותה בתאריך 24.6.2020
משרדי האיגוד, ברקת 6, פתח תקווה

איגוד
האינטרנט
הישראלי
ISOC-IL

דו"ח שנתי 2019
סקירת פעילות איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)
לשנת 2019

ISBN 978-965-92622-8-1

עיצוב גרפי: יעל בוברמן

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)
Israel Internet Association (RA)

רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210, פתח תקווה 4951774
6 Bareket street, POB 7210, Petach Tikva 4951774
T. +972-3-9700900 F. +972-3-9700901
info@isoc.org.il · www.isoc.org.il

תוכן עניינים

מס'	נושא	עמוד
1.	תמצית מנהלים	7
2.	דבר נשיאת האיגוד וחברי הוועד המנהל	10
3.	דבר מנכ"ל האיגוד	15
4.	על אודות האיגוד	16
5.	מערך התשתית והטכנולוגיה באיגוד	19
	מבוא	19
	הנגשת מנגנוני DNS והגנת סייבר לציבור בישראל	19
	שיפור מתמיד של הגנת הסייבר של מערכות ניהול מרחב IL	20
	שדרוג תשתיות ניהול מרחב IL	20
	מערכת המרשם	20
	מחלף האינטרנט הישראלי - IIX	21
	שקף 1: IIX בשנת 2019 - נתוני תעבורה מדגמיים לאורך היממה	21
	מרחב IL - נתונים	22
	ישוב מחלוקות סביב שמות מתחם - IL-DRP	22
	הארכת תקופת הרישום והחידוש לחמש שנים	23
	סיוע לגופי מדינה בסוגיות הגנת סייבר	24
	מתקפת DNSpoing וקידום מנגנוני הגנה בעקבותיה	24
	חיזוק הגנת הסייבר המדינתית בהבטי DNS ושמות מתחם בבחירות 2019	24
	סיוע לתהליכי הטמעת מנגנוני SPF ו-DMARC	25
	DNS Flag Day	27
6.	רגולציה ומדיניות ציבורית	28
	כללי	28
	מסמכי מדיניות לקידום האינטרנט בישראל	28

29	האינטרנט של החפצים (Internet of Things, IoT)
29	טכנולוגיות הבלוקצ'יין בישראל: שימושים, אתגרים וחסמים
29	טכנולוגיית דור חמישי (5G): להתכונן לשינוי המערכת
30	בחירות לכנסת 2019/20
30	האקתון הבוטים הגדול
31	סימולציית בחירות
31	פניה לקביעת גורם רשמי לדיווח על ניסיונות להשפעה בלתי הוגנת על הבחירות
32	הסרת פרופילים מזוייפים ותעמולת בחירות לא מסומנת
32	הליכי חקיקה, ליטיגציה ודיונים ציבוריים בעקבותם
32	הצעת חוק ה"פורנו" של ח"כ שולי מועלם ומיקי מכלוף זוהר
32	חוק הסמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017
34	הצעת חוק זכויות יוצרים (תיקון מס' 5), התשע"ח-2017
36	פורום הארגונים הדיגיטליים
36	נציגות של האיגוד במכון התקנים
37	ועדת העברית במערכות ממוחשבות ואינטרנט (8109)
37	ועדת מונחים בטכנולוגיית המידע (8110)
37	ועדת נגישות באינטרנט (8101)

38	7. קשרי קהילה
38	כללי
38	נטיקה - Netica
38	על אודות נטיקה
38	הקו החם במספרים
39	מענה בשפה הערבית בקו החם
39	תהליכי מניעה ושינוי לשימוש מושכל במרחב הדיגיטלי
40	קרן עזבונות
40	קהילת מומחים
40	הרצאות לציבור
41	מיזם 'מרחב בטוח' בשיתוף קרנות הביטוח הלאומי
41	Block - מרכז הגנת סייבר לאזרחים
42	מערך חברי האיגוד
42	פרוייקטים חוצי חברה אזרחית לשימור האופי הדמוקרטי של הרשת
43	קידום האינטרנט למגזרים מוחלשים בישראל
44	כנסי העשרת ידע וצירוף קהילות חדשות

44	כנס Digital.ME
44	תכנית מנהיגות עם "ישראל 2050"
45	כנס כלכלת ישראל
46	סיוע להעברת ניהול אתר הבלוגים "ישראלוג" להפעלת החברה האזרחית
47	8. פעילות ערוצי התקשורת של האיגוד
47	על מה ואיך דיבר האיגוד ב-2019?
47	כמה פרסומים והיכן?
47	נושאי הפרסום
48	אתרי האיגוד: שדרוגים ועדכונים
48	אתר האיגוד בעברית
49	אתר האיגוד באנגלית
49	נתוני שימוש באתר האיגוד ISOC.ORG.IL
49	נתוני עמוד הפייסבוק של האיגוד
50	העלאת מודעות למרחב .IL
50	מחקר: אתרים ועסקים בישראל
51	כנסים ואירועים
51	יוני 2019, כנס INFOSEC 2019
51	יולי, 2019, כנס דה מרקר לעסקים קטנים ובינוניים 2019
51	ספטמבר, 2019, כנס PRESS4WORD 2019
52	9. ייצוג של קהילת האינטרנט הישראלית בפורומים בינלאומיים
52	גיבוש הכללים למימוש עברית ברמה העליונה של האינטרנט (TLD)
52	השתתפות בכנסי הארגון האירופי של רשמי שמות מתחם מדינתיים
54	10. פעילות הוועד המנהל וועדות האיגוד
54	בחירות 2019 - שני חברי ועד חדשים ושניים שעוזבים
54	בחירת פרופ' קרין נהון מחדש לנשיאת האיגוד
54	עיקרי החלטות הוועד המנהל בשנת 2019
57	נוהל פעולה לוועדת ההיגוי לשירותי התשתית
57	איוש ועדת ההיגוי לשירותי התשתית
58	11. ניהול העמותה
58	קביעת שומה לפי מיטב השפיטה לשנים 2011-2013
58	השקעת כספי האיגוד בקרן השקעות
58	האסיפה השנתית
59	מבנה ארגוני של איגוד האינטרנט הישראלי (במהלך שנת 2019)

נספחים

62	נספח א' - דו"ח תכנון מול ביצוע שנת 2019
65	נספח ב' - הדו"חות הכספיים המאושרים של האיגוד לשנת 2019
83	נספח ג' - תקציב איגוד האינטרנט לשנת 2020
87	נספח ד' - פניה ליחידת הסייבר בפרקליטות המדינה לעניין פרסום צווי בצ"א
90	נספח ה' - מענה יחידת הסייבר בפרקליטות המדינה לעניין פרסום צווי בצ"א
93	נספח ו' - פניה ליחידת הסייבר בפרקליטות המדינה - פרטיות במימוש צווי בצ"א
98	נספח ז' - פניה לנשיא בית המשפט המחוזי בתל-אביב בעניין פרסום צווי בצ"א
102	נספח ח' - המלצות וועדת המומחים למימוש עברית ב-RZ-LGR

1. תמצית מנהלים

דו"ח שנתי זה של איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) לשנת 2019 סוקר את מכלול פעילות האיגוד במהלכה. הייתה זו שנה עמוסה בפעילויות שונות ומגוונות, אשר מייצגת את רוחב היריעה של פעולות האיגוד.

בתחום התשתיות שהאיגוד מנהל עבור קהילת האינטרנט הישראלית, השקיע האיגוד בשנת 2019 משאבים ניכרים בחיזוק הגנת הסייבר על מרחב IL. וביטוי ב-DNS, ושיפור שירותי מרשם שמות המתחם. הצבתו של רכיב חומרה של ארגון PCH במחלף האינטרנט הישראלי IIX, אפשרה חיזוק משמעותי של יתירות מערך הפצת המידע ל-DNS על אודות מרחב IL, שיפור של מהירות ונגישות משתמשי האינטרנט בישראל לפעולות resolving של מידע DNS גלובלי והנגישה בישראל את שירות ה-DNS החינמי QUAD9 - שרת DNS חופשי, המגן על פרטיות המשתמשים בו וכנגד נזקות (malware) ופעולות דיוג (phishing).

הפעולה המתמדת לשפר את שירותי מרשם שמות המתחם, הובילה לתחילת פיתוחו של ממשק עבודה סינכרוני מול רשמי האיגוד, ממשק אשר יאפשר לבצע חלק מהפעולות במרשם באופן מיידי. לשירותי המרשם נוספה אפשרות לרשום שמות מתחם לתקופה של עד חמש שנים, כדי להקל על מחזיקי שמות המתחם לשמור על זכויותיהם. בנוסף, התחיל תהליך של שדרוג תשתיות המחשוב של האיגוד, המשרתות את כלל פעילותיו.

למחלף האינטרנט הישראלי IIX הצטרפו במהלך שנת 2019 שלושה ספקי גישה לאינטרנט, והיקף התעבורה במחלף עלה לשיא של כ-80 ג'יגהביט לשנה.

האיגוד המשיך בסיוע לגופי המדינה השונים בסוגיות של הגנת סייבר בתחומי שמות המתחם (domain names) וה-DNS - באיסוף מידע על היקף יישומם של מנגוני אימות דואר אלקטרוני (SPF ו-DMARC) במרחב IL, בייעוץ בנושא הגנה על הבחירות מפני שימושים לרעה בשמות מתחם, בתהליכים ליישום DNSSEC במרחב האינטרנט הישראלי ובקידום הערכות המשק הישראלי לשינויים שנעשו בטכנולוגיות DNS (במיזם הגלובלי DNS Flag Day).

בשנת 2019 קודמו נחקרו ונכתבו מסמכי מדיניות ציבורית על ידי האיגוד בנושאים הבאים: האינטרנט של הדברים (IOT), טכנולוגיית Blockchain וטכנולוגיית 5G. מסמכים אלה משמשים בסיס לקידום מדיניות ישראלית בסוגיות המועלות בהם.

בשני סבבי הבחירות לכנסת שהתקיימו בשנת 2019 פעל האיגוד למנוע שימוש לרעה ולא-הוגן באינטרנט ושירותיה במערכת הבחירות. האיגוד השתתף בהאקתון שנערך באוניברסיטת חיפה לפיתוח טכנולוגיות לאיתור שימוש לרעה שכזה. ערב הבחירות יזם

האיגוד, ביחד עם המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS) והמכון הישראלי לדמוקרטיה, סימולציה לבחינת יכולת ההתמודדות המדינתית עם נסיונות זרים ופנים-ישראליים להשפיע באופן לא חוקי על הבחירות. בנוסף, הפעיל האיגוד, במשותף עם הקליניקה למשפט, טכנולוגיה וסייבר באוניברסיטת חיפה, מסגרת לדיווחים על פרסומות לא מסומנות וחשבוניות מזוייפים.

במהלך 2019 האיגוד עקב אחר הפעלתו של חוק הסמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות האינטרנט, התשע"ז-2017 על רשויות המדינה השונות. מעקב זה העלה מספר כשלים ביישום החוק, ואלה דווחו לגורמים האחראים לצורך תיקונם.

בחודש אפריל 2019 השיק האיגוד את Block, מרכז הגנת הסייבר לאזרחים ועסקים קטנים (www.block.org.il) - אתר אינטרנט ייעודי המנגיש את עולם הגנת הסייבר בשפה פשוטה ומובנת לאזרח ולעסק הקטן, ובמרכזו פורום מענה של קהילת הסייבר הישראלית.

בחודש יולי 2019 יישם ICANN, הארגון העולמי האחראי על הקצאת שמות ומספרים באינטרנט את המלצות ועדת מומחים מטעמו שנוהלה במסגרת האיגוד, למימוש עברית ברמה העליונה של האינטרנט (Root Zone - Label Generation Rules). בכך נפתחה הדרך לממש עברית באופן תקין ובטוח בכל הרמות ב-DNS.

בבחירות בסוף שנת 2019, סיימו את כהונתם חברי הוועד המנהל לביא שיפמן ובת-שבע אנגלברג-בר, לאחר תקופת כהונה עם תרומה משמעותית לקידום מטרות האיגוד. במקומם, נבחרו עו"ד קרן אלבורג רימון ותא"ל (במיל') רמי מלאכי, ואנו מברכים על הצטרפותם.

כל זאת ועוד הרבה מכך, בדו"ח המפורט שלפניכם. קריאה נעימה!

האיגוד במספרים בסיום שנת 2019

פרופ' קרין נהון
נשיאת איגוד האינטרנט הישראלי.
צלם: עדי כהן-צדק

2. דבר נשיאת האיגוד וחברי הוועד המנהל

פרופ' קרין נהון, נשיאת האיגוד

דין וחשבון זה הוא כלי שקיפות מן המעלה הראשונה, המשמש הזדמנות חשובה, לחברי העמותה, לעובדיה ולציבור כולו, לקרוא על הפעילות העצומה והאיכותית, שנעשתה בשנה החולפת (2019) על ידי העובדים והפעילים באיגוד.

שנת 2019 הייתה שנה בה התקיימו שתי מערכות בחירות בישראל. השיתוק החוקתי שינה את ההדגשים שאנו נותנים באיגוד לפעילותינו הציבורית: במקום עבודה בוועדות הכנסת על חקיקה בשלביה השונים, יותר עבודה אל מול הציבור ומול גופים לאומיים אחרים כמו ועדת הבחירות, מערך הסייבר וכד'. איגוד האינטרנט הישראלי, אשר שם לעצמו למטרה לשמור על אינטרנט פתוח, שוויוני, נגיש, גלובלי וניטרלי, קיים במהלך מערכות הבחירות מס' פעילויות שמטרתן הגברת המודעות של הציבור לפייק ניוז ולהתערבות זרה בבחירות, חשיבה אסטרטגית ובניית תכניות פעולה עם בעלי העניין הרלוונטיים לגבי ניצול לרעה ביכולות האינטרנט והרשתות החברתיות, בין השאר האיגוד השתתף בהאקתון בנושא, בסימולציית בחירות עם גופי מדינה וחברה אזרחית, בשולחנות עגולים בנושא וכנסים. בנוסף, האיגוד שיתף פעולה עם גופים בחברה האזרחית והאקדמיה מול רשתות חברתיות וריכוז פניות של הציבור לגבי פרופילים מזויפים ותעמולת בחירות לא מסומנת. איגוד האינטרנט הוא בעל תרומה ייחודית לחברה ולמדינת ישראל. הוא מקדם באופן עקבי כבר שנים את האינטרס הציבורי ללא תלות בבעלי הון או ממשל, כגוף מקצועי ובלתי תלוי. תודה לכולכם על התמיכה שלכם בפעילות האיגוד, וזו גם הזדמנות להודות לעובדי האיגוד, למתנדבים הרבים, לשותפים שלנו וכמובן לעמיתי ועמיתותי בוועד המנהל על שילוב ידיים על מנת לשמור על הזכויות הדיגיטליות ותעבורת אינטרנט פתוחה, הוגנת וחופשית, ועל מנת לשמור על תשתית מאובטחת ומקצועית.

בברכה,

פרופ' קרין נהון
נשיאת איגוד האינטרנט הישראלי

עו"ד קרן אלבורג-רימון, חברת הוועד המנהל

ידע הוא כוח. כוח לשנות, כוח להתקדם, כוח לשפר.

כארגון המשפיע על עיצוב פני האינטרנט הישראלי, אני רואה חשיבות רבה באופן שבו נשפיע על האיזון שבין פתיחותה הכבירה של הרשת מול זכותם של פרטים לפרטיותם, ומול הגנה על החלשים שביננו.

ערכים כמו נגישות, שוויוניות והיעדר אלימות הם עקרונות חשובים ביותר שיש לשאוף ליישם ברשת. וזאת, יחד עם פיתוח כלים להבחנה בין מציאות עובדתית לבין מציאות מעוותת, תוך שמירה על חופש ביטוי ומחשבה.

עו"ד ארוד בליסה, חבר הוועד המנהל

המרחב האינטרנטי הישראלי שייך לכולנו והוא עבור כולנו. כלל אזרחי ותושבי מדינת ישראל.

חשיבתו של האינטרנט לדמוקרטיה ולחברה לא היתה מעולם מוטלת בספק, אולם משבר הקורונה הציב זווית הסתכלות חדשה וחדה לחשיבות שלו, לפרט ולארגונים: מי שהצליח לגלות יכולת הסתגלות מהירה ולנצל את התועלות העצומות הגלומות בפעילויות האונליין – הצליח להתגבר מהר וטוב יותר על מציאות חדשה ולא נודעת.

כאשר חינוך, רפואה, מסחר, ולמעשה כלל החיים החברתיים שלנו הפכו וירטואליים – הבנו כולנו את המשמעות של אוריינות דיגיטלית מעבר לכל מה שידענו עליה עד היום. ולצד כל אלו – משבר הקורונה העמיד לראשונה את תשתיות האינטרנט בכלל העולם וגם במדינת ישראל תחת עומס רב.

יש לי את הזכות להיות חלק מהוועד המנהל של ארגון העושה ימים כלילות כדי לאפשר לנו, בעתות שגרה וחירום להמשיך לעבוד, ללמוד ולהתנהל מרחוק, ולהנות מהאפשרויות הגלומות בעידן הדיגיטלי. זאת, מתוך תפיסה של שמירה על המרחב הדיגיטלי כיציב, זמין ודמוקרטי. איגוד האינטרנט הישראלי, צריך להיות אבן שואבת לכל אדם שאינטרנט חופשי וציבורי חשוב לו וביחד – נמשיך לשמור על האקוסיסטם של מרחב האינטרנט הישראלי יציב, זמין, מהיר וחזק טכנולוגית, לצד עיצוב הערכים המובילים אותו כניטרלי, שוויוני ופתוח לכל.

רועי בסר, חבר הוועד המנהל

שנת 2019 הייתה השנה הראשונה שלי כחבר וועד מנהל באיגוד האינטרנט הישראלי. לאחר תהליך לימוד קצר - "קפצתי למים". בנוסף להשתתפות פעילה בתהליכי קבלת ההחלטות במסגרת ישיבות ועד העמותה, הצטרפתי כמשקיף לוועדת ההיגוי לשירותי התשתית של האיגוד, הפועלת כגורם מקצועי, המבקר את פעילות התשתית המתבצעת ע"י הדרג המקצועי באיגוד. אני רואה חשיבות עצומה לתפקידו הקריטי של האיגוד בעצמאות האינטרנט בארץ (דבר שכמובן בא לידי ביטוי גם ב"משבר הקורונה"). אני גאה לקחת חלק פעיל בפעילויות אלו, ואמשיך לסייע גם בתחומים נוספים, כמו הקניית מידע לציבור, להגברת חוסן הגנת הסייבר במרחב הביתי, כפי שמתבצע בפורטל Block - שמפעיל האיגוד, ביצירת חיבורים בין פעילות "נטיקה" הפועלת מטעם האיגוד להגנה על כבוד האדם ברשת ונאבקת בתופעות הבריונות ברשת, לבין חברות טכנולוגיה העוסקות במניעת פשיעה כנגד ילדים ברשת, ועוד.

2020 בעיצומה והפעילות הופכת למעניינת עם כל יום שעובר!

רמי מלאכי, חבר הוועד המנהל

במסגרת כהונתי בוועדת ההיגוי לשירותי התשתית של איגוד האינטרנט הישראלי וכחבר הוועד המנהל, המטרה שעומדת לנגד עיניי היא הגברת הפעילות של איגוד האינטרנט הישראלי, כגוף מקצועי מרכזי חסר-פניות, וכגורם משמעותי בהתפתחות האינטרנט במדינת ישראל, בכלל הרבדים: פיתוח, תפעול והגנה על תשתיות הליבה והנגשת האינטרנט במדינת ישראל - למוסדות, לארגונים, לתעשיות ולמשקי הבית - הן על בסיס תקשורת קווית רחבת-סרט והן על בסיס תקשורת אלחוטית מהירה. ולצד זאת - קידום החינוך לשימוש הולם באינטרנט ולשמירה על בטחון ופרטיות הגולשים.

אבי נגר, חבר הוועד המנהל

כיו"ר וועדת שירותי התשתיות באיגוד, וכחבר הוועד המנהל, אני רוצה בראש ובראשונה להודות לצוות המקצועי על העבודה המקצועית והמאומצת לקידום של התשתיות.

בשנה שחלפה נדרשנו לתת תשומת לב מיוחדת בהרחבת השירותים במחלק האינטרנט (IIX) ובנית מנגנון שרידות מלא לתפקודו, יחד עם בניתה של תשתית אפליקטיבית שתאפשר שיפור משמעותי בשירותי הרישום והניהול של דומיינים תחת il.

ראוי לציין, כי בימי כתיבת שורות אלו, בצל ההתמודדות עם משבר הקורונה, אני גאה להיות חלק מגוף טכנולוגי משמעותי ומוביל, המספק מענה מקצועי בזמן אמת לצרכים הנובעים מהתקופה ומצליח לשלב את קידום המשימות שבשגרה לטובת קידום שירותי האיגוד במרשם.

בימים אלו, בהם זמינות ואיכות שרות האינטרנט הופכים לצורך תפקודי חיוני בבתים רבים בישראל, נדרשת יותר מתמיד פעילות מקצועית א-מסחרית לטובת הכלל תוך ביצוע פעולות התאמות ושדרוג תשתיות קריטיות בזמן אמת ובאופן אחראי וזהיר, המאפשר העלאה של רמת השירות של האינטרנט עבור הציבור הישראלי. הערכתי וגאוותי הרבה לפעילות המקצועית של האיגוד בתחום זה בעת הזאת.

גם בעיתות שגרה וגם בעיתות משבר, שני אתגרים טכנולוגיים מרכזיים עומדים מולנו הן בוועדת התשתיות והן בוועד המנהל – התאמת השירות שאנו מספקים לצרכים המתפתחים של השוק, תוך פיקוח ובקרה על סטנדרטים גבוהים של רגולציה, ומתן דגש על אבטחת במידע ואיומי סייבר בעולמות ה-DNS בכלל ובמרשם באופן ספציפי. בעיני אלו הן מטרות העל של הפעילות הטכנולוגית האיגוד. כתשתית מדינה קריטית, אנו מבצעים עבודה מאומצת בשני המישורים תוך פיקוח וליווי של מערך הסייבר הלאומי, כארגון הפועל כתשתית מדינה קריטית.

בשנה שעברה הוביל האיגוד שדרוג משמעותי לשירותי מרשם שמות המתחם, עם הרחבת יכולת רישום שמות מתחם לתקופה של עד חמש שנים ופיתוחו של ממשק עבודה סינכרוני מול רשמי האיגוד, ממשיך אשר יאפשר לבצע חלק מהפעולות במרשם באופן מיידי והינו צעד הכרחי לקראת השלב המהותי המשלים שמתבצע בימים אלה ויכשיר את שירותי המרשם לעמוד בשורה אחת עם מרשמים מתקדמים בעולם לרישום אוטומטי, מהיר ואיכותי. שיפור חשוב נוסף כלפי הציבור.

גם מחלף האינטרנט הישראלי IIX, שהנו רכיב מרכזי בתשתית האינטרנט בישראל, ומנוהל ע"י איגוד האינטרנט הישראלי, ממשיך לפעול בצורה מיטבית והרחבנו את שירותי ה-DNS לכלל הציבור עם שירות אמין מאובטח ואיכותי של Quad9 לטובת הציבור כולו.

עם פרוץ תקופת החירום בצל הקורונה, הרחיב המחלף את רוחב הפס של מרבית ספקי הגישה הישראליים (ISPs) אליו, במטרה לספק מענה מיידי לגידול תעבורת הרשת בתוך ישראל, כל זאת על בסיס התשתיות האיכותיות שנבנו במחלף בשנים האחרונות והצוות המקצועי המנהל אותן.

בנוסף לכך, אני מברך על נדבכי הפעילות הנוספים – להעצמת האוריינות הדיגיטלית לאזרחי ותושבי ישראל: השקתו של פורטל Block.org.il להגברת הידע להגנת סייבר אזרחית, מידע וכלים לשיפור קו ההגנה הדיגיטלי הפרטי, עיצוב תודעת המשתמשים ואתיקת רשת – הם בדיוק המקומות בהם האיגוד נותן שירות לכלל קהילת האינטרנט בישראל, משפיע ויוצר מיומנויות ומוסכמות ליצירת סביבה דיגיטלית הוגנת ובטוחה כדרך חיים.

בשנה שחלפה נפרדנו משלושה חברי ועדת תשתיות ותיקים ומובילים בכללם יו"ר ועדת התשתיות הקודם לביא שיפמן אשר היה לי הכבוד להחליפו, טל ז'רסקי ואדי אהרונוביץ'. תודתי העמוקה לחברים היוצאים על תרומתם המשמעותית ממרשם, כישרונם וזמנם לקידום פעילות האיגוד וקהילת האינטרנט הישראלי וברכותי למצטרפים החדשים קובי סלע (עבר לחבר מסטטוס משקיף), תומר סיימון ואמיר לביא. תקוותי ואמונתי כי יחד נוביל מהלכים משמעותיים וחשובים לקידום האינטרנט בישראל.

קובי סלע, חבר הוועד המנהל

כחבר וועד מנהל באיגוד האינטרנט הישראלי, וכחבר בוועדת ההיגוי לשרותי התשתית של האיגוד, אני גאה להיות חלק מהובלה של ארגון הנחשב כיום לתשתית מדינה קריטית. במהלך השנתיים האחרונות, הובלתי ביחד עם חברי הוועד החלטות בעלות השפעה משמעותית על

מרחב האינטרנט בישראל והשירות למשתמשים בו, וביחד עם חבריי לוועדת ההיגוי לשרותי התשתית ראינו כיצד האיגוד ממשיך בנחישות את לשפר את מערך שירותי התשתית של ניהול מרחב IL, מערכות הפצת ה-DNS ומחלף האינטרנט הישראלי. זאת, מתוך תפיסה השמה מול עיניה יציבות מירבית והגנה על המערכות בצורה מקסימלית. אני מברך על מעבר הרישום למבנה סינכרוני של שמות המתחם בישראל, רישום שמות המתחם לתקופה של עד חמש שנים וצעדים נוספים המהווים חתירה לסטנדרטים הגבוהים ביותר על מנת לספק זמינות, אמינות ושיפור השירות.

וינט סרף, מאבות האינטרנט, אמר פעם: "האינטרנט התחיל בעצם בניסוי קטן שהתרחב" קצת" מעל המצופה ונמשך עד היום". המשפט הזה, נראה בימים אלו, נכון מתמיד.

יש עוד דברים רבים שהצבנו לנו כמטרה לשפר ולשנות, ואני בטוח שעם צוות ההנהלה המצויין וחברי הוועד המנהל נמשיך להוביל את האיגוד קדימה.

עו"ד יורם הכהן
מנכ"ל איגוד האינטרנט הישראלי.

3. דבר מנכ"ל האיגוד

קוראים יקרים,

אני מקווה שההנאה והעניין שתמצאו בקריאת הדו"ח השנתי של איגוד האינטרנט הישראלי תשווה לזו שלי בתהליך כתיבתו.

הדו"ח מפרט את מגוון הפעילות של האיגוד בהיבטים טכנולוגיים, ציבוריים וחברתיים של פעילות האינטרנט בחיי הכלכלה והחברה הישראלית. במהלך שנת 2019 המשכנו, עקב בצד אגודל, לשפר את שתי התשתיות המרכזיות שאנו מנהלים עבור קהילת האינטרנט הישראלית – מרשם שמות המתחם והפצת המידע על אודותיו ל-DNS, ומחלף האינטרנט הישראלי. במקביל לניהול שירותי התשתית, בצענו פעילות אזורית-ציבורית במגוון נושאים – טוהר בחירות ברשת, הגנת סייבר לאזרח, שימוש נכון ואתי ברשת. כתבנו מסמכי מדיניות שמניעים תהליכים לכיוון של מימוש נכון במרחב הישראלי.

האיגוד הוא ארגון מיוחד במינו, ואני שמח על הכבוד שנפל בחלקי לנהל אותו. מערכת יחסי הגומלין בין ניהול של אופרציה טכנולוגית רגישה כשירותי התשתית של האיגוד, בצד מגוון פעילויות המשיקות לפעילות הכנסת, הממשלה, התעשייה והחברה האזרחית מזמנת פוטנציאל השפעה ייחודי של האיגוד על המתרחש במרחב האינטרנט הישראלי. אנו ערים לחשיבות, כמו גם לאחריות הנובעת מכך.

אני מבקש להודות לוועד המנהל של האיגוד על האמון והגיבוי הניתנים לי בניהול היום-יומי של פעילות האיגוד, ולהוקיר את החשיבה האסטרטגית ועושר הדעות השורר בוועד המנהל של האיגוד, התורמים לשיפור עבודת האיגוד כולו.

הפעילות העשירה והמוצלחת המנויה בדו"ח זה לא הייתה יוצאת לפועל לולא עבודתם הברוכה של עובדי האיגוד. כל אחד ואחת בתחום אחריותם, מי במחלקות התשתיות, ומי במרשם, קשרי הקהילה והרגולציה, הכספים ובמנהל ונראות ושקיפות האיגוד – מצעיד ומצעידה את האיגוד יום יום להשגת מטרותיו כגוף מרכזי של החברה האזרחית במדינה, ואחד מן הגופים המשפיעים ביותר, טכנולוגית וערכית, על מרחב האינטרנט הישראלי.

יורם הכהן

4. על אודות האיגוד

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) ("האיגוד") הינו עמותה, אשר שמה לה למטרות לקדם מגוון נושאים הקשורים לפעילותה של רשת האינטרנט במדינת ישראל. מטרותיה הרשומות הינן:

- קידום פעילות אסדרה עצמית בתחומי האינטרנט; לרבות גיבוש כללי אתיקה, ואמצעים נוספים וזאת תוך שמירה על ניטרליות הרשת.
- להוות גוף טכנולוגי מוביל לניהול תשתיות האינטרנט בישראל ולקידום קהילת הגולשים.
- הקצאת שמות מתחם והסדרת התחום, בישראל.
- ייצוג ארגון האינטרנט העולמי (ISOC – Internet Society) בישראל.
- להרחיב ולהעמיק את השימוש באינטרנט בחברה הישראלית באופן בטוח, נגיש ופתוח.
- המחקר, החינוך והאוריינות, התקשורת ושיתופי פעולה הקשורים ברשת האינטרנט בישראל.
- השתתפות ביצירה ועדכון של תקינה (ישראלית ועולמית) הקשורה לרשת האינטרנט והשימוש בה.
- העשרה של העוסקים בתחום האינטרנט לשדרוג / לשיפור הידע המקצועי שלהם, ע"י ארגון ימי עיון, סדנאות והפצת חומרי ידע מקצועי.
- ייצוג קהיליית האינטרנט הישראלית בגופים בינלאומיים שונים לרבות: ICANN (the Internet Corporation for Assigned Names and Numbers).
- כל פעילות אחרת לקידום נושא האינטרנט בישראל.

האיגוד מנהל שתי תשתיות מרכזיות בליבת האינטרנט הישראלי – מרשם שמות המתחם ברמה העליונה של ישראל (IL ccTLD). ("המרשם"), ומחלף האינטרנט הישראלי IIX ("IIX") (Israeli Internet eXchange).

המרשם הוא מאגר מידע מרכזי וייחודי המקשר בין שמות מתחם (domain names) וכתובות האינטרנט שלהם, ובאמצעותו מוקצים שמות המתחם למי שמחזיק בהם. רישום שמות המתחם נעשה כיום על ידי רשמים הפועלים מטעם האיגוד, ומבצעים את הקשר מול הציבור הרחב המבקש לרשום או לחדש שם מתחם. מתוקף ניהולו של האיגוד את המרשם, הוא גם מפיץ לכל העולם את המידע על אודות שרתי ה-DNS (Domain Name Servers),

בהם מפורסם המידע המקשר בין שם המתחם וכתובת האינטרנט שלו.

IIIX הוא מערך תקשורת מחשבים, המקשר באופן שיויוני ונייטרלי בין הרוב המוחלט של ספקי הגישה לאינטרנט בישראל (ISP – Internet Service Providers), כך שגלישה ממשתמש בישראל לאתר אינטרנט במדינת ישראל, או לשירות הפועל בה, תעשה מבלי לצאת מגבולות המדינה. IIIX חוסך עלויות תקשורת בינלאומית, מאיץ את השימוש באינטרנט למשתמשים בישראל, משפר את יכולת הגנת הסייבר של מדינת ישראל ומחולל תחרות בהיצע שירותי האינטרנט, שכן הוא מקל על ISP חדשים להיכנס לשוק.

במקביל לניהול הפעילות התשתיתית של המרשם ו-IIIX, האיגוד עוסק בסוגיות מגוונות של הטמעת ושימוש באינטרנט בחברה הישראלית. בין היתר, מקדם האיגוד מדיניות ציבורית שבמרכזה שמירה על ערכי חופש הרשת, שמשמעותם יישום של העקרונות החוקתיים של מדינה דמוקרטית ברשת האינטרנט. במסגרת זאת, האיגוד רואה עצמו כשומר על זכויות חוקתיות כגון חופש הביטוי (שפגיעה בו ברשת עשויה להיות, לדוגמא, בחסימת גישה לאתרי אינטרנט), שיויון (שברשת משמעותו הוא, לדוגמא, עיקרון נייטרליות הרשת והנגשה של אתרי אינטרנט לבעלי מוגבלויות), פרטיות, חופש תנועה (שמשמעותה ברשת היא, לדוגמא, חופש גלישה ללא מגבלות) וחופש מידע.

בנוסף לקידום מדיניות ציבורית במובנה הרחב, האיגוד גם מקיים פעילויות תמיכה לקהל המשתמשים ברשת, כדי להתמודד עם אתגרים שהרשת מעמידה בפני החברה. כך, מפעיל האיגוד את נטיקה (<https://www.isoc.org.il/netica>), המהווה מרכז ידע מקצועי להקניית כלים מעשיים להתנהלות חברתית ברשת ולמאבק בתופעת הבריונות ברשת. במסגרתו מופעל מענה אנושי 24/7 לתמיכה ויעוץ בכל הנושאים הקשורים לשימוש מיטבי ברשת ולתופעות רשת שכיחות כגון אלימות וירטואלית, ביוש (shaming), הפצה של תכנים פוגעניים ומיניים ועוד.

במקביל, מפעיל האיגוד מרכז הגנת סייבר לאזרחים – Block (www.block.org.il), אשר מטרתו לספק לאזרחי ישראל ותושביה מידע וסיוע בכל הקשור בהגנה על המרחב הדיגיטלי הפרטי שלהם, ולאפשר לכלל המשתמשים לבנות "קו הגנה" אישי ולשפר את רמת הגנת הסייבר בבית ובעסק הקטן. איגוד האינטרנט הישראלי רואה בהעלאת רמת הגנת הסייבר של משתמשי האינטרנט בישראל מטרה חברתית ולאומית, ומיזם Block משרת את שתיהן.

בנוסף, האיגוד מפרסם מידע טכנולוגי, המסייע להנגשת אתרי אינטרנט לאנשים עם מוגבלות, מתוך תפיסה המאזנת את החובה המוסרית של הנגשת אתרים באינטרנט עם יכולותיהם הטכנולוגיות והכלכליות של בעלי אתרים.

בנוסף לפעילותו המקומית, האיגוד משתתף במספר פורומים בינלאומיים, שם הוא מייצג את משתמשי האינטרנט בישראל. האיגוד הוא הסניף הישראלי של ISOC (Internet Society, ISOC.ORG), וכן חבר באיגוד האירופי של רשמי שמות מתחם (CENTR – Council for European National Top-Level Domain Registries).

האיגוד פועל במסגרת ארגון ICANN (Internet Cooperation for Assigned Names and Numbers), האחראי על ניהול מערך הקצאות שמות מתחם עיליים וכתובות אינטרנט (IP Addresses), וזאת במסגרת ה-ccNSO (country code Names Supporting Organization), המייצגת את מנהלי המתחמים העיליים המדינתיים (ccTLD) בארגון. האיגוד חבר ב-NCC RIPE, ה-RIR (Regional Internet Registry), של איזור אירופה והמזרח התיכון, שישראל נמצאת בתחום אחריותו ומשמש כ-LIR (Local Internet Registry) של מרחבי כתובות שונים שהוקצו למרחב האינטרנט הישראלי.

בנוסף, האיגוד משתתף דרך קבע בפגישות של IGF, פורום משילות האינטרנט (Internet Governance Forum) וכן בפעילויות WSIS (World Summit of the Information Society) של ארגון ה-ITU.

5. מערך התשתית והטכנולוגיה באיגוד

מבוא

האיגוד אחראי לשלושה תהליכים מרכזיים בתשתית הבסיס של האינטרנט הישראלי: ניהול מרשם שמות המתחם (Domain Names Registry) של המתחם העילי (TLD – Top Level Domain) המדינתי של ישראל (ccTLD – Country Code Top Level Domain).

א. הפצת המידע ל-DNS (Domain Name System) העולמי על אודות מרחב IL.
ב. חיבור בין ספקיות האינטרנט בישראל (ISP – Internet Service Providers) למטרות שימוש פנים-ישראלי באמצעות מחלף האינטרנט הישראלי (IIX – Israeli Internet eXchange).

בנוסף, מנגיש האיגוד במערכותיו מספר שירותי ערך מוסף לציבור הרחב, כגון שעון זמן בפרוטוקול NTP (בכתובת [timeserver.iix.net.il](https://mirror.isoc.org.il)) וכן אתר מראה לפרוייקטי קוד פתוח (<https://mirror.isoc.org.il>).

לצורך מתן שירותים ציבוריים אלה, מפעיל האיגוד מגוון של אמצעים, טכנולוגיים, מנהליים ומשפטיים התומכים בפעילות הציבורית הטכנולוגית הזו.

במהלך שנת 2019 ביצע מערך שירותי התשתית באיגוד התקדמות משמעותית במספר תחומים, ואלה מפורטים בפרק זה.

הנגשת מנגנוני DNS והגנת סייבר לציבור בישראל

במחצית שנת 2019 האיגוד הציב במחלף האינטרנט הישראלי X רכיב חומרה של ארגון PCH (Packet Clearing House), ארגון ללא מטרת רווח אמריקאי הפרוש בכ-190 מחלפי אינטרנט בעולם. רכיב חומרה זה משמש כ-CDN (Content Delivery Network) של מידע מוסמך (authoritative) של שרתי DNS ברמה העליונה של האינטרנט – שרתי שורש (root servers) של IANA, ושרתי TLD/ccTLD (כגון .com, .de, .uk ועוד). בנוסף, רכיב חומרה זה מכיל עותק המנגיש בישראל את שרת ה-DNS הרקורסיבי, החופשי ומגן הפרטיות של מיזם QUAD9 (www.quad9.net).

מטרת הצבת רכיב החומרה של PCH על ידי האיגוד הייתה לשפר את מהירות השימוש באינטרנט הישראלי (שכן פעולת ה-resolving לשרתי ה-DNS הזרים תעשה באופן

מקומי) וכן את מהירות הגישה למיזם QUAD9, שמספק הגנת סייבר ברמת ה-DNS למשתמש הביתי באינטרנט בחינם.

הגדרה של QUAD9 כשרת ה-DNS של המשתמש, נותנת לו מידע DNS המסנן שמות מתחם אשר זוהו כמפציץ נזקות, תוך שמירה על פרטיות המשתמש – והוא זמין לכל משתמש אינטרנט בעולם. מדובר במיזם משותף ל-PCH, GCA (Global Cyber Alliance), ו-IBM.

במקביל להצבת רכיב החומרה של PCH ב-IIX, הוסיף האיגוד את PCH לרשימת ספקי שירותי ה-anycast שלו (שירות בו מידע ה-DNS שמפיץ האיגוד מועתק למאות מחשבים ברחבי העולם הנגישים בכתובת IP אחת). הוספת PCH, והגדרות שביצע האיגוד בעקבותיה, חיזקה באופן משמעותי את היתירות והעמידות של מערך הפצת ה-DNS של האיגוד, שכן הוא זמין היום ישירות ב-IIX ודרכו, באופן מקומי, לכל משתמשי האינטרנט בישראל.

שיפור מתמיד של הגנת הסייבר של מערכות ניהול מרחב IL

כזכור, בשנת 2018 הוכנס האיגוד לרשימת הגופים המנויים בתוספת החמישית לחוק הסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998 כמנהל של "מערכת ממוחשבת חיונית", כהגדרתה בחוק. התהליכים הנלווים למעמד זה סייעו באופן משמעותי למגמת השיפור המתמיד של האיגוד בהגנת הסייבר על מערכותיו.

במהלך 2019, האיגוד עשה עקב בצד אגודל, צעדים לשיפור המענה שלו לאיומי סייבר. בין היתר הוטמעו כלים חדשים ונוספים להגנה על הסביבה המשרדית ומערכות הדואר האלקטרוני, ויישמו כלים למניעת מערכות הלבנה, מערכות למניעת דלף מידע ועוד.

במהלך שנת 2019 עבר בהצלחה האיגוד בחינה נוספת על ידי מכון התקנים הישראלי לעמידתו בתקן אבטחת המידע ISO-27001. בנוסף הוכנה תשתית שתאפשר לאיגוד לעבור הסמכה לתקן "רימון" של מערך הסייבר הלאומי בשנת 2020.

שדרוג תשתיות ניהול מרחב IL

במהלך 2019 רכש האיגוד ציוד מחשוב לטובת הקמת תשתית טכנולוגית חדשה לכלל מערכות המחשוב המשרתות את פעילותו בניהול מרחב IL. התשתית החדשה תוכננה על פי הסטנדרטים הגבוהים ביותר ונועדה לספק זמינות ואמינות ברמה הגבוהה ביותר.

הקמת התשתית החדשה אמורה להיות מושלמת ברבעון ראשון של שנת 2020, ולאחר מכן כלל מערכות האיגוד יעברו אליה.

מערכת המרשם

במהלך שנת 2019 החל תהליך פיתוח משמעותי במערכות המרשם, במסגרתו גובש שינוי ממשק העברת המידע בין מערכת המרשם מול הרשמים מטעם האיגוד.

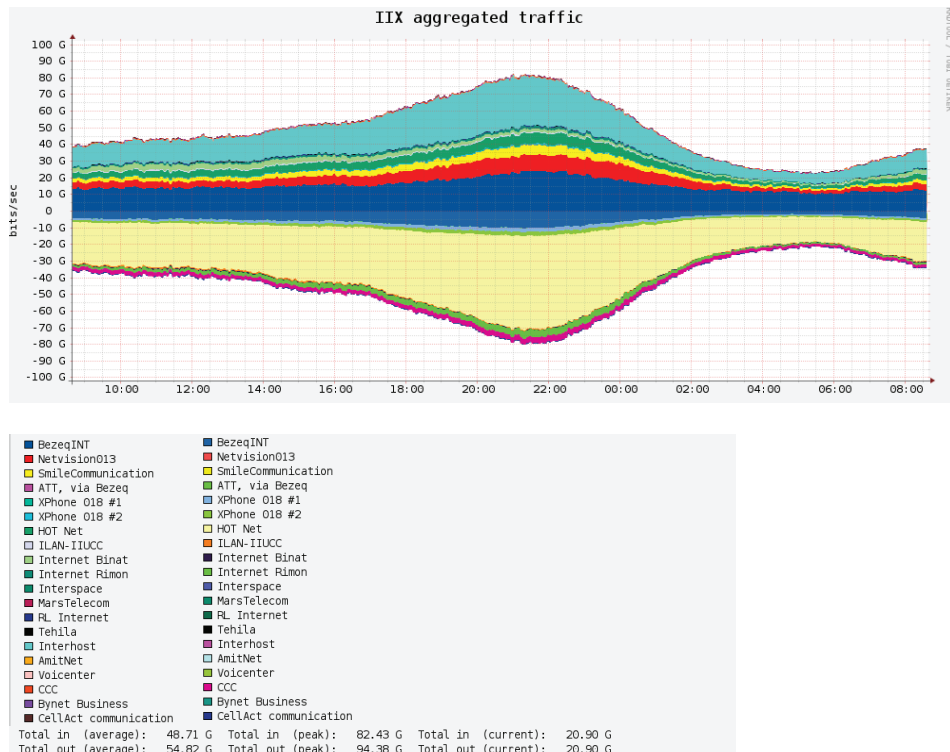
הטכנולוגיה הקיימת במרשם מבוסס על יישום של פרוטוקול EPP (Extensible Provisioning Protocol) מעל פרוטוקול SMTP. ממשק זה עובד, מטבעו של השימוש בפרוטוקול דוא"ל כ-SMTP, באופן א-סינכרוני. בסופו של תהליך הפיתוח, הצפוי במחצית שנת 2020, יתאפשר ממשק סנכרוני בין מערכות האיגוד והרשמים הפועלים מטעמו.

מחלק האינטרנט הישראלי - IIX

שדרוג הטכנולוגיה של מחלק IIX בתחילת שנת 2018 בא לידי ביטוי במהלך שנת 2019. שיאי התעבורה במחלק גדלו משיעור של כ-17 Gigabit/Sec לכ-80 Gigabit/Sec בשעות השיא. כמות ספקי הגישה לאינטרנט (ISP) המחוברים למחלק עלתה מ-18 ל-21, ומתוכם 8 ISP שדרגו משמעותית את נפחי החיבור שלהם ל-IIX.

על בסיס הטכנולוגיה החדשה של מתג ה-Arista העומד בבסיסו של IIX, ואפשרות הורדת העלויות הנגזרת ממנה למשתמשים, האיגוד החל להציע לגופים המחוברים במהלך 2019 לקבל פתרון נוסף של חיבור חלופי (גיבוי) למחלק למטרות יתירות. במהלך שנת 2019 הצטרפו שלושה ISP לשירות הגיבוי של IIX.

1. שקף 1: IIX בשנת 2019 - נתוני תעבורה מדגמיים לאורך היממה

מרחב .il - נתונים

הטבלה הבאה מפרטת נתונים על אודות רישום שמות המתחם בשנת 2019, תוך השוואת הנתונים לשנת 2018. מידע נוסף המתעדכן עיתית ניתן למצוא באתר האינטרנט של האיגוד, בכתובת <https://www.isoc.org.il/registered-domains>.

סה"כ		לשנתיים		לשנה		
סוף 2018	סוף 2019	סוף 2018	סוף 2019	סוף 2018	סוף 2019	
45,563	43,434	12,152	11,791	33,411	31,643	שמות מתחם חדשים
134,887	135,236	42,572	42,061	92,315	93,175	חידוש שמות מתחם
1,049	930	96	60	953	870	העברת שמות מתחם
42,667	42,100	23,163	22,180	19,504	19,920	פקיעה ללא חידוש
18	32	18	32	-	-	מחיקת שמות מתחם
		שינוי ב-%	שינוי כמותי	סוף 2018	סוף 2019	
		0.54%	1334	247,582	248,916	סה"כ שמות מתחם במרחב .il
		-0.63%	-54	8,531	8,477	שמות מתחם שחלים עליהם כללי המרשם מלפני 1999

ישוב מחלוקות סביב שמות מתחם - IL-DRP

מערך ה-IL-DRP מאפשר למחזיקי שמות מתחם ולמי שטוען לזכויות נוגדות ליישב את הסכסוך ביניהם במנגנון ADR (Alternative Dispute Resolution) במסגרת האיגוד, ולהמנע מהצורך לפנות לבית משפט בנושאים אלה. הדיונים נעשים על ידי דיינים שהם משפטים המתמחים בסוגיות של משפט וטכנולוגיה, ובפרט בנושא שמות מתחם.

במהלך 2019 טופלו במסגרת ILDRP על ידי דיינים 7 סכסוכים, והם:

- garyshafir.co.il • mako12.co.il
- Ecolab.co.il • zabbix.co.il
- bamarom-hafakot-tvia.co.il • ו-monsterenergy.co.il
- icredit.co.il • monster-energy.co.il

ניתן לקרוא החלטות של פורומי ה-ILDRP באתר האיגוד ב/http://www.isoc.org.il/domain-name-registry/dispute_resolution

הארכת תקופת הרישום והחידוש לחמש שנים

ועדת ההיגוי לשירותי התשתית של האיגוד החליטה, על בסיס המלצות הדרג המקצועי של האיגוד ובקשות שהועלו ע"י הרשמים מטעם האיגוד, על שינוי כללי הרישום שהיו נהוגים עד כה בנוגע לתקופת רישום שמות מתחם במרחב IL.

השינוי מאפשר רישום וחידוש שמות מתחם לתקופה של עד חמש שנים – במקום עד לשנתיים, כפי שהיה נהוג משנת 1999.

שינוי הכללים נועד להיטיב עם ציבור מחזיקי שמות המתחם במרחב IL, בכך שהוא חוסך את הצורך בחידוש שנתי של שם המתחם ומצמצם את הסיכון של איבוד השם בשל אי חידושו.

לצורך יישום השינוי נעשו שינויים מתבקשים במערכות המרשם.

נוהל טיפול בתלונה על פרטי רישום שגויים או בדויים

בנובמבר 2019 עדכן האיגוד את הסכם הרשמים והוסיף נהל טיפול בתלונה על פרטים שגויים ו/או בדויים המוצגים בשירות ה-Whois על בסיס הרישום במרשם שמות המתחם.

נוהל זה נועד להסדיר את דרך הפעולה של האיגוד והרשם בעת שמתקבלת תלונה מצד שלישי שעניינה טענה לקיומם של פרטי רישום שמות מתחם שגויים ו/או בדויים בבסיס הנתונים של המרשם, וכפי שהם מתפרסמים באופן פומבי בשירות ה-WHOIS של האיגוד.

לאיגוד ולרשמיו אינטרס מובהק כי פרטי הרישום במרשם שמות המתחם, כפי שנמסרו על-ידי המבקשים לרשם בהליך הרישום, או בכל מועד מאוחר יותר, ישקפו את המציאות, הן ביחס לפרטי המחזיק בשם המתחם והן ביחס לאנשי הקשר מטעמו.

הוועדה לשמות מתחם פוגעניים

הוועדה לבחינת שמות מתחם פוגעניים קיימה ביולי 2019 דיון בשם המתחם mindfuck.co.il וקיבלה החלטה לאשר את השם לרישום.

תפקיד הוועדה הוא לקבוע אם שמות מתחם מסויימים ניתנים לרישום על פי כללי רישום שמות המתחם בהם נקבע כי לא יהיה ניתן לרשום "שמות המכילים מילים גסות, שפה גסה, שמות הפוגעים בתקנת הציבור או ברגשות הציבור או שמות שבכל דרך אחרת אינם תואמים את חוקי מדינת ישראל" (סעיף 7.3 לכללים).

הוועדה מורכבת מאנשי רוח, משפט ואינטרנט: מר הנק נוסבכר, יו"ר; גב' יוכי ברנדס; ד"ר איריס סורוקר, שופטת בדימוס; ד"ר אסף וינר.

ההחלטה המלאה מפורסמת באתר האיגוד: <https://www.isoc.org.il/domain-name-registry/registry-services/offensive-domain-names/mindfuck-co-il>

רשם חדש סטאר תקשורת ויזמות בע"מ

בדצמבר 2019 הוסמכה חברת סטאר תקשורת ויזמות בע"מ בשנית לשמש כרשם מוסמך מטעם האיגוד, לאחר שב 2018 הסמכתה נשללה.

החברה נדרשה לעבור הליך הסמכה חוזר על כל שלביו ורק לאחר שנבחנה עמידתה בכל הדרישות הטכניות, המשפטיות והשירותיות הוסמכה מחדש בדצמבר 2019 לרשום ולנהל שמות מתחם במרחב IL.

סיוע לגופי מדינה בסוגיות הגנת סייבר

מתקפת DNSspionage וקידום מנגנוני הגנה בעקבותיה

בתחילת שנת 2019 התברר היקפה של מתקפת סייבר שהתרחשה במדינות באגן הים התיכון, אשר במסגרתה נעשה שימוש משמעותי בכשלים במרכיבי DNS לצורך הצלחת ההתקפה. מתקפה זו המחישה את החשיבות בחיזוק מנגנוני אבטחת מידע הקשורים ל-DNS, כגון יישום DNSSEC, נעילת מרשם (Registry Lock), יישום מנגנוני 2 Factor Authentication בשרתי DNS ושירותי ניהול שמות מתחם והגברה כללית של פרקטיקות אבטחת המידע סביב ניהול תשתיות ה-DNS הארגוניות והמדיניות.

על המתקפה ניתן לקרוא בבלוג של Brian Kerbs "KerbsOnSecurity" כאן: <https://krebsonsecurity.com/tag/dnspionage>

על בסיס המסקנות המקצועיות שעלו ממתקפה זו, העביר האיגוד למערך הסייבר הלאומי שורה של המלצות לחיזוק ההגנה המדינית בנושא DNS, והצעות למימוש צעדים רגולטוריים בנושא. בין היתר, הציע האיגוד למערך הסייבר לפתח תוכנית תמריצים למימוש DNSSEC על ידי כלל מחזיקי שמות מתחם, וזאת במקביל לתהליכי חובה רגולטוריים שיידרשו לבצע גופים מונחים.

בהקשר זה, הכניס האיגוד לתוכנית העבודה שגובשה לשנת 2020 את פיתוחו של מנגנון נעילת מרשם (registry lock) למרחב IL.

חיזוק הגנת הסייבר המדינית בהבטי DNS ושמות מתחם בבחירות 2019

בסבב הראשון של הבחירות שנת 2019, עלה חשש כי גורמים עויינים יעשו שימוש בשמות מתחם מתחזים להשפיע על תהליך הבחירות.

האיגוד בחן בקפדנות שמות מתחם שנרשמו במרחב IL כדי לזהות נסיונות כאמור. בנוסף, חיבר האיגוד מסמך מקיף על סיכונים שונים להשפעה על הבחירות באמצעות מערך ה-DNS ושמות מתחם עבור מערך הסייבר הלאומי.

סיוע לתהליכי הטמעת מנגנוני SPF ו-DMARC

במהלך 2019, המשיך האיגוד לסייע למערך הסייבר הלאומי בהטמעה של מנגנוני אימות זהות לדואר אלקטרוני מבוססי DNS על בסיס תקן SPF (Sender Policy Framework) ו-DMARC (Domain-based Message Authentication, Reporting & Conformance). יישום מנגנונים אלה חשוב ביותר למניעת הצלחה של נסיונות הונאה ברשת באמצעות דיוג (phishing).

בנסיון הונאת דיוג, גורם זדוני מנסה להתחזות לאתר אינטרנט, לכתובת דוא"ל או שירות רשת שאינם בבעלותו. תוך הצגת מצג שווה בכסות הנראית אותנטית, הוא מפתה את המשתמשים להאמין למידע שהוא מספק. מטרת התקיפה היא בדרך כלל לדלות מהם מידע סודי כגון מספר כרטיס אשראי, קוד סודי, סיסמאות, וכו'.

מסיבות היסטוריות, פרוטוקול הדואר האלקטרוני (SMTP) מכיל חולשה מובנית – היעדר מנגנון אימות הצד השולח. גורמים זדוניים מנצלים לרעה את היעדר ההגבלות על כתובות של השולח, ומתחזים לשולח שאותו הנמען אמור להכיר: הבנק שלו, השותף העסקי שלו, וכד'. במקרים רבים, כיוון שהנמען סומך על מהימנות המידע המוצג לפניו (במקרה זה הכתובת של השולח) על בסיס השולח, הוא מבצע פעולות בהתאם לכתוב בהודעה.

קיימות שלוש שיטות להגן על המקבל דוא"ל: DMARC, DKIM, SPF. שלושתן עושות שימוש בתשתית ה-DNS (Domain Name System) לציין מהם שרתי הדואר המורשים לשלוח דוא"ל מהדומיין האמור (SPF), לפרסם מפתח קריפטוגרפי שבאמצעותו ניתן לאמת דוא"ל חתום (DKIM) ולהגדיר מדיניות תגובה במקרה של חריגה או בעיה (DMARC).

בין פעולותיו, גיבש האיגוד תהליכים טכנולוגיים למדידת שיעור השימוש ב-SPF ו-DMARC במרחב IL. מסגרת זו חשובה למעקב אחר הצלחת המאמצים להעמקת השימוש בפרוטוקולים. בנוסף, פורסם על ידי האיגוד מדריך מפורט כיצד ליישם SPF ו-DKIM ו-DMARC על ידי משתמשי דואר אלקטרוני.

המדידות שנעשות על ידי האיגוד בשירותים הפועלים על בסיס שמות מתחם של מרחב IL, בחנו את שמות המתחם להם הוגדרו רשומות MX (רשומות שירותי דואר אלקטרוני). בשנת 2019 ניתן לראות גידול קטן בכמות הגופים אשר הטמיעו SPF ו-DMARC (בכלל מרחב IL, שיעור יישום SPF גדל מכ-54.4% בכלל שרתי הדוא"ל לכ-60.7%. לעומת זאת, שיעור היישום של DMARC השתנה באופן מזערי, מ-3.69% בכלל שרתי הדוא"ל במרחב IL ל-4.11%).

חשוב לציין, כי עדיין נדרש מאמץ ניכר, המתבקש ברמה ההסברתית והרגולטורית, לשם הצלחת יישום תקנים חשובים אלה במערכות הדוא"ל אשר נמצאות בשימוש בקרב הציבור הישראלי,

טבלה 1 - יישום SPF ו-DMARC בשרתי דוא"ל במרחב IL

הת-מרחב	נוב-18						דצמ-19						שיעור הגידול ב-2019 (כמות שמות מתחם שלישמו)		שינוי אחוזי המימוש ב-2019 (הפרט שינוי באחוזים מכלל רשומות MX)	
	סה"כ רשומות עם שמות מתחם MX	מחוסם מישום SPF	% יישום SPF	מחוסם מישום DMARC	% יישום DMARC	סה"כ שמות מתחם עם רשומות MX	מחוסם מישום SPF	% יישום SPF	מחוסם מישום DMARC	% יישום DMARC	SPF	DMARC	SPF	DMARC		
co.il	142,588	77,727	54.51%	5,253	3.68%	146,037	88,866	60.85%	5,993	4.10%	11,139	740	6.34%	0.42%		
org.il	9,397	4,953	52.71%	353	3.76%	9,498	5,507	57.98%	377	3.97%	554	24	5.27%	0.21%		
ac.il	89	65	73.03%	13	14.61%	84	67	79.76%	20	23.81%	2	7	6.73%	9.20%		
k12.il	60	14	23.33%	1	1.67%	57	13	22.81%	1	1.75%	-1	0	-0.53%	0.09%		
muni.il	141	96	68.09%	5	3.55%	160	127	79.38%	9	5.63%	31	4	11.29%	2.08%		
net.il	116	48	41.38%	3	2.59%	112	49	43.75%	2	1.79%	1	-1	2.37%	-0.80%		
סה"כ במרחב IL	152,391	82,903	54.40%	5,628	3.69%	155,948	94,629	60.68%	6,402	4.11%	11,726	774	6.28%	0.41%		

DNS Flag Day

האיגוד פרסם בתחילת שנת 2019, מידע שנחקר ע"י צוות התשתיות של האיגוד, בנוגע לעדכון תוכנה שהתבצע בשרתי התכנה הבינלאומיים, ואשר איים לשבש את הגישה לאלפי אתרים במרחב IL. המהלך, שהוכרז על ידי הקהילה הבינלאומית כ-"DNS Flag Day", תוכנן להתרחש ב-1 בפברואר 2019.

המהלך גובש על ידי יצרניות כלי ה-DNS המובילים: ISC Bind, CZ.nic Knot, NiNetLabs Unbound, PowerDNS, ובשיתוף ספקיות ה-DNS הפתוח דוגמת: Google 8.8.8.8, CloudFlare 1.1.1.1, Quad 9 9.9.9 ודומיהם.

עדכון התוכנה מקורו בבעיות במימוש הרחבה של פרוטוקול DNS הקרוי EDNS (Extended DNS). שרתי DNS Resolver הכילו "מעקפים" (workarounds) שתכליתם להתגבר על בעיות אלה. המעקפים הללו יצרו עיכובים בתרגום שמות מתחם לכתובות IP, מצב שיצרני תוכנות ה-DNS החליטו להביא לסיומו.

ב-1 בפברואר תוכנן ביטול המעקפים הללו, והמשמעות היא ששם מתחם אשר מתפרסם באמצעות שרת DNS, שאינו תומך ב-EDNS, עלול להפוך לבלתי נגיש.

מטרת ה-"DNS Flag Day" היתה להניע את הציבור לעדכן ולהגדיר באופן נכון שרתי DNS Resolver כך שהשינוי ישיג את מטרתו תוך מניעת הסיכון של מניעת הנגישות לאתרים. המידע שפורסם לציבור, כלל מסמך טכני מפורט, והנחה בצורה מדויקת את בעלי העניין (דוגמת מחזיקי שמות מתחם, מפעילי שרתי DNS ואנשי IT) כיצד להיערך. בנוסף, ניתן קישור לכלי חינמי, שאיפשר בדיקת תאימות של שמות המתחם. בעקבות הפרסום ביצעו 93% מהאתרים שהיו צפויים לחוות שיבושים, את העדכונים הנדרשים, ועדכון התוכנה העולמי עבר בצורה תקינה במרחב האינטרנט הישראלי.

6. רגולציה ומדיניות ציבורית

כללי

פעילות האיגוד בתחומי המדיניות הציבורית והרגולציה בשנת 2019 עמדה בסימן בחירות לכנסת לאור שתי מערכות בחירות שהתקיימו במהלכה.

מטרתה של פעילות האיגוד בנושאי מדיניות ציבורית ורגולציה היא לשמור ולקדם אינטרנט פתוח, שיויוני, נגיש, תחרותי, חדשני גלובלי ונייטרלי תוך הגנה ראויה על ערכים אלה ועל המשתמשים.

עיקרי הפעילות היו כתיבתם של מסמכי מדיניות לקידום נושאים שונים באינטרנט הישראלי, ייצוג אינטרנט ציבור משתמשי הרשת בישראל בכנסת, מול משרדי ממשלה וגופים עסקיים גדולים ופעילות ייחודית שעסקה במניעת תעמולה והשפעה לא ראויות על דעת הקהל ועל הבחירות באמצעות הרשת.

בפרק זה נפרט פעילויות אלה.

מסמכי מדיניות לקידום האינטרנט בישראל

לאחר שבשנת 2018 נעשתה קפיצת מדרגה בטיפול האיגוד במסמכי המדיניות, הוקדשה שנת 2019 לייצובו של תהליך הכתיבה והפרסום של מסמכי המדיניות, כמו גם של פעילות לקידום המדיניות המוצעת.

על בסיס הניסיון שנרכש מכתיבת מסמכי המדיניות של האיגוד, גובשו ארבעה עקרונות כפרמטרים לקביעת מסמכי המדיניות העתידיים:

- **קיום כשל או לאקונה מערכתיים** – מסמכי המדיניות של האיגוד יהיו מכוונים לתחומים שיש בהם פוטנציאל גבוה להוביל לשינויים מהותיים באופן ההתנהלות והיכולות של מדינת ישראל או של החברה האזרחית בישראל בסוגיות הקשורות לאינטרנט. יעשה ניסיון ליצר טרנספורמציה ברוחב היריעה (תחומים משיקים) וברוחב ההשפעה (גודל האוכלוסייה וגיוונה).
- **קיומו של גוף ידע בתחום ממנו ניתן ללמוד** – הדגש המרכזי במסמכי האיגוד הוא על התאמת ידע קיים בנושא לסביבה בישראל ועל היכולת להתמיר ידע זה להמלצות למדיניות.
- **משקלה של הטכנולוגיה** – אף שמסמכי המדיניות של האיגוד משלבים בין טכנולוגיה לחברה (Society), נקודת המוצא (והיתרון היחסי של האיגוד) היא בטכנולוגיה, והמודלים הכלכליים והחברתיים הנגזרים ממנה, והשפעתה על החברה.

• **קיומה של כתובת למסמך המדיניות** – בחירת תחומי העיסוק תוכנת במידה רבה מקיומה של כתובת מדינתית או אחרת שתהיה בעלת פוטנציאל לאימוץ מסקנות והמלצות המסמך. במקביל, המאמץ המרכזי ליישום מסקנות הדו"ח יהא בשכנוע הגופים הרלוונטיים לאמץ את מסקנותיו.

מסמכי המדיניות והפעילות המתקיימת בעטיים לציבור, מופיעים באתר האיגוד. להלן מסמכי המדיניות שהוכנו במהלך שנת 2019:

האינטרנט של החפצים (Internet of Things, IoT)

האינטרנט של החפצים, או האינטרנט של הכל, הינם מושגים המתארים את היכולת הטכנולוגית של חיבור חפצים, מוצרים והתקנים שונים, בהם עושים שימוש יום-יומי, בינם לבין עצמם ובינם לבין חפצים ושירותים אחרים באמצעות רשת האינטרנט.

המסמך נכתב במהלך שנת 2019, ויעלה לדיון ציבורי במהלך שנת 2020. הוא יכיל את תשתית המידע הנדרשת לצורך הבנת טכנולוגיה ה-IOT ואתגריה, ויפרוס שורה של המלצות מדיניות מערכתיות לצורך שימוש מיטבי בה בישראל. המסמך יועלה לדיון ציבורי במהלך שנת 2020, לאחר פרסומו.

טכנולוגיות הבלוקצ'יין בישראל: שימושים, אתגרים וחסמים

טכנולוגיית הבלוקצ'יין, המשתייכת למשפחת הטכנולוגיות המבוזרות – (DLT, distributed ledger technology), מאפשרת ליצור מאגר נתונים מבוזר (distributed), עקבי (consistent) וממוין-זמן (time sorted) ללא גוף מרכזי השולט על תכולת המאגר. בבסיס הטכנולוגיה עומד רישום רשומות בבלוק, שלאחר רישומן בו ואישורן על ידי מנגנון האישור המוטמע בטכנולוגיה, אינן ניתנות לביטול (אך ניתנות לתיקון ע"י רשומות הופכיות), בדומה לפקודות יומן בניהול ספרי חשבונות. מכאן מגיע שמה של הטכנולוגיה – blockchain, או שרשרת בלוקים. בלוקצ'יין עושה שימוש באינטרנט כתשתית התקשורת בין הרכיבים השונים השותפים לפעילותה.

תהליך העבודה הייחודי על מסמך המדיניות – אשר הוכן על ידי המרכז לחקר סייבר, משפט ומדיניות של אוניברסיטת חיפה בהובלתם של פרופ' ניבה אלקין-קורן, פרופ' אור דונקלמן, פרופ' מיכל גל, פרופ' יונתן יובל, ופרופ' אורנה רבינוביץ'-עיני – כלל צוות למידה המבוסס על חוקרים ותלמידים מתקדמים של המרכז, אשר נפגש לאורך השנה עם מומחים שונים, אשר איפשרו נקודות מבט ייחודיות על היבטיה השונים של הטכנולוגיה והשפעתה.

המסמך עצמו, ויום העיון שהוקדש לו (אשר התקיים ב-26 נובמבר 2020), העמידו – לראשונה בישראל – תפיסה מגובשת המציגה הן את יתרונותיה וייחודיותה של הטכנולוגיה והן את האתגרים הרבים למימושה. גישה זו והיקף הידע ששוקף במסמך קצרו שבחים הן מצד גורמי התעשייה והאקדמיה והן מצד הרגולטורים ומעצבי המדיניות השונים, אשר הדגישו את רצונם לעשות שימוש בתובנות העולות ממנו.

טכנולוגיית דור חמישי (5G): להתכונן לשינוי המערכתי

טכנולוגיית הדור החמישי (5G, Fifth Generation), הוא ביטוי לאוסף טכנולוגיות שצירופן יחד יאפשר קפיצת מדרגה בתחום התקשורת הסלולרית, אשר תאפשר לתמוך בשלושה סוגי שירותים מרכזיים, תוך שיפור חוויית משתמש הקצה:

- יכולת לספק תשתית תקשורת במהירות גבוהה מאוד עבור יישומים דוגמת שיחות ועידה, מציאות רבודה ועוד (במצבים מסוימים הטכנולוגיה תאפשר גלישה והורדת תוכן במהירויות דומות לאלו המצויות בסיבים אופטיים);
- יכולת תמיכה בתקשורת בין מספר עצום של רכיבים, מחשבים, מכונות וחיישנים, אשר תאפשר לממש הלכה למעשה את עידן האינטרנט של הדברים;
- יכולת לתמוך בתקשורת אלחוטית המתאפיינת באמינות גבוהה מאוד ושיהוי (latency) קצר ביותר, אשר תאפשר לתמוך באוטונומיה וביישומים רפואיים דוגמת ניתוחים מרוחקים ועוד.

חיבורן של יכולות אלה מייצר פוטנציאל כלכלי-חברתי-תרבותי חדש, שמהווה מהפכה של ממש. ברם, הניסיון מלמד שמימושו של הדור החמישי איננו התפתחות "טבעית" והוא דורש גיבוש של אסטרטגיה שתעודד את השוק העסקי להשקיע בנתיב זה, והוא גם מעלה שאלות רגולטוריות נכבדות. המסמך יופץ לציבור במחצית השנייה של שנת 2020.

בחירות לכנסת 2019/20

שנת 2019 עמדה בסימן בחירות לכנסת לאור 2 מערכות בחירות שהתקיימו במהלכה (ואשר הובילו למערכה שלישית בשנת 2020).

האינטרנט והרשתות החברתיות הסתמנו במדינות שונות, לרבות ישראל, כפלטפורמה נרחבת של התערבות פסולה בבחירות – חיצונית (מדינות זרות) ופנימית (פוליטיקאים וקמפיינרים). בעלי עניין אלו, ביקשו להשתמש בטכנולוגיה על מנת לשנות את התנהגות ותפיסות הבוחרים, שיח מאורגן ובלתי אותנטי, השתקת דיעות ושיח, והשפעה על דעת הקהל בצורה לא הוגנת – ובכך, להשפיע על תוצאות הבחירות, לעיתים באמצעים לא הולמים ולא חוקיים.

איגוד האינטרנט הישראלי, אשר שם לעצמו למטרה לשמור על אינטרנט פתוח, שיוויוני, נגיש, גלובלי ונייטרלי תוך שמירה על תחרותיות וחדשנות והגנה על המשתמשים, קיים במהלך השנה מספר פעילויות שמטרתן מניעת ניצול לרעה של יכולות הרשת לתעמולה והשפעה לא ראויות על דעת הקהל ועל הבחירות. בין הפעילויות שבוצעו:

האקתון הבוטים הגדול

האיגוד הצטרף ותמך ב'האקתון הבוטים הגדול' שנערך באוניברסיטת חיפה בסוף השבוע שבין ה-7 ל-9 לפברואר 2019.

ההאקתון נוצר במטרה לייצר כלי קוד פתוח שייאפשרו לחוקרים ופעילים ציבוריים לזהות פרופילים מזוייפים ברשתות חברתיות, ובמקביל להעלות את המודעות של משתמשי הרשת לקיומם של תכנים ברשתות החברתיות המבקשים בדרך לא מדויקת להשפיע על התודעה שלהם בכל הקשור לבחירות. במהלך ההאקתון גובשו מספר אלגוריתמים לזיהוי וניתוח רשתות בהקשרים אלו.

סימולציית בחירות

בשיתוף עם המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS) והמכון הישראלי לדמוקרטיה, יזם האיגוד סימולציה שמטרתה היתה לדמות תהליך התערבות בלתי לגיטימית, חיצונית ופנימית, בהליך הבחירות בישראל. בסימולציה שהתקיימה ב-14 בפברואר 2019, לקראת סבב הבחירות הראשון, נטלו נציגים מרוב הגורמים הרלבנטיים במדינה (משרד המשפטים, מערך הסייבר, השב"כ, משטרת ישראל והמועצה לבטחון לאומי), נציגים מהחברה האזרחית (המכון הישראלי לדמוקרטיה, איגוד האינטרנט הישראלי, האקרים ומומחי אבטחת מידע), נציגים מהאקדמיה ומהתקשורת, יועץ פוליטי שייצג את המפלגות, חוקרים מהמכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS) שייצגו את המדינות הזרות (איראן ורוסיה) ונציגי פלטפורמות טכנולוגיות שייצגו את Google ו-Facebook. נציג של ועדת הבחירות המרכזית שימש כמשקיף. את יו"ר ועדת הבחירות גילמה נשיאת ביהמ"ש העליון בדימוס ויו"ר ועדת הבחירות לשעבר, השופטת דורית בייניש.

במוקד הסימולציה עמדו תרחישים המשלבים בין היבטים טכנולוגיים ותודעתיים, היבטים של איומי חוץ ופנים והיבטים המשלבים תופעות המתקיימות הן ברשת והן במימד הפיסי. השאלות שנדונו בסימולציה היו כיצד ניתן להבין את האירועים, מה ניתן לעשות והאם המדינה ערוכה לטפל באיומים מסוגים שונים.

מטרת הסימולציה היתה להציף פערים אשר המערכת אינה נותנת להם מענה, הן על-די מערכת הביטחון, הסייבר ומערכת אכיפת החוק והן בקרב הציבור וחברות פרטיות (פלטפורמות דיגיטליות וחברות אבטחה).

הסימולציה הצליחה להציף שורה של אתגרים, ונדמה שהיא שיפרה את מוכנותם של הגופים השונים (ובעיקר של יו"ר ועדת הבחירות) בהערכות להתמודדות עם הזירה הדיגיטלית במערכת הבחירות. עם זאת, יש עדיין מקום לכינון תהליך סדור ומתואם של הרשויות השונות במטרה ליצור מוכנות ברמה גבוהה יותר לתרחישי ההשפעה השונים בעתיד.

מסקנות הסימולציה והתובנות שעלו מתוכה הועברו לידיעת השופט חנן מלצר, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית.

פניה לקביעת גורם רשמי לדיווח על ניסיונות להשפעה בלתי הוגנת על הבחירות

על בסיס חשש כי השימוש בפרופילים מזוייפים ופיקטיביים, יפריע לניהולה ההוגן של תעמולת הבחירות ויערער את האמון בהליך הדמוקרטי, פנה האיגוד ב-24 בפברואר

2019, ביחד עם גורמים נוספים מהחברה האזרחית, אנשי אקדמיה ומומחי טכנולוגיה, ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט חנן מלצר, בבקשה למנות בעל תפקיד מטעמו, בעל מומחיות בתחום, אשר ניתן יהיה ליצור עימו קשר ולהתריע בפניו על קיומם של פרופילים מזוייפים ופיקטיביים. הבקשה היתה כי בעל תפקיד זה, ירכז את הטיפול בדיווחים על פרופילים מזוייפים ופיקטיביים שזוהו ויפעל, במסגרת החוק, להסרתן מול הפלטפורמות הרלבנטיות, ומול גורמי אכיפת החוק המתאימים, בדחיפות הנחוצה.

במענה לבקשתנו, הנחה יו"ר ועדת הבחירות המרכזית כי במקרה של זיהוי פרופילים פיקטיביים יש לפנות לפלטפורמה ואם זו לא תתן מענה תוך זמן סביר, יש לפנות למחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה, ו/או למשטרה, תוך יידוע ועדת הבחירות המרכזית.

הסרת פרופילים מזוייפים ותעמולת בחירות לא מסומנת

במטרה להיאבק בנסיונות להתערבות בלתי לגיטימית בבחירות הכלליות בישראל באמצעות הרשתות החברתיות, העלה האיגוד, בשיתוף עם הקליניקה למשפט, טכנולוגיה וסייבר באוניברסיטת חיפה והמכון הישראלי לדמוקרטיה, מיזם שאיפשר לציבור לדווח על פרופילים וחשבונות החשודים על ידו כמזוייפים וכן על הפצת פרסומת אנונימית (שנקבעה כאסורה בהחלטת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית).

הדיווחים שהגיעו, הועברו לבדיקת סטודנטים מהקליניקה למשפט, טכנולוגיה וסייבר באוניברסיטת חיפה. דיווחים שנמצאו נכונים, הועברו לפלטפורמה המתאימה וטופלו על ידה. הדיווחים טופלו בהתאם להנחיה שניתנה על ידי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, כמתואר לעיל.

המיזם עלה לאוויר באמצע חודש מרץ 2019 (כ-3 שבועות לפני הבחירות שנערכו ב-9 באפריל). במהלך תקופה זו, הגיעו למיזם כ-1,000 דיווחים על פרופילים החשודים כמזוייפים ועל פרסומות אנונימיות.

הליכי חקיקה, ליטיגציה ודיונים ציבוריים בעקבותם

הצעת חוק ה"פורנו" של ח"כ שולי מועלם ומיקי מכלוף זוהר

רקע

במהלך שנת 2018 נאבק האיגוד, כזכור, בהצעת חוק של ח"כ שולי מועלם וח"כ מיקי מכלוף זוהר אשר בניסיון להתמודד עם התופעה של חשיפת קטינים לתכנים מיניים ופוגעניים ברשת, ביקשו להפוך את ברירת המחדל של חובת סינון התכנים הקיימת בחוק התקשורת

(בזק ושידורים) כך שכל התכנים על אודות יחסי מין, אלימות או הימורים (תכנים שברובם חוקיים על פי הדין הישראלי) ייחסמו בפני כל משתמשי האינטרנט בישראל ומי שמבקש לצרוך אותם יידרש לפנות לספק הגישה שלו לאינטרנט בבקשה לפתוח את החסימה.

לאחר מאבק ממושך ובהנחיית ראש הממשלה, עודנה בסופו של דבר הצעת החוק באופן משמעותי והוכללה בה בסופו של דבר רק חובה להרחיב את חובת היידוע של ספקי האינטרנט ללקוחותיהם על כך שהם יכולים לקבל תוכנת סינון בחינם ולדרוש מהלקוח לענות אם הוא מעוניין בתוכנת סינון או לא. הצעת החוק עברה בקריאה ראשונה ב-1.1.2019 (לאחר פיזור של הכנסת ה-20) בתמיכת 18 ח"כים ובהתנגדות 12.

צוות מקצועי לגיבוש המלצות למימוש חובת היידוע

לבקשת משרד התקשורת, גיבש האיגוד צוות מקצועי לגיבוש המלצות ליישום הרחבת חובת היידוע כפי שנקבע בהצעת החוק. בצוות השתתפו נציגים מהאוניברסיטה העברית (פרופ' דני דולב, ראש מרכז הסייבר של האוניברסיטה; ד"ר רון שמיר, ממרכז הסייבר של האוניברסיטה, לשעבר ראש אגף הטכנולוגיה של השב"כ; דנה יפה, מנחה קלינית, הקליניקה לזכויות דיגיטליות, הפקולטה למשפטים באוניברסיטה), נציגים מאיגוד האינטרנט הישראלי (לביא שיפמן, חבר וועד מנהל; מי-טל גרייבר-שורץ, סמנכ"לית קשרי קהילה ורגולציה) ונציג משרד התקשורת (שי רטר, מנהל תחום רישוי כללי ייחודי).

הצוות נפגש בסוף מרץ 2019 והעלה הצעות לקריטריונים שיסייעו למשרד התקשורת ליצור שקיפות ודירוג של התוכנות הקיימות כיום בשוק, תוך בחינת כלי סינון התכנים והאתרים הקיימים כיום אל מול הדרישות הקבועות ברשיון ה-ISP של הספקים.

שימוע משרד התקשורת

ב-22 במאי פרסם משרד התקשורת שימוע ציבורי לעניין 'עדכון אופן הצעת שירות חסימת אתרים ותכנים פוגעניים'.

במסגרת השימוע ביקש המשרד לדרוש מספקי האינטרנט (ISPs) להוסיף דרכי יידוע נוספות על פני אלה המנויות בסעיף 4ט(ג) לחוק התקשורת ולחייב אותם ליידע על קיומו של שירות סינון תכנים חינוכי גם באמצעות שליחת הודעת מסרון או דואר אלקטרוני, לאפשר למנוי לקבל את ההודעה בשפות שונות ולא רק בעברית ולאפשר למנוי להצטרף לשירות הסינון החינוכי באמצעות הודעה חוזרת באותו אמצעי שדרכו נשלחה ההודעה.

איגוד האינטרנט בירך את משרד התקשורת על התיקון המוצע והמליץ לשלב באתר המשרד הפניה למידע מקיף בנושא המופיע באתר האיגוד, המציג את הפתרונות הטכנולוגיים הקיימים בצד סל מסרים שחשוב שהורים יעבירו לילדיהם.

משרד התקשורת אימץ את המלצות האיגוד והוסיף באתרו הפניה למידע באתר האיגוד.

חוק הסמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017

רקע

חוק הסמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017 (להלן: חוק הסמכויות) נכנס לתוקף ב-26.9.17 ומאפשר לתובע שהוסמך ע"י היועץ המשפטי לממשלה להגיש, בהליך מעין-מנהלי, בקשות להגבלת גישה לאתרי אינטרנט, להסרה של הפניות לאתרי אינטרנט ממנועי חיפוש ולהסרה של אתרי אינטרנט לצמיתות ממערכותיו של ספק שירותי אחסון בישראל. החוק רלוונטי למקרים בהם מתבצעות באמצעות האתר הפרות של איסורים פליליים ספציפיים שנקבעו בחוקי העונשין, כגון הסתה לטרור, פרסום שירותי זנות, הימורים וכד'.

במרץ 2018 החלה מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה באכיפה על בסיס הסמכויות בחוק. בדו"ח של 2018 סקר האיגוד את המהלכים אשר ביצע מול בתי המשפט במטרה שגורמי אכיפת החוק לא יסתפקו בחסימת הגישה לציבור, אלא ימשיכו ויפעלו לאיתור העברין.

פניה בעניין אי עמידה בחובת הפרסום על פי החוק

בפברואר 2019 פנה האיגוד למנהל מחלקת פרקליטות סייבר בפרקליטות המדינה, ד"ר חיים ויסמונסקי, בטענה כי הפרקליטות אינה עומדת בחובת הפרסום הקבועה בסעיף 12(ב) לחוק, לפיה עם חסימת גישה לשם מתחם מסויים יש להציג מידע לגבי עצם החסימה וההליך שבמסגרתו התקבלה ההחלטה. בנוסף נטען כי החלטות בתי המשפט בהליכי בצ"א (בקשת צו אינטרנט, שם ההליך המתקיים על פי הסמכות בחוק) מסווגות "בדלתיים סגורות" ואינן מפורסמות לציבור. נוסח הפניה מצורף כנספח ד'.

במכתב טען כי אי הפרסום כנדרש הינו הפרה ברורה של הוראות החוק והתקנות ומהווה בפגיעה בזכותו של הציבור לקבל מידע על אודות חסימת גישתו למידע. לדברי האיגוד, ההסתרה שנקטה המדינה לגבי זהות האתרים הנחסמים בנוסח החוק והתקנות אינה מאפשרת בפועל ביקורת ציבורית-אזרחית של תהליך חסימת האתרים, כפי שהוגדרה בחוק.

תשובת הפרקליטות נמסרה באמצע מאי 2019 ובה נמסר כי במקרה של חסימת אתר בשל עבירה של פרסום חומר תועבה ובו דמותו של קטין, המשתמש מנותב לדף נחיתה מתאים. עם זאת, במקרה של חסימת אתר לפי עבירות אחרות המפורטות בחוק, קיימת תקלה וההפניה לא עובדת כיאות והנושא בבדיקה. בהקשר של פרסום פסקי הדין וההחלטות בהליכי בצ"א (בקשת צו אינטרנט), מסרה הפרקליטות כי אין לה, ברוב המקרים, התנגדות לעצם הפרסום וכי סיווג הדיונים בנושא אינו על פי בקשתה. תשובת הפרקליטות מצורפת כנספח ה'.

פניית המשך בנושא פגיעה בפרטיות הציבור כתוצאה מאופן הפעלת חוק הסמכויות

בעקבות תשובת הפרקליטות, פנה שוב האיגוד באוגוסט 2019 למנהל מחלקת פרקליטות סייבר בפרקליטות המדינה בטענה כי מי שמנסה להיכנס לאתרים שנחסמו ע"י הצווים שמוציאה הפרקליטות בהתאם לחוק הסמכויות מנותב ומתועד בשרתי אינטרנט ממשלתיים (המנוהלים בחלק מהמקרים ע"י המשרד לבטחון פנים ומשטרת ישראל במיקור חוץ אצל חברת איחסון אתרים חיצונית, ובמקרים אחרים ע"י התקשוב הממשלתי).

באופן זה, הסותר את האמור בחוק הסמכויות, כתובות ה-IP של כלל הפונים בישראל לאתרים שנחסמו מתועדות בשני שרתים ממשלתיים. הדבר מהווה פגיעה בפרטיות המשתמשים, על אף הדרישה בחוק הסמכויות שבית המשפט ישקול את "מידת הפגיעה בפרטיות של משתמשי האינטרנט". הפניה מצורפת כנספח ו'.

עד סוף שנת 2019 טרם התקבלה תשובה של הפרקליטות בנושא, והיא במעקב.

פניה לבית המשפט המחוזי בת"א - הפרה של עקרון פומביות הדיון בחסימת אתרים לפי החוק

לאחר קבלת תשובת פרקליטות סייבר לפניית האיגוד הראשונה מפברואר 2019 ובה נטען כי המדינה אינה מבקשת (למעט במקרים מיוחדים) כי הדיון יהיה חסוי, פנה האיגוד ביוני 2019 לכב' השופט איתן אורנשטיין, נשיא בית המשפט המחוזי בת"א (בו מתנהל הרוב המוחלט של בקשות תובע לפי חוק הסמכויות), בטענה כי עקרון פומביות הדיון אינו מתקיים במקרה של צווי בצ"א המוצאים מתוקף חוק הסמכויות וכי לא ניתן לאתר החלטות אלה במערכת 'נט המשפט'. נוסח הפניה מצורף כנספח ז'.

הודגש, כי הליכים אלה הינם לרוב הליכים במעמד צד אחד. ספקיות הגישה לאינטרנט ו/או שירותי אחסון המידע ו/או שירותי איתור המידע אינם מתייצבים להליכים, שכן אין להם אינטרס ומדובר בעלויות גבוהות של ייצוג משפטי. בעלי האתרים המפרים, מסיבות מובנות, אינם ששים להתייצב. לפיכך, אי פרסום ההחלטות באתר נט המשפט, ואי הידיעה על כי הליכים אלה מתקיימים מונעים את יכולת הבקרה של הציבור על תהליכי הוצאת צווי בצ"א.

כב' השופט אורנשטיין הפנה את הטיפול בפניית האיגוד למנהל בתי המשפט, כב' השופט ד"ר יגאל מרזל. מהלשכה המשפטית של הנהלת בתי המשפט התקבלה תשובה באוקטובר 2019 כי העניין נבדק וטופל. בדיקה שנערכה עם כתיבת דו"ח זה העלתה כי הליכי בצ"א עדיין אינם מפורסמים באופן תקין במערכת 'נט המשפט', ואנו ממשיכים במעקב.

הדרכה של יחידת הסייבר בפרקליטות - אופן עבודת האינטרנט

בסוף חודש מרץ 2019, יידע את האיגוד מר הנק נוסבכר, ממקימי איגוד האינטרנט הישראלי ומנהל תשתיות טכנולוגיות מחב"א, על אודות פנייתו ליחידת הסייבר בפרקליטות בעניין אי-דיוקים טכניים בבקשות לצווים על פי חוק הסמכויות.

בעקבות פניה זו, יזם האיגוד, בתיאום עם ראש יחידת הסייבר בפרקליטות, יום הדרכה למחלקת הסייבר בסוגיות של אופן פעולת האינטרנט ככלל, ומערך ה-DNS ומרשם שמות המתחם בפרט. ביום ההדרכה, אשר התקיים במשרדי האיגוד בחודש דצמבר 2019, השתתפו כ-30 פרקליטים ומתמחים. יום ההדרכה הועבר על ידי מומחי ה-DNS של האיגוד, ועסק הן בהיסטוריה של כניסת האינטרנט לשימוש בישראל, הן באקוסיסטם הרחב של ה-DNS והמידע הפרטי הנאסף בה, במחזור החיים של שמות מתחם, בסיכוני הסייבר הקשורים לשמות מתחם, ובסוגי מתקפות וההגנה מפניהן ב-DNS.

הצעת חוק זכויות יוצרים (תיקון מס' 5), התשע"ח-2017

בחודש נובמבר 2017 הופצה הצעת חוק ממשלתית לתיקון חוק זכויות יוצרים (תיקון מס' 5), התשע"ח-2017. הצעת חוק זו ביקשה להתמודד עם קשיי אכיפה של הפרות זכויות יוצרים, בין היתר ברשת, באמצעות הסמכת בית משפט להוציא צווי הגבלת גישה לאתרי אינטרנט הנחשדים כמפירים זכויות יוצרים ולאפשר את מסירת פרטי המנוי של מי שהעלו תוכן מפר. במהלך שנת 2018 היה האיגוד שותף לדיונים ולדרישת תיקונים לנוסח החוק.

ב-1.1.2019 (לאחר פיזור של הכנסת ה-20) בתמיכת 18 ח"כים וללא התנגדות עברה הצעת חוק זכויות יוצרים בקריאה שניה ושלישית ואושרה כחוק.

פורום הארגונים הדיגיטליים

בשנת 2017 יזם האיגוד פעולה מתואמת ומשותפת של כלל ארגוני החברה האזרחית העוסקים בסוגיות דיגיטליות. זאת, על מנת לפעול ככח משימה מאוחד בחלק מהמקרים ובחלק אחר מהמקרים דווקא לפצל את הפעילויות, תוך יידוע הדדי שנעשה בפלטפורמת רשימות התפוצה שמנהל האיגוד.

במקביל לפעילות האיגוד, פעלו ארגונים דיגיטליים נוספים למניעת הפרות וחציית גבולות בכל הנוגע לחוק הסמכויות, חוק הצנזורה ופעילות מוסדות שלטון בהקשר של חוקי האינטרנט ושמירת פרטיות. בין יתר הפעולות שבוצעו:

- פניה של התנועה לחופש המידע מרכז פדרמן לחקר הסייבר באוניברסיטה העברית לראש מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה אודות הפרת חובת תיעוד תוכן הביטויים אותם מבקשת מחלקת הסייבר להסיר מאתרי אינטרנט.
- בקשת חופש מידע של מרכז פדרמן לחקר הסייבר באוניברסיטה העברית אודות פעילות קצין שיימינג שמונה במשטרה.
- פניה של מרכז פדרמן לחקר הסייבר באוניברסיטה העברית ליועץ המשפטי לכנסת בעניין הסרת חסימות של משתמשים מעמודים רשמיים של חברי הכנסת
- בקשות שונות של האגודה לזכויות האזרח למניעת חסימת גישה לאתרים בהתאם לחוק הסמכויות ולבקשה לעיין בתיקי בית משפט בעניין צוים להגבלת גישה לרשת האינטרנט.

פעילויות אלה נעשות תוך יידוע הדדי (מראש או בדיעבד), ולעיתים בשיתוף פעולה למען שמירה מאוחדת על זכויות האזרח הדיגיטליות ברשת האינטרנט.

נציגות של האיגוד במכון התקנים

כגוף המשמעותי בסוגיות טכנולוגיות של החברה האזרחית, לאיגוד מושבים בוועדות תקינה שונות בסוגיות טכנולוגיות של מכון התקנים. בפרק זה, נפרט את נציגות האיגוד בוועדות השונות.

וועדת העברית במערכות ממוחשבות ואינטרנט (8109)

ועדה זו עוסקת בהתאמה של מערכות תקשוב לקהל דובר וכותב עברית. תפקידי הוועדה:

- יישום עברית במערכות תקשוב ובאינטרנט
- יישום טקסט דו-כיווני במסמכים וטקסט דו-לשוני ודו-כיווני במערכות תקשוב ואינטרנט

בוועדה זו חברים מטעם האיגוד: דורון שקמוני ואורן בר. משקיפים: שחר שמש וגיל פרידמן.

וועדת מונחים בטכנולוגיית המידע (8110)

ועדה זו עוסקת במונחים חדשניים בטכנולוגיית המידע. נכון לשנת 2019 עסקה הוועדה במונחים של IoT, ביומטריה ואיכות תוכנה.

בוועדה זו חבר מטעם האיגוד: אורי ברוק

וועדת נגישות באינטרנט (8101)

ועדה זו עוסקת בתקנון תקני נגישות לאינטרנט (תקן 5568). במהלך 2019 עבדה הוועדה על תקנון תקן נגישות למסמכים דיגיטליים (2-5568) שעומד להתפרסם בקרוב ועל רביזיה לתקן 1-5568 לנגישות אתרי אינטרנט.

בוועדה זו חברה מטעם האיגוד: טליה אבירן. שאולה הייטנר ובת שבע אנגלברג-בר שהיו חברות בעבר מטעם האיגוד קיבלו מינוי אישי בוועדה.

7. קשרי קהילה

כללי

תחום קשרי קהילה וחברה באיגוד מבקש לאפשר לכלל האוכלוסיות השונות בחברה הישראלית ליהנות מהיתרונות שמציעה הרשת לשיפור איכות חייהם, תוך שמירה על זכויותיהם הדיגיטליות וסיוע בהתמודדות עם האתגרים שמציבה הרשת לחיים המודרניים, כגון תופעות של ביוש (shaming), פגיעה בפרטיות, הגנת סייבר, בריונות רשת וכד'.

במסגרת תחום זה, מקיים האיגוד ומפעיל מגוון פעילויות לאוכלוסיות מגוונות – החל במוקדי סיוע לכלל האזרחים כגון 'נטיקה' ו'בלוק', פעילויות להעשרת ידע, קידום הנגשת האינטרנט לאוכלוסיות מוחלשות ועוד.

בפרק זה נסקור את פעילויות האיגוד בתחום קשרי הקהילה.

נטיקה - Netica

על אודות נטיקה

נטיקה הוא מרכז ידע לאומי המעניק כלים, ידע וסיוע להתנהלות חברתית ולאתיקה ברשת.

נטיקה מקיימת קשר רציף עם הציבור בעולמות השימוש המיטבי ברשת, תוך שימת דגש על הפן החיובי של הרשת, ובמקביל הארת המקומות הדורשים התייחסות וניצול מירבי של היכולות והאפשרויות בעולם הדיגיטלי, עבור ילדים ומבוגרים כאחד.

נראה כי רוח פעילות זו החלה לחלחל לציבור העוסקים בתחום, והשיח מתמקד יותר בשימוש המיטבי ברשת, ולא רק בסכנות ברשת ואינטרנט בטוח.

הקו החם במספרים

במסגרת נטיקה, פועל קו חם הנותן מענה בטלפון, דוא"ל ואמצעי תקשורת אחרים (דוגמת WhatsApp) לפניות הציבור בעניינים שונים הקשורים לנושאי הליבה. במהלך 2019, טיפלה נטיקה ב-4,580 פניות מספר נתונים:

- 53% מהפונים הם גברים, 47% הן נשים.
- 52% פונים טלפונית, 23% שולחים הודעת WhatsApp, 25% באמצעות דוא"ל.
- הרשת החברתית פייסבוק נותרה הזירה בה מתרכזות 45% המהפגיעות עליהן התקבל דיווח מהפונים לצוות נטיקה. מספר הפניות הגדול ביותר אחריה – ברשת החברתית אינסטגרם עם 21%, ויתר הפניות מדווחות על פגיעות במגוון אפליקציות. יש להדגיש כי נתונים אלה הם של פונים שרובם הם בגירים.
- גם בשנת 2019, מספר התלונות על פגיעות בעלות אופי מיני תופסות את הכותרות, ומגיעות ל-21% במצטבר.
- במהלך 2019 בוצע כ-64,000 כניסות לאתר נטיקה, בזמן שהות ממוצע של כ-1:54 דקות. הדפים שנצפו ביותר עסקו בבריונות ברשת, תוכנות סינון, דיווח לקו החם, ומערך שיעור על שימוש נכון ב-WhatsApp.
- הכתבות הנצפות ביותר עסקו בהשפעת השימוש ברשתות חברתיות וסקר האיגוד בו נמצא כי 35% מבני הנוער חוו פגיעה ברשת וכ-87% מהילדים הישראליים גולשים מעל שעותיים ביום.

מענה בשפה הערבית בקו החם

במהלך שנת 2019 חל גידול קטן בפניות לתמיכה מדוברי ערבית. נציגת הקו מעניקה מענה מלא בשפת הפונה, תוך הבנה מדוקדקת של הצורך והקושי התרבותי. לאחר כשנה וחצי של פעילות, ניתן לומר בפירוש שהשיטה של מענה מותאם, היא הדרך הנכונה (ואולי היחידה) לתמיכה אפקטיבית לחברה הערבית בנושא פגיעות ברשת.

תהליכי מניעה ושינוי לשימוש מושכל במרחב הדיגיטלי

הקו המנחה את פעילות נטיקה הוא ביסוס התחום של הקניית הרגלי חיים מותאמים למציאות העכשווית, כאשר הרשת היא חלק בלתי נפרד מהמציאות היומיומית שלנו. צוות נטיקה הוביל במהלך 2019 מספר מהלכים:

פורטנייט, האמנם אויב העם? – בקיץ 2019 נערך במשרדי האיגוד מפגש שולחן עגול בסוגיית משחק הפורטנייט, בו לקחו חלק אנשי חינוך, הורים, אנשי הדרכה ותקשורת וכמובן בני נוער. המטרה הייתה לפתח שיח סביב ההשפעה של משחק מקוון ככלל, ופורטנייט בפרט. באותה עת התקשורת עסקה ללא סוף במשחק ובהשפעות השליליות שלו מבלי ליצור איזון בשיח. הדיון איפשר לכל המשתתפים כולל בני הנוער להאיר את הנושא מהזווית שלהם. סיכום הדיון הופץ בסופו של דבר לכל חברי הקהילה ובדף הפייסבוק של האיגוד.

"מנקים את השיח" – בהמשך לפעילות אמנת השיח לקראת הבחירות לרשויות המקומיות, המשיכה אורנה היילינגר, מנהלת נטיקה, להוביל בשנה האחרונה (ובשתי מערכות בחירות) את קהילת "מנקים את השיח" המונה למעלה מ-3,000 עוקבים.

קרן עזבונות

במהלך המחצית הראשונה של 2019 יצאה קרן העזבונות במשרד המשפטים בקול קורא המזמין גופים להציע הצעות בתחומים מגוונים וביניהם "הרשת וקידום המודעות לשימוש מיטבי בה".

האיגוד הגיש לוועדה הצעה להקים מערך הדרכה מקצועי בן 30 שעות לחברה הערבית שיעניק למשתתפים הן כלים והן ידע בעולם האינטרנט ועולמם של הצעירים והן כיצד נכון להנגיש את המידע לאוכלוסיות שונות (הורים, מורים, ילדים בני נוער וכו'). מערך ההדרך מתוכנן לשנים 2020, 2021, 2022. תשובה אמורה להתקבל במהלך שנת 2020.

קהילת מומחים

אורנה היילינגר, מנהלת נטיקה, ממשיכה להוביל את קהילת המומחים בסוגיות שבהן נטיקה עוסקת. קהילה זו מונה כ-150 משתתפים. חברים בקהילה חוקרים בכירים, מרצים פעילים, אנשי חינוך ומטרה, כמו גם נציגי המערך הלאומי להגנה על ילדים ברשת.

בראשית השנה התקיים המפגש השלישי של קהילת המומחים. המפגש מאפשר קשר ישיר בין חברי הקהילה, יצירת שותפויות בין הארגונים והחלטות משותפות על שפה וכיווני פעולה. במפגש ניתנה במה למערך הלאומי (105) להציג נתוני פעילות שעוד לא נחשפו בציבור, הועברה הרצאה על קהילת הלהט"ב והרשת וכן כוחה של הרשת כמשפיעה על דיונים משפטיים, דרך לימוד המקרה הפרטי של משפט רומן זדורוב.

הקהילה ציינה ב-2019 5 שנים לפעילותה. במסגרת פעילותה, התקיימו דיונים מרכזיים על תוכן השיח והדרך הנכונה להנגיש את נושא השימוש הנכון ברשת לציבור הרחב. בעקבות השיח בקהילה, רווחת יותר ויותר המסקנה שהפחדת הציבור אינה עובדת, ויש להגביר את המשקל הניתן לדוגמה אישית של מבוגרים במרחב הדיגיטלי. פעילות זו מעוררת שיח ויוצרת פעילויות המיועדות גם לגולש המבוגר.

הובלת הקהילה מסייעת רבות למיצוב נטיקה כגוף המקצועי והמוביל בתחום השימוש המיטבי ברשת בישראל.

הרצאות לציבור

במהלך 2019 הושם דגש על הרצאות בפני גורמים שונים, אשר זוהו ע"י מומחי נטיקה ככאלו שקיימת חשיבות לנקודת המבט שלהם את הרשת, באופן שיהיה תואם לנקודת המבט של הילדים ובני הנוער: זאת, בהבטים של הכרות עם אפליקציות, תכונות הרשת והאתגרים השכיחים. בהרצאות השתתפו מאות מורים, יועצים חינוכיים, עובדים סוציאליים, שוטרים, ומנהלי תכניות ארציות להגברת המודעות לשימוש מיטבי.

מיזם 'מרחב בטוח' בשיתוף קרנות הביטוח הלאומי

מיזם 'מרחב בטוח' במשותף עם קרנות הביטוח הלאומי פועל בתחום ילדים בסיכון במרחב הוירטואלי, ומנוהל על ידי מנהלת נטיקה. במהלך 2019 התבססה הפעילות של המיזם ואף הצטרפו 2 תכניות חדשות. נכון לסוף השנה פועלות במיזם 11 תכניות שונות.

התכניות במיזם מגוונות, חלקן ישוביות (טירת כרמל, מג'ד אל כרום, תל שבע, מודיעין עילית, אום אל פחם וקידום נוער ירושליים) וחלקן ארציות ו/או מגזריות. עמותת 'עלם' הכפילה את הפעילות שלה ברשת, עמותת 'ילדים בסיכון' מקיימת תהליך עומק מתמשך בכל 110 הפנימיות של משרד הרווחה, אגודת ה'להט"ב' – מגיבה על אירועי להטבופביה ברשת, עמותת 'מצמיחים' – מנהלת תהליך עומק בבתי ספר לנוער בסיכון ו'נשים לגופן' – הפועלת בקרב נערות בסיכון, מדימוי גוף ועד זיהוי פגיעה מינית.

Block - מרכז הגנת סייבר לאזרחים

לאחר עבודת תכנון והקמה של כ-3 שנים, הושק באפריל 2019, Block - מרכז הגנת סייבר לאזרחים ועסקים קטנים, אותו יזם האיגוד בתחילת שנת 2016. המיזם נועד לתת לאזרחים מכלל הגילאים הדרכה, תמיכה, סיוע וייעוץ בנושא הגנת סייבר ושמירה על מרחב דיגיטלי מוגן ובטוח מפני פשעי סייבר שונים. באתר www.block.org.il ניתן למצוא שורה ארוכה של מדריכים והסברים אינטראקטיביים בעברית בנושאי יסוד של הגנת סייבר ובמקביל לקבל חדשות ועדכונים מהארץ ומהעולם בנושא.

המדריכים העולים לאתר מדי חודש זוכים לצפיות רבות ולחשיפה רבה בפלטפורמות הדיגיטליות ואף בעיתונות. בין המדריכים שהועלו במהלך 2019: 'האם הבית שלי נעול?', 'איך להגן על בית חכם?', 'כל מה שרציתם לדעת על אבטחת ה-smart TV שלכם', 'קניה בטוחה ברשת', 'אבטחת רשתות ביתיות ונתבים אלחוטיים' ועוד.

מאז השקת Block באפריל 2019 ועד סוף השנה:

- נכנסו לאתר כ-11,856 משתמשים ייחודיים, מרביתם צעירים (בגילאי 25-34)
- ממוצע של 2.24 דפים נצפים למשתמש
- 200 משתמשים חדשים נרשמו לאתר ועוד 368 נרשמו לקבלת ניוזלטר
- לפורום עולות בממוצע כ-3 שאלות חדשות בחודש

מערך חברי האיגוד

בהמשך להחלטת ועד מנהל שהתקבלה בפברואר 2018, במהלך 2019 הופסקה ההטבה שחברה בין רישום לאירועים והצטרפות חברים לעמותה (במחיר משולב של 70 ש"ח). מבחינה שנתית, בהמשך 2018, ההנחה שניתנה לרישום לחברות + כנס במחיר חברות אמנם הגדיל את כמות החברים, אך לא לוותה ברצון בהשתתפות בפעולות האיגוד או הזדהות עם ערכיו ותחומי הידע העיקריים שלו.

בעקבות מהלך זה, בשנת 2019 ירדה כמות החברים מ-561 בחודש ינואר ל-226 בחודש דצמבר. מספר חברים זה נותר יציב עם תנודות קלות למעלה ולמטה, והוא מבטא את כמות החברים הנאמנים של האיגוד. חברי האיגוד ממשיכים להיות מהנחות ברישום לכנסים, מהזמנה לכנסים המדיניות של האיגוד ומהצעות להשתתפות בועדות ציבוריות שונות.

האיגוד פועל במטרה להגדיל את כמות חברי העמותה הקבועים, המזדהים עם ערכי האיגוד ומחדשים את חברותם מדי שנה, משתתפים באירועים, משתתפים בהליך הבחירות להנהלה ותורמים מהידע והכישורים שלהם במסגרת פעילויות האיגוד השונות.

בין חברי האיגוד, ישנם אנשי מקצוע מהמעלה הראשונה, המוכנים לתרום מזמנם ולהשפיע, ולכהן כחברי ועד מנהל, חברי וועדות שונות ולסייע בפעילויות השונות של האיגוד. זו תכליתו המרכזית של מערך החברים של האיגוד.

פרוייקטים חוצי חברה אזרחית לשימור האופי הדמוקרטי של הרשת

בסוף נובמבר 2017 יצא האיגוד בקול קורא לארגוני החברה האזרחית לביצוע משותף של מיזמים לשימור אופיו הפתוח והדמוקרטי של האינטרנט בישראל. התקציב שהוקצב לצורך כך עמד על 200,000 ש"ח. במהלך 2018 יצאו לדרך 4 שיתופי הפעולה שנבחרו על ידי וועדה מקצועית. 3 מהפרוייקטים המשיכו ויצאו לפועל רק ב-2019:

- **מידע לעם** – שת"פ להקמת אתר להשקפה וניהול המידע הציבורי שהצטרב בארגוני השקיפות בתקציב כולל של 67,500 ש"ח. הפרוייקט הושלם בינואר 2020.
- **ויקימדיה** – שת"פ לשילוב נתונים ממאגרי מידע ישראליים בוויקינתונים בתקציב כולל של 50,000 ש"ח. כחלק מהשת"פ נערך ביוני 2019 מפגש לימודי קצר לחברי האיגוד בו למדו המשתתפים כיצד ניתן לעשות שימוש ב"ויקינתונים", איך הם מסייעים באיסוף נתונים, מענה על שאלות או שליפת מידע בדרכים אוטומטיות והצגתן בצורות שונות (טבלאות, מפות, גרפים וכו'). הפרוייקט הושלם ברבעון השלישי של 2019.
- **התנועה לזכויות דיגיטליות** – שת"פ להקמת מערכת בקוד פתוח להשפעה של האזרח הקטן על נבחר ציבור בתקציב כולל של 62,500 ש"ח. הפרוייקט הושלם ברבעון השלישי של 2019 והשקתו ממתינה לסיום מערכות הבחירות החוזרות ולתחילת עבודת הכנסת.
- **הקליניקה למשפט וטכנולוגיה באונ' חיפה** – שת"פ להנגשת מידע על הצעות חקיקה, כתיבת ניירות עמדה, קיום יום עיון בנושא לארגונים חברתיים בתקציב כולל של 20,000 ש"ח. הפרוייקט הסתיים כבר בסוף שנת 2018.

קידום האינטרנט למגזרים מוחלשים בישראל

כזכור, במהלך 2018 פרסם האיגוד מסמך מדיניות בנושא 'האינטרנט בחברה הערבית - תמונת מצב והמלצות למדיניות' ובעקבותיו קיים דיון ציבורי בנושא בו השתתפו חוקרים, מקבלי החלטות, אנשי מקצוע, נציגי ממשלה, חברה אזרחית ומגזר העסקי, מהחברה הערבית והיהודית כאחד. מטרת הדיון היתה לבחון כיצד ניתן לקדם באופן מיטבי את המעבר של החברה הערבית לעולם הדיגיטלי וכיצד ניתן להנגיש שירותים דיגיטליים ציבוריים לחברה הערבית. בעקבות מסמך המדיניות והכנס התקיים בוועדת המדע והטכנולוגיה של הכנסת דיון, ביוזמת ח"כ ניבין אבו רחמון, בנושא 'הצורך בהנגשת אתרי ממשלה ושירותים ממשלתיים לחברה הערבית'.

מנייר המדיניות, הדיון הציבורי והדיון בכנסת עלו מספר מסקנות מרכזיות:

1. **ההנגשה השפתית והתרבותית של שירותים דיגיטליים בערבית אינה מספקת:** ההנגשה של שירותים ממשלתיים ועסקיים לשפה הערבית הינה חלקית ולעיתים כלל לא קיימת. שימוש באתרים בעברית, בה השליטה של חלק מהאוכלוסיה הערבית נמוכה יותר, מייצר קושי טבעי, האטה בקצב השימוש ואי בהירות של מושגים.
2. **לציבור הערבי אמון נמוך בשירותים ממשלתיים:** בעוד ששימוש בשירותים דיגיטליים ציבוריים מסייע למימוש יעיל יותר של זכויות וחוסך זמן וכסף, בחברה הערבית נצפה שימוש נמוך יחסית בשירותים הדיגיטליים הממשלתיים. אחת הסיבות לכך היא העובדה שגם במקומות בהם קיימת הנגשה של שירותים או מדע, התרגום לא תמיד נכון (ואף שגוי) והאתר לא תמיד מעודכן ביחס לאתר בעברית. הנגשה שפתית לא מלאה מביאה לחשדנות והימנעות משימוש.
3. **חסמים בגישה לתשתיות:** בחברה הערבית נעשה שימוש נרחב במכשירים סלולריים, אך ישנה גישה חלקית למחשבים בבתים ובמערכת החינוך. בישובים ערביים רבים ישנה פריסה נמוכה של אנטנות סלולריות ושל פס אינטרנט רחב.

במהלך 2019 בחר האיגוד לקדם נושאים אלה באופן הבא:

1. הנגשה טובה יותר של שירותים דיגיטליים לחברה הערבית בישראל - בשיתוף אנשי מקצוע מהחברה הערבית בתחום התרגום, השיווק והדיגיטל ביחד עם נציגים מהתקשוב הממשלתי, ישראל דיגיטלית, 'כל זכות' (חל"צ), נציגי פייסבוק וגורמים נוספים פעל האיגוד לגיבוש הכשרה לאנשי מקצוע מהמגזר הציבורי (תחומי שיווק, מחשוב, שירות) במטרה להעניק להם כלים להנגשה נכונה של השירותים לחברה הערבית. המימוש של פעולה זו יבוא לידי ביטוי בשנת 2020.
2. מדידה של תשתיות האינטרנט בישראל - תשתיות אינטרנט מהיר זמינות ויעילות הן תנאי בסיסי לצמצום הפער הדיגיטלי והבטחת אינטרנט שוויוני. בישראל ישנה פריסת אינטרנט יחסית נרחבת ביחס למדינות אחרות בעולם, יחד עם זאת משתקף מהשטח כי ישנם פערים משמעותיים בנגישות ובמהירות הגלישה בין מרכז ופריפריה, ובין יישובים יהודיים ליישובים ערביים. להקמת תשתיות אינטרנט רחבות פס

ושדרוגן עשויות להיות השפעות חיוביות על הכלכלה, החינוך, איכות החיים ועוד. על מנת לקדם מדיניות להרחבה ולשדרוג תשתיות אינטרנט יש לייצר בסיס ידע מהימן לגבי רמת הפריסה ואיכותה, שיביא לידי ביטוי את כל השחקנים בשוק התקשורת. במהלך 2019 נוצר בסיס ידע ראשוני ליצירת כלי שיציג את פריסת תשתיות האינטרנט מהירות הגלישה בכל יישוב בישראל. מימושו צפוי להסתיים בשנת 2020.

כנסי העשרת ידע וצירוף קהילות חדשות

כנס Digital.ME

בינואר 2019 קיים האיגוד כנס בנושא שיווק דיגיטלי לנשים בעלות עסקים ואתרים. מטרת הכנס הייתה ללמד על אודות הצעדים הדיגיטליים שיכולים להפוך כל עסק קטן למותג מוביל, כיצד להקים חנות דיגיטלית ואיך ליצור חוויית לקוח בעולם דיגיטלי.

הכנס נערך בשיתוף עמותת יסמין, הפועלת לעידוד יזמות נשית ולמען שינוי כלכלי וחברתי עבור עסקים בבעלות נשים מכל המגזרים, הדתות והשכבות הסוציו-אקונומיות במכללה האקדמית אונו. בכנס השתתפו כ-200 נשים בעלות עסקים מכל רחבי הארץ, לצד נציגי חברות עסקיות ונשות ציבור. הכנס חולק להרצאות במליאה ולמושבם מקבילים, שהציעו סדנאות שיווקיות מקצועיות הרלוונטיות לצמיחה של עסקים קטנים.

תכנית מנהיגות עם 'ישראל 2050'

במהלך שנת הלימודים האקדמית 2018-2019 יצר האיגוד ביחד עם פרויקט 'ישראל 2050' של התאחדות הסטודנטים תכנית הכשרה בשם 'הפוליטיקה של הטכנולוגיה'. מטרת התוכנית, להכשיר צעירים לעסוק בהבנת השיטה הדמוקרטית על האתגרים וההזדמנויות שמזמנת הרשת. תוכנית ההכשרה התמקדה בבעיות היסוד בכלכלה הישראלית ובאופן שבו הטכנולוגיה והרשת משפיעות על חופש האינטרנט ועל תהליכים דמוקרטיים. ההכשרה (כ-22 מפגשים שבועיים) כללה הקניית ידע וקבלת כלים מעשיים להובלת שינוי חברתי-כלכלי, יחד עם בניית קהילה אקטיבית ופעילה.

בתכנית השתתפו 20 צעירים, חלקם סטודנטים ללימודי תואר ראשון או שני, וחלקם צעירים המועסקים במגוון תחומים (שיווק ומכירות, חברות טכנולוגיות ועוד). מפגשי התכנית התקיימו באוניברסיטת תל אביב מדי שבוע בהובלת עומר ביאלר, סטודנט לפסיכולוגיה וכלכלה באוניברסיטה, בוגר התכנית ומנהל תכנית הבוגרים שלה.

מטרות התכנית:

1. לחשוף קהל צעיר לערכים ולפעילות של האיגוד.
2. להגדיל ולהעצים את קהילת הפעילים בתחום חופש האינטרנט בישראל ע"י הכשרת צעירים לאזרחות פעילה בנושא חופש האינטרנט.
3. ליצור פוטנציאל לש"פ נוספים עם התאחדות הסטודנטים בנושאי האיגוד.

4. התכנית כללה 22 מפגשים שהתקיימו אחת לשבוע ו-2 כנסים. המשתתפים נחשפו להרצאות מטעם איגוד האינטרנט הישראלי במגוון נושאים העומדים בליבת העשייה של האיגוד כגון: פרטיות, גבולות חופש הביטוי ברשת, AI, ויראליות ורשתות חברתיות, משילות באינטרנט ואקטיביזם חברתי. תוך טיפוח סקרנות ומוטיבציה לעשייה חברתית. לצד תכנית ההכשרה, התבקשו המשתתפים להציע יוזמות ופרויקטים לקידום הסוגיות שעלו בתוכנית.

למרות מאמצים מצד האיגוד, בסופו של דבר רק פרויקט אחד בנושאי האיגוד הצליח לצאת לפועל – מיטאפ בנושא בוטים, 'פייק-ניוז' וההשפעה על התודעה ברשתות החברתיות. יתר הפרויקטים, לצערנו, סבלו מקשיים במיקוד ובהוצאה לפועל.

במקביל, קיים האיגוד בשיתוף 'ישראל 2050' כנסים משותפים נוספים במהלך 2019. בינואר 2019 התקיים בתל אביב כנס בוגרים של פרויקט 'ישראל 2050'. בכנס הוצג שיתוף הפעולה עם האיגוד והתקיימה הרצאה של פרופ' קרין נהון, נשיאת האיגוד, בנושא ההשפעות של הרשתות החברתיות על מערכות בחירות ועל הדמוקרטיה. לאחר ההרצאה התקיימו דיונים בקבוצות קטנות בנושא דרכים להשפעה. במפגש השתתפו כ-30 משתתפים.

במהלך מרץ 2019 קיימה 'ישראל 2050' כנס בן יומיים שציין את אמצע התוכנית. לקראת הבחירות שהתקיימו באפריל ובסיוע האיגוד, עלו בכנס נושאים הקשורים להשפעת הרשתות החברתיות על הבחירות.

סיכום המשובים של משתתפי התוכנית מראה שביעות רצון מהתכנית (3.8 מתוך 5) ומוטיבציה לעסוק בנושאי אינטרנט (3.5 מתוך 5). שיתוף הפעולה עם התאחדות הסטודנטים ועם האקדמיה מצויין וממשיך ללוות אותנו גם ב-2020.

פעילויות נוספות שנעשו בשותפות עם ישראל 2050 במהלך 2019:

- בינואר 2019 התקיים בתל אביב כנס בוגרים של פרויקט 'ישראל 2050' שכלל הרצאה של פרופ' קרין נהון בנושא ההשפעות של הרשתות החברתיות על מערכות בחירות ועל הדמוקרטיה. לאחר ההרצאה התקיימו דיונים בקבוצות קטנות בנושא דרכים להשפעה. במפגש השתתפו כ-30 משתתפים.
- במהלך מרץ 2019 התקיים כנס בן יומיים שציין את אמצע התוכנית. לקראת הבחירות שהתקיימו באפריל ובסיוע האיגוד, עלו בכנס נושאים הקשורים להשפעת הרשתות החברתיות על הבחירות.
- ביוזמת התאחדות הסטודנטים התקיים במרץ 2019 בירושלים כנס בנושא כלכלת ישראל, שעסק בסוגיית הריכוזיות המשקית בענפים השונים וביכולות הממשלה והטכנולוגיה לקדם ולאפשר תחרות בישראל. במסגרת הכנס התקיים פאנל בנושא פוליטיקה וטכנולוגיה, שאורגן בסיוע האיגוד.

סיוע להעברת ניהול אתר הבלוגים "ישראלוג" להפעלת החברה האזרחית

בחודש מאי 2019 פנה עו"ד אסף רז לנשיאת האיגוד, פרופ' קרין נהון, ולמנכ"ל האיגוד, יורם הכהן. עו"ד רז, המייצג התארגנות של קבוצת כותבים-מתנדבים באתר הבלוגים "ישראלוג", ביקש בפנייתו זו לאיגוד, לסייע בהעברת ניהול האתר ממפעילת האתר, ערוץ התקשורת רשת מדיה בע"מ ("רשת").

ישראלוג הינו אתר הבלוגים הוותיק בישראל, שפותח על ידי יריב חבוט ופועל משנת 2001. באתר כ-860,000 בלוגים וכ-15,000,000 פרסומים. במידה רבה, הוא תיעוד הסטורי של התפתחות מרכיב משמעותי בהיסטוריה של האינטרנט הישראלי. רשת, שהאתר הגיע לניהולה כתוצאה מרכישתו של ערוץ 10 על ידה, החליטה על סגירתו, תוך וידוא כי המידע מאורכב בארכיון המדינה, אך לא יהיה ניתן לשימוש.

קבוצת הכותבים-המתנדבים ביקשה סיוע של האיגוד בהעברת הפעלת האתר מרשת אליהם. נשיאת האיגוד, פרופ' קרין נהון ומנכ"ל האיגוד יורם הכהן, בסיועו של היועץ המשפטי של האיגוד עו"ד חיים, נרתמו לגשר מבחינה ארגונית, טכנולוגית ומשפטית בין רשת וקבוצת הכותבים-המתנדבים על מנת שאתר ישראלוג ימשיך לפעול. התהליך המשיך לשנת 2020, ואמור להסתיים בהצלחה במהלכה. האיגוד רואה חשיבות רבה בשימור ההיסטוריה של האינטרנט הישראלי, וישראלוג הוא, ללא ספק, שיקוף הסטורי שלו – ובשל כך נרתם האיגוד לסייע בתהליך.

ראוי לציין כי אנשי רשת הבינו את חשיבות המשך פעילותו של ישראלוג, ולמרות חששות טכנולוגיים ומשפטיים שעלו, שיתפו פעולה באופן הגון ביותר בתהליך. גם יריב חבוט, מקים האתר, נרתם לסייע בתהליך ההעברה הטכנולוגי של ניהול האתר מתשתיות רשת לפעילות החדשה במסגרת גוף אזרחי חדש שהוקם לצורך זה.

8. פעילות ערוצי התקשורת של האיגוד

על מה ואיך דיבר האיגוד ב-2019?

כמה פרסומים והיכן?

במהלך 2019, כללה מעטפת הנראות הרחבה של האיגוד הפצה של כ-10 הודעות ותגובות לעיתונות, ששיקפו נאמנה את עמדות האיגוד ופעילותו בנושאי תשתית, מדיניות וחברה שונים, וכ-20 דיוורים לחבריו ולאנשי הקשר של האיגוד. כמו כן, פורסמו למעלה מ-150 פוסטים בערוצי הרשתות החברתיות של האיגוד. עדכונים רחבים אלו סקרו מידע הקשור לפעילות הליבה התשתיתית שמנהל האיגוד, החלטות מדיניות וכלים מעשיים להתנהלות חברתית ואתית ברשת.

לצד כל אלו, פרסם האיגוד גם אירועים וכנסים שנערכו על ידיו או על ידי ארגונים אחרים החולקים עם האיגוד רעיונות ומטרות דומים, וקולות קוראים לכתובת מסמכי מדיניות ועידוד השתתפות בוועדות ופרויקטים מטעם האיגוד.

פרסום המידע הרב שמייצר ומפיץ האיגוד, בא לידי ביטוי באתרי התקשורת הדיגיטליים, ומעת לעת גם בתקשורת המודפסת והמשודרת, וכמובן באתר ובערוצי הרשתות החברתיות של האיגוד: כ-75 אזכורים תקשורתיים – במהדורות החדשות, תכניות רדיו שונות – בגל"צ ובתחנות נוספות, בעיתונות המודפסת – בעיתונים מרכזיים כמו ידיעות אחרונות, באתרי חדשות דוגמת YNET, וואלה ומאקו, בעיתונות הכלכלית – במהדורות המודפסות והדיגיטליות – דה-מרקר, גלובס וכלכליסט וגם בעיתונות טכנולוגית כמו אנשים ומחשבים, גיקטיים ובלוגים טכנולוגיים נוספים.

נושאי הפרסום

במהלך שנת 2019, בתחום הטכנולוגי, קיבלו במה מספר סוגיות טכנולוגיות: בתחילת השנה הפיץ האיגוד את המידע על "DNS Flag Day" (המתואר בהרחבה בפרק שירותי התשתית של האיגוד). בנוסף, התייחס האיגוד להכרזת ארגון RIPE על המחסור בכתובות IPv4, תוך הפניה למסמך המדיניות שפרסם האיגוד על הצורך בקידום פרישת פרוטוקול IPv6.

אבן דרך חשובה שקיבלה במה תקשורתית, היתה השקת Block – מרכז הגנת הסייבר האזרחי ליחידים ועסקים קטנים של האיגוד, שהושק לתקשורת ולציבור הרחב, באפריל 2019. השקת Block קיבלה התייחסות מכובדת ב-8 מקורות תקשורתיים (ביניהם גלובס,

מאקו, דה-מרקר ועוד), ולוותה בקידום בחשבונות האיגוד ברשתות החברתיות. Block קיבל במות תקשורתיות נוספות במהלך השנה – בנושאים דוגמת מדריך לציבור עם מידע בנושא הגנה על בית חכם – שפורסם ב-YNET; התייחסות ומסר ברור לציבור בכל הקשור לתופעת המתקפה המתוזמנת המכונה "OPISRAEL" (שהיא בעיקרה נסיון עקר ללחץ תקשורתי ולכן הגבנו אליה בהתאם, עם מסר המבהיר זאת..); מדריך המסביר על אמצעי זהירות בקניות בחו"ל (פורסם ב'ישראל היום'), ומדריך לציבור בנושא טלויזיה חכמה (מדריך זה עלה לאתר Block.org.il בסוף 2019, ופורסם ב-YNET בתחילת 2020).

בתחום הערכי-חברתי, השמיע האיגוד את קולו בתגובות להצעת חוק ה"פורנו" שיזמו ח"כ מימי מכלוף זוהר ושולי מועלם – מהלך שהביא להעלאת מודעות בקרב קובעי המדיניות והציבור, כלפי המשמעות העמוקות של הצעת החוק, ותוצאתו היה שינוי משמעותי של נוסח החוק שעבר בסופו של דבר בקריאה ראשונה.

פעילות חברתית נוספת שזכתה לחשיפה תקשורתית היא סקר שנערך ע"י צוות נטיקה באיגוד, שמטרתו היתה לבחון את נתוני האלימות ברשת כלפי נשים נכון לסיומה של שנת 2019. נתוני הסקר קיבלו במה ונחשפו לציבור במהדורת החדשות של ערוץ 12 ביום המאבק באלימות נגד נשים, שחל ב-25.11.19.

מעבר לכך, לאורך כל השנה, התבטא האיגוד בתקשורת בכל הקשור להגנה על זכויות הפרט במרחב הדיגיטלי, ולכללי זהירות המתייחסים לתופעות רשת שונות: תופעת יצירת מצג שווא ומלכודת דיג לגולשים באמצעות שם מתחם (דומיין), כגון אתרים המתחזים לשירות החשוב והטוב של "הר הכסף" לאיתור כספים. בנוסף המליץ האיגוד על כללי זהירות באפליקציות הפופולריות (טיק טוק למשל), הבהיר כללי זהירות בכל הקשור למשלוח תמונות ברשת בפורטל הנוער "פרוגי" ועוד.

תכנים אלו ואחרים, מפורסמים בהתאמה, גם בעמוד הפייסבוק, חשבון הטוויטר וחשבון הלינקדאין של האיגוד, ומועלות באופן קבוע גם לאתר האינטרנט שלו. לפעילות ברשתות החברתיות נתווסף גם עמוד אינסטגרם פעיל.

אתרי האיגוד: שדרוגים ועדכונים

אתר האיגוד בעברית

האיגוד מקפיד לשמור על מגמה של התחדשות מתמדת בכל הקשור לנראות אתר האינטרנט שלו, ולעדכוני התוכן שבו, מתוך תפיסה המתייחסת למטרות האסטרטגיות של האיגוד ופעילויותיו המרכזיות. בהתאם לתפיסה זו, בוצעו עדכונים באתר גם במהלך 2019.

הנראות של עיצוב דף הבית, התחדשה בהוספת חלונית איתור שמות מתחם ידידותית וכוללת לציבור, המאפשרת גם בדף הבית חיפוש של שם מתחם ישראלי (דומיין) מבוקש. אזור שמות המתחם כולו עבר שיפור היררכי בהיבטי ניווט ויכולת חיפוש מידע טובה יותר ע"י המשתמשים. זאת, לצד מסך בית מתחלף לסרוגין, במקביל לחלונית החיפוש של שמות מתחם, המבהיר את

התפקיד הייחודי של פעילותו התשתיתית של איגוד האינטרנט – הן כמי שמופקד על תשתית קריטית במדינת ישראל ואמון על ניהול ושמירתו של מרחב האינטרנט הישראלי כיציב ובטוח, והן כגוף ששם לו למטרה לשמור על עקרונות של חופש ושוויון בתוכו.

בעבודת צוות משותפת של מחלקות האיגוד השונות, התווספו 272 פריטי תוכן חדשים לאתר האיגוד במהלך שנת 2019. עדכונים אלו, ואחרים באתר האיגוד, הצטרפו לשינויים מבניים וטקסטואלים נוספים בדף הבית ובאתר, שנערכו בשנת 2019, כחלק מפעילות מתמדת המתבצעת ביחס לאתרי האיגוד – המבקשת ללמוד ולשפר באופן קבוע את חוויית המשתמשים, עושר המידע ושקיפותו לציבור.

אתר האיגוד באנגלית

אתר האיגוד באנגלית עבר בשנת 2019 שדרוג משמעותי, וקיבל נראות דומה לזו של האתר בעברית, אך תוכן המתאים לפן הבינלאומי של פעילות האיגוד.

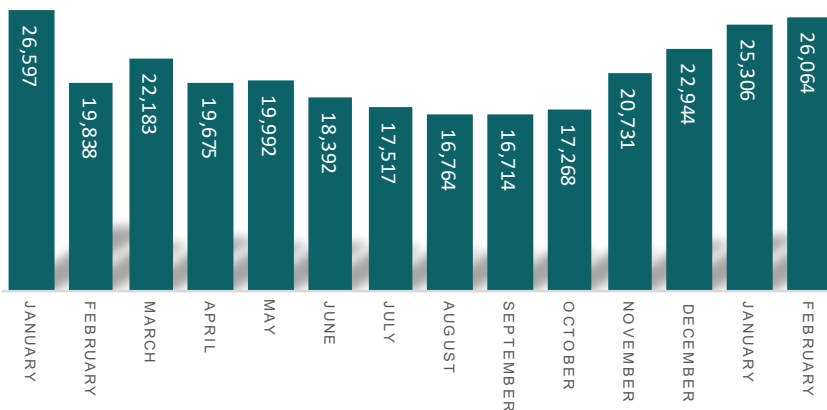
העדכונים באתר באנגלית מהווים בסיס משמעותי לפעילות תקשורתית שהתווספה לסל הנראות של האיגוד ב-2019, והיא השתתפות פעילה בעדכוני המידע של מועצת המרשמים המדינתיים באירופה – CENTR. כתוצאה מפעילות זו, מתפרסמים מעת לעת עדכונים אודות פעילותו, בניזולטר של CENTR המופץ לעשרות נציגי המדינות החברות בו.

שדרוג האתר באנגלית, הוא הפתיח למהלך הפיכתו של אתר האיגוד לתלת-לשוני במהלך 2020.

נתוני שימוש באתר האיגוד ISOC.ORG.IL

במהלך 2019 נספרו 216,653 משתמשים באתר, שצפו בממוצע ב-2.51 דפים בכל ביקור, למשך זמן שהיה של כ-2 דקות (1.57). סך כל הכניסות של משתמשים שנכנסו לאתר יותר מפעם אחת הנו 35,028 וסך כל הדפים הנצפים ב-2019 הנו 802,656. כ-32% מהכניסות לאתר בוצעו באמצעות מכשירים ניידים.

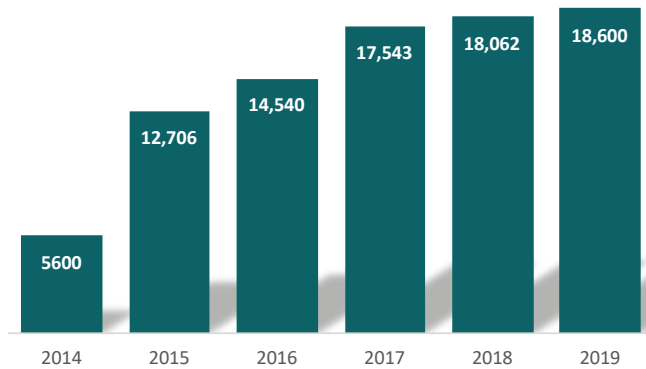
ISOC.ORG.IL – כמות משתמשים לפי חודש

נתוני עמוד הפייסבוק של האיגוד

הרצון להרחיב את קהלי היעד של האיגוד, ואת יכולתו לספק מידע ולשקף את התועלות של האיגוד ומרכזי הפעילות שלו העומדים לרשות הציבור – מתבטא גם בנתונים המספריים בחשבונות האיגוד ברשתות החברתיות – הנמצאים במגמת עלייה הממשיכה משנה לשנה בשנים האחרונות: בעמוד הפייסבוק שלנו, עלה מספר האוהדים שלנו ב-13,000 בשש שנים האחרונות. (האיגוד עומד כיום, נכון ליום כתיבת דו"ח זה, על מספר של 19,012 עוקבים בעמוד הפייסבוק. לשם ההשוואה – המספר היה 5,600 עוקבים בסיומה של שנת 2014). במהלך 2019, הועלו בעמוד הפייסבוק, למעלה מ-100 פוסטים, שזכו ל-830,618 חשיפות.

עוקבים בפייסבוק אחר דפי האיגוד, לפי שנים

העלאת מודעות למרחב IL.

מחקר: אתרים ועסקים בישראל

במהלך שנת 2019, ביקש האיגוד להרחיב את הידע בכל הקשור לרמת השימוש והידע של ארגונים, חברות ועסקים קטנים ובינוניים בשם מתחם (דומיין) בסיומת ישראלית. במסגרת זו, נערך מחקר, שכלל סקר בקרב 200 מנהלי עסקים ממגוון תחומים ובגדלי עסקים שונים. בסקר זה התגלה של-22% מבעלי העסקים בישראל אין כלל אתר אינטרנט (הפועל תחת שם מתחם הרשום על שמם). ל-29% מהעסקים בישראל יש שם מתחם ישראלי בלבד, ואילו 20% מהעסקים מחזיקים שמות מתחם בשתי הסיומות (ישראלי וזר).

הסיבות המרכזיות לבחירת שם מתחם ישראלי הן היות קהל הלקוחות של החברה ישראלי ברובו (59% מהנשאלים), הזיהוי של שם מתחם כישראלי (43% מהנשאלים) והעמדה לפיה הסיומת של שם המתחם הישראלי אטרקטיבית יותר ויש לה יתרון שיווקי (18% מהנשאלים).

עוד נתון מעניין שעלה מהסקר הוא, שככל שהעסק גדול יותר, כך גדל גם הסיכוי שבעליו

מחזיקים בשם מתחם ישראלי (לעיתים בנוסף לשם המתחם הזר): 23% מהעסקים הקטנים המנוהלים על ידי אדם אחד מחזיקים בשם מתחם ישראלי, וכך גם 32% מהעסקים בהם מועסקים 2 עד 5 עובדים, 53% מהעסקים שבהם 50-5 עובדים, 61% מהעסקים שבהם 51-100 עובדים ו-72% מהעסקים המונים מעל 101 עובדים.

הסיבה המרכזית לבחירה בשם מתחם כפול (ישראלי זר) הוא הצורך בפנייה נפרדת לשוק המקומי ולשוק בחו"ל (58% מהנשאלים). סיבות נוספות הם שיפור האיתור של העסק במנועי החיפוש (38% מהנשאלים) והגנה על המותג (25% מהנשאלים).

לסיכום, סקר זה, חידד בין היתר את הנחת העבודה שלנו, שחלק גדול ממחזיקי שמות המתחם מבינים כי אתר המבוסס על שם מתחם ישראלי מהווה יתרון שיווקי עבור הקהל בישראל. עם זאת, חשוב שהאיגוד יעלה את המודעות לנושא, כמו גם הבנת המשמעות של פעילות באתר עצמאי – המהווה עבור העסק נכס דיגיטלי הנמצא בשליטתו הבלעדית, וחשוב להמשיך ולהרחיב את המידע בנושא.

כנסים ואירועים

במהלך 2019 לקח האיגוד חלק במספר אירועים בתעשייה המקומית, שעסקו בהיבטים שונים הקשורים למרחב האינטרנט הישראלי, ואיפשרו העלאת מודעות לתחום שמות המתחם ועולם ה-DNS.

יוני 2019, כנס INFOSEC 2019

בוועידה שהתקיימה בחודש יוני 2019, בלאגו, בראשון לציון, מטעם "אנשים ומחשבים", השתתף מנכ"ל האיגוד יורם הכהן, והסביר על החשיבות האדירה שיש לאבטחת מערך ה-DNS הארגוני, וסקר את המתקפה המפורסמת DNSspionage.

יולי 2019 - כנס דה מרקר לעסקים קטנים ובינוניים 2019

הכנס, שנערך ביזמת עיתון דה-מרקר, ביקש להציג כלים מקצועיים שיאפשרו לעסקים קטנים ובינוניים לשרוד במציאות כלכלית מורכבת. מנכ"ל האיגוד יורם הכהן, לקח חלק בפאנל שעסק בצמיחה ברשת וההזדמנויות שמציע האינטרנט לעסקים בעידן הדיגיטלי מזוויות שונות – והסביר את החשיבות של אתר אינטרנט כנכס דיגיטלי עצמאי.

ספטמבר 2019, כנס PRESS4WORD 2019

בכנס זה, המיועד למפתחים, אנשי שיווק ודיגיטל, השתתפו נציגי האיגוד כמציגים בתערוכה שליוותה את הכנס, והעבירו מידע למשתתפים על שמות מתחם במרחב הישראלי – בסיומת IL. השתתפות זו נעשתה על פי הזמנת יוזם הכנס, חבר הוועד המנהל קובי סלע.

9. ייצוג של קהילת האינטרנט הישראלית בפורומים בינלאומיים

גיבוש הכללים למימוש עברית ברמה העליונה של האינטרנט (TLD)

בדו"ח שנת 2018 דווח על פעילות האיגוד בהשתתפות וריכוז הפעילות של ועדת מומחים לגיבוש הכללים למימוש שימוש בסט התווים בעברית (ISO 15924) ברמה העליונה של האינטרנט (TLD – Top Level Domain) מטעם ארגון ICANN.

הועדה הורכבה מהמומחים הבאים:

- דורון שקמוני – ממייסדי איגוד האינטרנט הישראלי וחברת Forescout – יו"ר הוועדה.
- דורית לרר – משנה למנכ"ל, האקדמיה ללשון עברית – חברת וועדה.
- מתיתיהו אלוש – מומחה לשילוב שפות במחשבים, חבר ועדת התקינה לעברית במערכות ממוחשבות של מכון התקנים הישראלי – חבר וועדה.
- מאיר קראוסהר – מומחה DNS מאיגוד האינטרנט הישראלי – חבר וועדה.
- יורם הכהן – מנכ"ל איגוד האינטרנט הישראלי – חבר וועדה.

במחצית הראשונה של שנת 2019, לאחר פרסום שימוע ציבורי של ICANN לנוסח שהוצע על ידי ועדת המומחים (שפורסם גם על ידי האיגוד באתר האינטרנט שלו) ויישום ההערות שהתקבלו, פורסם הנוסח הסופי של האופן בו יש לממש עברית ברמה העליונה של האינטרנט.

בחודש יולי 2019, יושמו המלצות אלה ב-Label Generation Rules for the Root Zone Version 3 (RZ-LGR-3) על ידי ICANN, והפכו לאופן המחייב (ראו: www.icann.org/public-comments/rz-lgr-3-2019-04-25-en).

נוסח המלצות הוועדה, כפי שיושמו מפורטות בנספח ח'.

השתתפות בכנסי הארגון האירופי של רשמי שמות מתחם מדינתיים

עובדי האיגוד השתתפו במהלך שנת 2019 בפעילויות רבות של הארגון האירופי של רשמי שמות מתחם מדינתיים (CENTR Council for European National Top-Level Registries). הכנסים בהם השתתפו עובדי האיגוד הינם:

- האסיפות הכלליות של הארגון בבורדו, צרפת ובבריסל, בלגיה.
- הפעילות המרוכזת (jamboree) לקבוצות העבודה בנושא טכנולוגיה, מחקר ופיתוח, אבטחה, שיווק, ניהול ומשפט ורגולציה באמסטרדם, הולנד.
- פעילות של קבוצת העבודה הטכנית ברוטרדם, הולנד
- פעילות של קבוצת העבודה בנושא משפט ורגולציה בספליט קרואטיה (שם הציג מנכ"ל האיגוד את תזכיר חוק מערך הסייבר הלאומי על פי בקשת הארגון).

10. פעילות הוועד המנהל וועדות האיגוד

בחירות 2019 - שני חברי ועד חדשים ושניים שעוזבים

בבחירות שהתקיימו בחודש דצמבר 2019, היה שיעור ההצבעה 53.36% (למעלה מכפול משיעור ההצבעה בשנת 2018 - 24.95%). וועדת הבחירות, הורכבה מחברי עמותה מתנדבים והגוף המבקר של העמותה, אשר ניהלה את סדרי הבחירות, ופיקחה על תקינותן. הנהלת האיגוד מודה לחברי ועדת הבחירות: יערה קזצינסקי אדן (יו"ר), שחר פייס, ערן פיקסר, דוד פרידמן, ורו"ח מני צמח - הגוף המבקר של האיגוד, ועו"ד טל קפלן, היועץ המשפטי שליווה את הוועדה כמשקיף.

בבחירות נבחרו שני חברי ועד חדשים מתוך חברי העמותה לאיגוד:

עו"ד קרן אלבורג-רימון - בעלת 28 שנות ניסיון בעריכת דין ועומדת בראש תחום הקניין הרוחני במשרד הרצוג, פוקס, נאמן. אלבורג-רימון בעלת ניסיון רב בתחום הייעוץ לאסטרטגיית קניין רוחני, הן ללקוחות רב-לאומיים עתירי קניין רוחני והן לחברות בתחילת דרכן. במסגרת עבודתה היא מעורבת בעסקאות בעלות היבטי קניין רוחני וטכנולוגיה בעבור לקוחות מקומיים ובינלאומיים, עוסקת בניסוח חוזים וניהול משא ומתן מסחרי, בדגש על תחומי פיתוח ומסחר הטכנולוגיה והשימוש בקניין רוחני, ואף מתמחה בניהול תיקי סימני מסחר בינלאומיים ובטיפול בממשק שבין סימני מסחר לשמות מתחם.

תא"ל (במיל') רמי מלאכי בעל 28 שנות שירות צבאי בהן פיקד על יחידות טכנולוגיות. בתפקידו האחרון כמפקד לוט"ם, חטיבת הדיגיטל והמידע באגף התקשוב וההגנה בסייבר פיקד על למעלה מ-3,000 קציני וחיילים ואף זכה במהלך שירותו הצבאי בפרס בטחון ישראל. בנוסף, פעל רבות בתחום החינוכי כאשר תחת פיקודו עסקה יחידת בסמ"ח (האקדמיה הצה"לית למקצועות התוכנה וההגנה בסייבר) בהרחב החינוך הדיגיטלי לפריפריה הגיאוגרפית, הסוציו-אקונומית והתרבותית.

עו"ד קרן אלבורג-רימון ותא"ל (במיל') רמי מלאכי החליפו בוועד המנהל את לביא שיפמן ובת-שבע אנגלברג-בר - שני חברי ועד ותיקים ומוערכים.

לביא שיפמן כיהן שתי קדנציות מלאות בוועד המנהל (שש שנים), במהלכן שימש כחבר ויו"ר ועדת ההיגוי לשירותי התשתית וכחבר ועדת הכספים. לביא הוא שיזם את מנגנון קציבת הכהונה של חברי הוועד, ותרגם רבות בסוגיות הטכנולוגיות שהאיגוד עוסק בו, בפעילות הציבורית להגנה על חופש פעולת הרשת, והקפדה על פעולתו התקינה והנכונה של האיגוד.

בת שבע אנגלברג-בר כיהנה שתי קדנציות בוועד המנהל (ארבע שנים), במהלכן היא שימשה חברה בוועדת הכספים. בת-שבע היא הרוח החיה מאחורי פעילות האיגוד בנושא של נגישות שירותי אינטרנט לאנשים עם מוגבלויות, חברה מטעם האיגוד בוועדת התקנים בנושא זה והיא אוטוריטה בתחום.

בחירת פרופ' קרין נהון מחדש לנשיאת האיגוד

הוועד המנהל בחר מחדש בחודש ינואר 2019 בפרופ' קרין נהון להמשיך ולהיות נשיאת האיגוד בשנת 2019.

פרופ' קרין נהון הינה חוקרת, מרצה ופעילה ציבורית. היא מכהנת כפרופסור-חבר במרכז הבינתחומי הרצליה ובאוניברסיטת וושינגטון. פעילותה הענפה כוללת את כתיבתם של עשרות מאמרים אקדמיים, וספרה *Going Viral*, החוקר את תהליך וירליות המידע והשפעתו על החברה, זכה בפרס האגודה הבינלאומית למדעי המידע, פרס פינקלר, ופרס הספר המצטיין של איגוד הספרנים בארה"ב. תחומי המחקר המרכזיים שלה הם פוליטיקה ומדיניות של מידע ואינטרנט.

פרופ' נהון הינה קול בולט ציבורית בתחומים הקשורים לאינטרנט ולחברה - בין השאר היא מייצגת לוועדות בכנסת, מייצגת את ישראל בפורומים בינלאומיים, ומכהנת בנוסף כחברת הוועד המנהל בעמותת ויקימדיה והתנועה לחופש המידע.

עיקרי החלטות הוועד המנהל בשנת 2019

ההחלטות המרכזיות של הוועד המנהל בשנת 2019 מפורטות להלן:

חודש	תמצית עיקרי הדיון וההחלטות
ינואר	בחירת נשיאת האיגוד לשנת 2019; אישור וועדות האיגוד; דיווח מנכ"ל על אירוע חריג בהכנסות האיגוד; אישור לפעילות האיגוד בנושא בחירות לכנסת; דיון בגיוס כספים ממקורות חיצוניים.
פברואר	תכנון מול ביצוע שנת 2018; דיון בנוהל חדש לפעילות ועדת ההיגוי לשרותי התשתית של האיגוד
מרץ	קביעת מועד לאסיפה השנתית; אישור נוהל חדש לפעילות ועדת ההיגוי לשרותי התשתית של האיגוד; דיווח על פרויקט איתור הבוטים, החשבונות המזוייפים ופרסומות לא מסומנות בבחירות.
אפריל	אישור הדו"חות הכספיים לשנת 2018; פעילות האיגוד לחשבונות מזוייפים ופיקטיביים, ופרסומות לא מסומנות בבחירות; דיון בהצעה לשתוף פעולה עם חברת קספרסקי; הצגת השקת Block ודיון במשאבים לפעולתו; הקמת ועדת מינויים לוועדת ההיגוי לשרותי התשתית של האיגוד.
מאי	דיון בדו"ח האסטרטגי; דיון בדו"ח הביקורת של הגוף המבקר; אישור דיווחים לאסיפה הכללית.
יוני	ישיבה משותפת לוועד ולוועדת ההיגוי לשרותי התשתית; גיבוש עמדות הוועד להצעות חברים לאסיפה השנתית.
יולי	דיון במסמכי המדיניות של האיגוד; דיון סגור בנושא שכר ומשאבי אנוש.
אוגוסט	הצגת תוכנית עבודה חצי-שנתית; דיון בתוכנית להעלאת מודעות למרחב IL; הצגת חוות דעת לעניין אחריות נציגי ציבור בוועדות האיגוד.
ספטמבר	אישור ובחירת נציגי ציבור לוועדת ההיגוי לשרותי התשתית; דיון פנימי באסטרטגיית ההון האנושי באיגוד
אוקטובר	לא התקיימה ישיבה.
נובמבר	בנובמבר לא התקיימה ישיבה. במועד המתוכנן התקיימה מתקפת טילים על אזור גוש דן. ישיבת נובמבר נדחתה לתאריך 3 בדצמבר 2019 ועסקה בתכנית העבודה ותקציב 2020
דצמבר	אישור תקציב האיגוד לשנת 2020.

נוהל פעולה לוועדת ההיגוי לשירותי התשתית של האיגוד

בחודש מרץ 2019, אישר הוועד המנהל נוהל חדש לפעולתה של ועדת ההיגוי לשירותי התשתית של האיגוד. ועדת ההיגוי לשירותי התשתית פועלת משנת 2013, ועד גיבושו של הנוהל פעלה לפי מסמך "מודל ניהול שירותי תשתית", אשר גובש באיגוד בשנת 2012.

הניסיון שנצבר באיגוד בשש השנים של פעילות הוועדה, ושינויים שחלו בפעילות האיגוד בשנים האחרונות, בין היתר בשל הגדרת פעילות האיגוד כ"מערכת ממוחשבת חיונית" לפי חוק הסדרת הבטחון בגופים ציבוריים, חייבו עדכון מסגרת הפעולה של הוועדה.

יו"ר הוועדה לשעבר, חבר הוועד המנהל לביא שיפמן, ומנכ"ל האיגוד עו"ד יורם הכהן, גיבשו את הנוסח שאושר על ידי הוועד המנהל, ונכנס לתוקף בחודש אפריל 2019. הנוהל קובע את תפקיד הוועדה וסמכויותיה, הרכבה, תנאי הכשירות לכהן בהן, הליך בחירת חבריה ויושב הראש שלה, וועדת מינויים לבחירת מועמדים כשירים לוועדה והליך בחירתם, אופן ניהול ישיבות הוועדה, היחס בין פעולת הוועדה והוועד המנהל של האיגוד והסדרים למניעת ניגודי עניינים ושמירה על סודיות המידע של האיגוד.

איוש ועדת ההיגוי לשירותי התשתית

בחודש יולי 2019, פרסם האיגוד קול קורא לציבור להצטרף כנציגי ציבור בוועדת ההיגוי לשירותי התשתית של האיגוד. הוועד המנהל מינה ארבעה חברים (נשיאת האיגוד פרופ' קרין נהון, לביא שיפמן חבר הוועד המנהל, ד"ר נחמן אורון ועמוס רוזנבוים חברי העמותה) כוועדת מינויים על פי נוהל פעולת ועדת ההיגוי לתשתיות.

מתוך הפניות שהתקבלו, גיבשה וועדת המינויים רשימת מועמדים של נציגי ציבור בהתאם לתחומי התמחות הנדרשים לוועדה. רשימה זו אושרה על ידי הוועד המנהל בישיבתו בחודש ספטמבר 2019, ומתוכה נבחרו שלושה מועמדים לאיוש מחדש של הוועדה. מר דני רוזן, חבר הוועדה, נבחר לכהונה שנייה. לוועדה צורפו מר אמיר לוי, סמנכ"ל טכנולוגיות ואבטחת מידע, הראל חברה לביטוח, וד"ר תומר סיימון, ה-National Technology Officer של חברת מיקרוסופט בישראל.

האיגוד מודה לפרופ' טל זרסקי ולמר אדי אהרנוביץ', אשר שמשו כנציגי ציבור בוועדה בשנים 2016-2019 על שירותם המסור בוועדה.

11. ניהול העמותה

קביעת שומה לפי מיטב השפיטה לשנים 2011-2013

במהלך שנת 2019 צפויה הייתה המדינה להגיש את תצהירה בהליך הערעור של האיגוד בבית המשפט המחוזי בירושלים על קביעת השומה לשנים 2011-2013. למרות הארכות חוזרות ונשנות שנתנו על ידי האיגוד לבקשות שונות להארכת מועד, לא הגישה המדינה את תצהירה עד סיום שנת 2019.

השקעת כספי האיגוד בקרן השקעות

בחודש ספטמבר 2019 ייושמו המלצותיה של וועדת ההשקעות שהקים האיגוד, להשקעת כספים המצויים בקרנות השונות של האיגוד בקרן השקעות. הכספים הושקעו על בסיס ייעוץ מקצועי של יועץ השקעות שנבחר על ידי הוועדה, באישור הוועד המנהל, על פי ההנחיות של רשם העמותות לניהול כספי עמותה. הסכום שהושקע עומד על 6 מיליון שקלים.

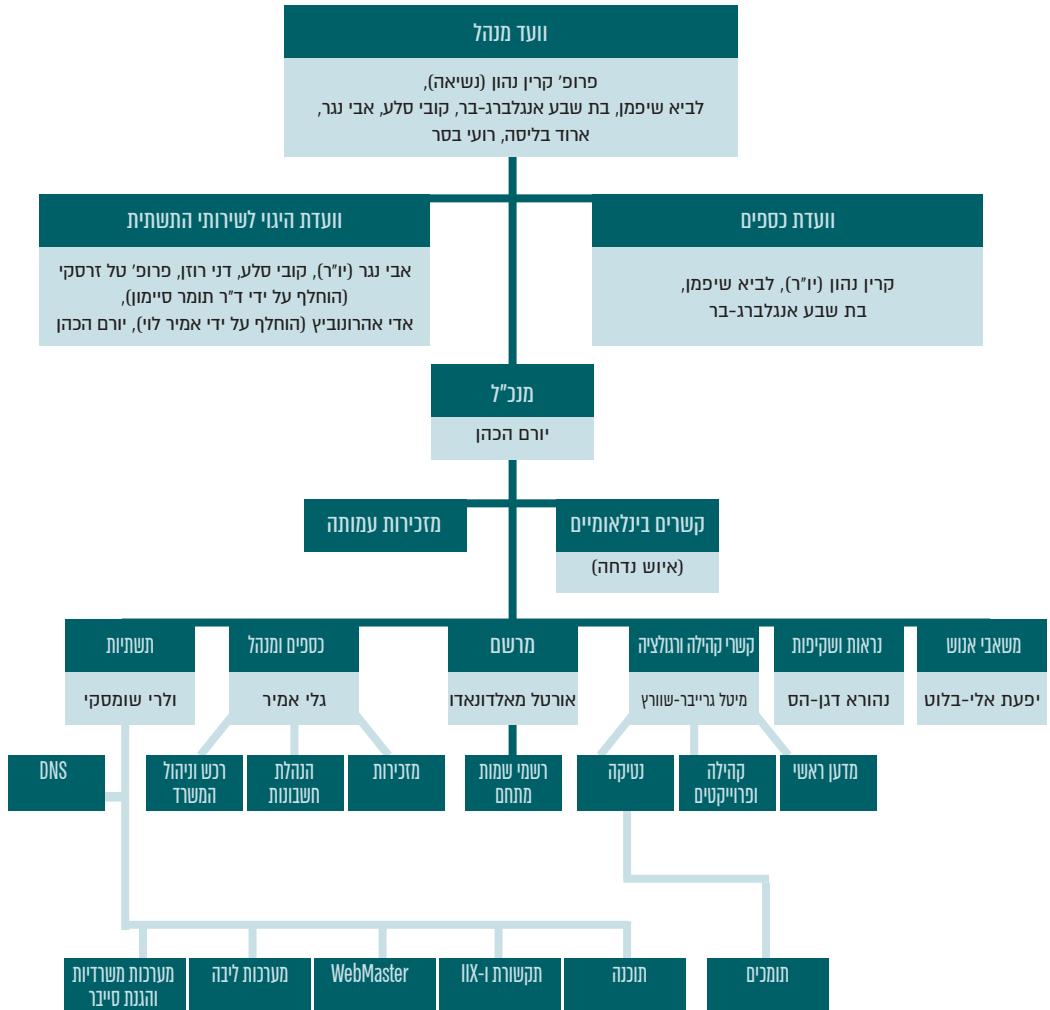
האסיפה השנתית

האסיפה השנתית של האיגוד התקיימה בתאריך 18.6.2019 במשרדי האיגוד בפתח תקווה. באסיפה נכחו 11 חברים בעלי זכות הצבעה, ו-17 חברים נוספים מסרו כתבי הצבעה.

באסיפה סקרו נשיאת האיגוד פרופ' קרין נהון ומנכ"ל האיגוד עו"ד יורם הכהן את פעילות האיגוד בשנה שקדמה למועד הישיבה. האסיפה אישרה כנדרש את הדו"חות הכספיים של האיגוד, את הדו"ח המילולי לרשם העמותות ואת דו"ח הגוף המבקר. בנוסף, אישרה האסיפה את המשך שירותם של רו"ח חיים וורמברנד כרואה החשבון של העמותה ואת רו"ח (משפטן) מני צמח כגוף המבקר.

האסיפה דנה בהצעות של חבר העמותה רפי הוידה לשנות סעיפים שונים בתקנון העמותה, ודחתה את כולן.

מבנה ארגוני של איגוד האינטרנט הישראלי (במהלך שנת 2019)

12. נספחים

נספח א' - דו"ח תכנון מול ביצוע שנת 2019

הכנסות ב-ש	תקציב שנתי ב-ש	שינויים תקציביים	ביצוע בפועל	יתרה	אחוז ביצוע
שרותי תשתיות					
הכנסות בפועל מרישום שמות מתחם	3,212,968		3,170,640	-42,328	99%
הכנסות מראש שמות מתחם	5,543,646		5,615,712	72,066	101%
יטרה בסך ש 377,196 משוייכת ל-2020					
הכנסות שמות מתחם	10,185,000		8,786,352		
IIIX	840,000		838,603	-1,397	100%
יעוץ ILDRP			16,992		
סה"כ שרותי תשתיות	11,025,000		9,641,947	28,341	87%
קהילה					
דמי חבר	30,000		18,500	-11,500	62%
תרומת google לפעילות קהילה	75,000		75,000	0	100%
קרנות הביטוח הלאומי	75,000		75,000	0	100%
סה"כ קהילה	180,000		168,500	-11,500	94%
סה"כ הכנסות	11,205,000		9,810,447		88%
קרנות ייעודיות					
המרכז להגנת הסייבר	392,000		269,291	-122,709	69%
מסמכי מדיניות ו-STs	250,000		248,468	-1,532	99%
סה"כ קרנות ייעודיות	642,000		517,759	-124,241	81%
שווי כסף					
שיווק שווה כסף adwords	5,000		1,589	-3,411	32%
שווי כסף Google SF, Apps	15,110		15,110	0	100%
סה"כ שווי כסף	20,110		16,699	-3,411	83%
סה"כ מקורות	11,867,110		10,344,905	-110,811	87%

הוצאות ב-ש	תקציב שנתי ב-ש	שינויים תקציביים	ביצוע בפועל	יתרה	אחוז ביצוע
סה"כ שכר	6,400,500	0	5,642,114	758,386	88%
סה"כ שכר מנהלה שיווק ובינ"ל	1,619,500	0	1,405,257	214,243	87%
סה"כ שכר רגולציה חברתי וציבורי	1,165,000	0	1,141,544	23,456	98%
סה"כ שכר תשתיות	3,616,000	0	3,095,313	520,687	86%
סה"כ תשתיות	2,855,496	-800,000	1,900,475	155,021	92%
סה"כ IIX	251,666	0	292,190	-40,524	116%
סה"כ הפצת ה-DNS	214,167	0	179,616	34,551	84%
סה"כ יעוץ ILDRP	0		22,656	-22,656	
סה"כ מענה ממוחשב לניהול עמותה	133,000	0	62,897	70,103	47%
סה"כ מערכת המרשם	861,663	0	825,052	36,611	96%
סה"כ פרויקטי שדרוג ופיתוח	1,195,000	-800,000	318,252	76,748	81%
					הקדמת פעילות 2018-ל
סה"כ שיפור מענה הגנתי לאיומי סייבר	200,000	0	199,813	187	100%
סה"כ מדיניות ציבורית וחברתית	619,000	-17,500	449,090	152,410	75%
סה"כ Netica	40,000	10,000	24,077	25,923	48%
סה"כ מרכז להגנת הסייבר	402,000	0	269,291	132,709	67%
סה"כ צמצום הפער הדיגיטלי	11,500	0	0	11,500	0%
סה"כ קהילה	100,000	0	87,044	12,956	87%
סה"כ רגולציה	65,500	-27,500	68,678	-30,678	181%
סה"כ קשרי חוץ וח"ל	155,000	0	156,893	-1,893	101%
סה"כ דמי חבר בארגונים בינלאומיים	120,000	0	113,442	6,558	95%
סה"כ השתתפות בכנסים	35,000	0	43,451	-8,451	124%
סה"כ שקיפות וניראות	198,000	17,500	207,821	7,679	96%

סה"כ מיצוב האיגוד	100,000	0	99,996	4	100%
סה"כ שיווק IL	0	17,500	14,664	2,836	84%
סה"כ שיווק ופרסום	92,384	0	89,290	3,094	97%
סה"כ תוכן שיווקי ואינפורמטיבי	5,616	0	3,871	1,745	69%
סה"כ מנהלה	1,676,300	41,461	1,625,124	92,637	95%
סה"כ ביטוחים	82,500	0	79,945	2,555	97%
סה"כ יעוץ ושירותים מקצועיים	710,000	0	711,221	-1,221	100%
סה"כ כח אדם	51,500	0	44,219	7,281	86%
סה"כ כללי	33,500	0	22,717	10,783	68%
סה"כ משרד חדש ושיפורים במושכר	0	41,461	21,780	19,681	53%
העברת יתרה מ-2018					
סה"כ ניהול העמותה	15,120	0	17,142	-2,022	113%
סה"כ תחזוקת משרד	783,680	0	728,099	55,581	93%
סה"כ עלויות	11,904,296	-758,539	9,981,517	1,164,240	90%
גרעון שנתי	-699,296		-171,070		

קרנות יעודיות ב- ₪	יתרת פתיחה 2019	תכנון לביצוע	ביצוע שנתי	יתרה סוף 2019
STS וגיוש מדיניות	423,134	250,000	248,268	174,866
חידוש ציוד וחירום	7,000,000			7,000,000
המרכז להגנת הסייבר	367,041	392,000	269,291	97,750
ללא יעוד	3,291,190			0
סה"כ	11,081,365		517,559	7,260,257

נספח ב' – הדו"חות הכספיים המאושרים של האיגוד לשנת 2019

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2019

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2019

תוכן העניינים

עמודים

1	דו"ח רואי החשבון המבקרים לחברי העמותה
2-3	מאזנים
4	דוחות על הפעילויות
5	דוח על השינויים בנכסים נטו
6	דוחות על תזרימי המזומנים
7-16	באורים לדוחות הכספיים

דו"ח רואי החשבון המבקרים לחברי העמותה איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

ביקרנו את המאזנים המצורפים של איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) (להלן - העמותה) לימים 31 בדצמבר 2019 ו- 2018 ואת הדוחות על הפעילויות והדוח על השינויים בנכסים נטו והדוח על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הנם באחריות הוועד וההנהלה של העמותה. אחריותנו היא לדחות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973. על - פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו ע"י ההנהלה של העמותה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לדחות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של העמותה לימים 31 בדצמבר 2019 ו- 2018 ואת תוצאות פעולתיה והדוח על השינויים בנכסים נטו והדוח על תזרימי המזומנים, לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מופנים את תשומת הלב לאמור בבאור ה' ו- 16 לדוחות הכספיים בדבר אירועים לאחר תאריך המאזן, אשר להערכת הנהלת העמותה, לא ניתן להעריך בשלב זה את השפעת האמור על הדוחות הכספיים, אם בכלל, ולפיכך לא נכללו כל הפרשות בדוחות הכספיים.

חיים וורמברנד
רואה חשבון

ירושלים
22 באפריל 2020

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

מאזנים

ליום 31 בדצמבר		באור	נכסים
2018	2019		
ש"ח	ש"ח		רכוש שוטף
5,424,868	7,030	3	מזומנים ושווי מזומנים
101,900	31,056		לקוחות
1,393,327	907,770	4	חייבים ויתרות חובה
6,920,095	945,856		
7,790,175	7,342,546	6	פקדונות מיועדים לזמן קצר
7,790,175	7,342,546		
2,590,384	2,494,023	5	רכוש קבוע נטו
2,590,384	2,494,023		
17,300,654	10,782,425		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

מאזנים

ליום 31 בדצמבר		באור	
2018	2019		
ש"ח	ש"ח		
			התחייבויות
			התחייבויות שוטפות
1,920,957	1,000,853	7	ספקים ונותני שירותים
6,992,266	1,506,708	8	זכאים שונים ויתרות זכות
8,913,223	2,507,561		
			נכסים נטו
7,790,175	7,342,546		שלא קיימת לגביהם הגבלה שיועדו ע"י המלכ"ר
2,590,384	2,494,023		ששימשו לרכוש קבוע
(1,993,128)	(1,561,705)		ששימשו לפעילויות
8,387,431	8,274,864		
17,300,654	10,782,425		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים

חבר ועד

חבר ועד

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

דוחות על הפעילויות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		באור	
2018 ש"ח	2019 ש"ח		
9,010,564	9,559,920	10	מחזור פעילויות
86,338	15,390		מחזור הפעילויות
9,096,902	9,575,310		הכנסות שווי כסף
6,156,169	6,074,642	11	עלות פעילויות
2,585,034	1,891,884	12	פעילות תשתית
86,893	15,390		פעילות קשרי קהילה ורגולציה
268,806	1,593,394		הוצאות שווי כסף
1,740,762	1,773,099	13	הכנסות מפעילויות רגילה
(1,471,956)	(179,705)		הוצאות הנהלה וכלליות
			גרעון נטו לפני מימון
1,114	(67,138)	14	הוצאות (הכנסות) מימון נטו
(1,473,070)	(112,567)		גרעון נטו לשנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר
דוח על השינויים בנכסים נטו
ליום 31 בדצמבר 2019
ש"ח

שקיימת לגביהם הגבלה			שאין לגביהם הגבלה		
			נכסים נטו לשימוש לפעילויות		
סך הכל	באופן קבוע	באופן זמני	נכסים נטו ששימשו לרכוש קבוע	שיועדו על ידי מוסדות המלכ"ר	שלא יועדו על ידי מוסדות המלכ"ר
9,860,501			449,507	8,473,979	937,015
					יתרה ליום 01/01/2018
					תוספות במהלך השנה
(1,473,070)					גרעון נטו לשנה
			(461,350)		461,350 סכומים שהועברו לכיסוי הוצאות פחת
			2,602,227		(2,602,227) סכומים ששמשו לרכישת רכוש קבוע
				(683,804)	683,804 סכומים שהועברו מנכסים שיועדו ע"י הנהלת המלכ"ר לפעילות
8,387,431			2,590,384	7,790,175	(1,993,128)
					יתרה ליום 01/01/2019
					תוספות במהלך השנה
(112,567)					גרעון נטו לשנה
			(621,490)		621,490 סכומים שהועברו לכיסוי הוצאות פחת
			525,129		(525,129) סכומים ששמשו לרכישת רכוש קבוע
				(447,629)	447,629 סכומים ששוחררו לפעילות על ידי המוסדות
8,274,864			2,494,023	7,342,546	(1,561,705)
					יתרה ליום 31/12/2019

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

באורים לדוחות הכספיים

- דוח על תזרימי המזומנים -

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר
2018 2019

1,473,070-	112,567-	תזרימי מזומנים לפעילות שוטפת
		גרעון לפי דוח על הפעילויות
		ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי המזומנים ושווי המזומנים
<u>6,651,517</u>	<u>5,227,771-</u>	לפעילות שוטפת (נספח א') (ראה להלן)
5,178,447	5,340,338-	מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת
		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
2,602,227-	525,129-	רכישת נכסים קבועים
<u>683,804</u>	<u>447,629</u>	ירידה בפקדונות מיועדים
1,918,423-	77,500-	מזומנים נטו שנבעו (ששימשו) לפעילות השקעה
3,260,024	5,417,838-	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
<u>2,164,844</u>	<u>5,424,868</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
<u>5,424,868</u>	<u>7,030</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה
נספח א'	נספח א'	ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת
		הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים
<u>461,350</u>	<u>621,490</u>	פחת והפחתות
461,348	621,488	
		שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות
675,345-	556,401	(עליה) ירידה בחייבים ויתרות חובה
875,570	920,090-	עליה בספקים ובהמחאות לפרעון
<u>5,989,944</u>	<u>5,485,570-</u>	עליה בזכאים אחרים ויתרות זכות
6,190,169	5,849,259-	
<u>6,651,517</u>	<u>5,227,771-</u>	

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי

- א. איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) ("האיגוד") נרשם כעמותה בחודש מרץ 1997 שמספרה במרשם העמותות הינו 58-029954.
 - ב. האיגוד משמש כסניף (chapter) הישראלי (isoc-il) של איגוד האינטרנט העולמי (ISOC), ופועל כמסד ללא כוונת רווח (כפי שפועל איגוד הגג העולמי).
 - ג. העמותה הינה גוף התנדבותי, בלתי תלוי, הפועל לקידום האינטרנט והטמעתו בישראל כתשתית טכנולוגית, מחקרית, חינוכית וחברתית. את פעילותו הוא מקיים, לעיתים, בשיתוף עם גופים נוספים בקהילה.
 - ד. העמותה מרכזת מקורות כספיים שונים למטרות שנקבעו על ידה כמתואר בביאור מספר 5 להלן.
- פעילות האיגוד כוללת, בין היתר, הקמתם ואספקתם לכלל הציבור הישראלי של מספר שירותי תשתית מרכזיים באינטרנט הישראלי, והם:
1. ניהול מרשם שמות המתחם (domain names) בסיומת הלאומית IL. האיגוד מנהל את מרשם שמות המתחם באינטרנט (domain names) ברמה העליונה של IL. המערכות והתשתיות המשרתות את המרשם מתוכננות לפעול על פי קריטריונים בין-לאומיים, המבטיחים ניהול שירות אמין ובטוח. הרישום מתנהל דרך מערך רשמים מקומיים ובינלאומיים שהוסמכו על ידי האיגוד, והפועלים בהתאם לכללי הרישום שהוגדרו על ידי האיגוד החל בשנת 1999. כמרשם האחראי על הסיימת il, האיגוד מפעיל את תשתית ה-DNS (Domain Name System) המקשרת בין שמות מתחם וכתובות אינטרנט (IP). באמצעות ה-DNS מוקנית לציבור יציבות תפעולית, אבטחת מידע, שוויון, יתירות וגיוון. האיגוד עוסק על בסיס יומיומי במנעת התקפות ממוקדות על מערך ה-DNS.
 2. ניהול IIX מחלף האינטרנט הישראלי (IIX - Israeli Internet eXchange) שהוא צומת תקשורת מרכזית ויחידה בין כלל ספקי האינטרנט בישראל. המחלף נועד לנתב את כל תעבורת האינטרנט הפנימית בישראל, בין הספקים השונים, בצורה יעילה ככל הניתן, בעלויות נמוכות ותוך הורדת חסמי כניסה לספקים חדשים. לאחר התחברות, ספקי האינטרנט יכולים להעביר תעבורת אינטרנט בינם לבין עצמם.
 3. הפעלת שרת מראה: האיגוד, כחלק מתמיכה בעקרונות של תוכנה חופשית וקוד מקור פתוח, מספק שירותי אחסון של אתר מראה ישראלי (mirror site) לתוכנות ופרייקטים נפוצים בקוד פתוח.
- בנוסף, מקיים האיגוד שלל פעילויות של קידום מדיניות ציבורית וחברתית בהקשר של האינטרנט בישראל, ובין היתר מנהל את המיזמים הבאים:
1. ייוזם וכתביה של מסמכי מדיניות ציבורית בנושאים טכנולוגיים, חברתיים ומשפטיים הקשורים לאינטרנט בישראל, וקידום יישומם אצל מקבלי ההחלטות בישראל.
 2. הפעלת המרכז לאינטרנט בטוח בשם NETICA (www.safe.org.il) אשר פועל בשני מישורים:
 - א. הדרכות להורים, יועצים, מדריכים ומתכנים למתן כלים יישומיים לגילשה בטוחה ותרבות שימוש נכון ברשת של ילדים ובני נוער. פיתוח תרבות רשת הוגנת ובטוחה בקרב הדור הצעיר בישראל.
 - ב. הפעלת קו פתוח לתמיכה, לסיוע ולהכוונה לגולשים אשר נפגעו ברשת (ילדים ובוגרים), תוך תמיכה וסיוע מקואליציה של ארגונים שותפים ובהם משרדי ממשלה, עמותות תמיכה וסיוע וגופים מסחריים.
 3. הפעלת האקדמיה לאינטרנט לצורך העשרת הידע של ציבור משתמשי האינטרנט, תוך קידום אוריית דגיטלית לקהלי יעד שונים וביניהם:
 - א. אוכלוסיות ייחודיות דוברי ערבית, עולי אתיופיה, חברה חרדית) הלומדות להשתמש ברשת באופן מושכל על ידי פיתוח מיזמים טכנולוגיים, תקשורתיות ויישומיות;
 - ב. ציבור בעלי העסקים הקטנים והבינוניים הלומדים על הכלים הדיגיטליים והטכנולוגיים שמציעה הרשת למען הגברת יכולתם להשתלב בשוק תחרותי;
 - ג. ציבור בעל אוריינטציה טכנולוגית הנחשף לחידושים טכנולוגיים ולמגמות העדכניות בשוק.
 4. פעולות לשמירה על חופש האינטרנט: פעילות בוועדות הכנסת השונות ומול משרדי הממשלה ליזום אומניה של מהלכים רגולטוריים והסדרה עצמית בתחומים הקשורים לאינטרנט במטרה לשמור על ערכי חופש רשת האינטרנט בישראל כמרחב פתוח, גלובלי, שיוויוני, בטוח ונייטרלי.
 5. הנגשת מידע על אינטרנט ישראלי: הנגשת מידע בעל ערך ציבורי וישראלי לציבור הרחב כגון- מאגר נתונים על האינטרנט בישראל, קידום המחקר בתחום האינטרנט ועוד.
 6. הפעלת קו תמיכה ואתר אינטרנט (nagish.org.il) לסוגיות של נגישות אמשים עם מוגבלויות לאתרי אינטרנט.
 7. ייצוג משתמשי האינטרנט הישראלי בארגונים בינלאומיים כגון IGF, IETF, CENTR, ISOC, ICANN וכד.
- ה. בעקבות התפרצות נגיף הקורונה ראה ביאור 61, העמותה לא הקפיאה את שירותיה. נרשמה ירידה קלה של הכנסות.

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר**באורים לדוחות הכספיים****- באור 2 - מדיניות חשבונאית**

עיקרי המדיניות החשבונאית אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים, באופן עקבי, הינם כדלקמן:

א - בסיס ההצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בערכים נומינליים היסטוריים. הדוחות הכספיים הנ"ל אינם מוצגים בסכומים מדווחים בהתאם לתקן חשבונאות מספר 12 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ואינם מתואמים על פי השינויים בכוח הקניה הכללי של המטבע הישראלי כאמור בגילויי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל.

ב - מבנה הדוחות הכספיים**הצגה על פי גילוי דעת מס' 69 לתקן מס' 5**

העמותה מציגה את דוחותיה הכספיים על פי גילוי דעת מספר 69 של לשכת רואי חשבון בישראל ועל פי תקן מס' 5 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות הקובעים מספר כללים בנוגע להצגת הדוחות הכספיים על ידי מלכ"רים, כדלקמן:

1. הדוח על הפעילויות יכלול את כל ההכנסות ואת כל ההוצאות בתקופת הדיווח, לרבות סכומים ששוחררו מהגבלה ושימשו לפעילויות.
2. הדוח על הפעילויות לא יכלול תרומות שהתקבלו ושהוגבלו כל עוד לא שוחררו. תרומות אלו יוצגו בדוח על השינויים הנכסים נטו, כתוספת לנכסים נטו שקיימת הגבלה על השימוש בהם.
3. נכסים נטו - ההגבלות המוטלות על השימוש במקורות השונים שנתקבלו, או העדר הגבלות כאלה, מקבלות את ביטויין בהבחנות הנעשות במסגרת קבוצת הנכסים נטו (הקבוצה המקבילה לקבוצת ההון העצמי המקובלת בעסקים).

ג - מזומנים ושווה מזומנים

כולל פיקדונות בבנקים שהתקופה עד למועד פדיונם לא עלתה על שלושה חודשים.

ד - רכוש קבוע

הרכוש הקבוע כולל בדוחות הכספיים על בסיס העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי הפסדים מירידת ערך במידה ונצברו ובניכוי פחת ומענקי השקעה שנתקבלו. הפחת מחושב בשיטת השווה בשיעורים שנתיים, הנחשבים כמספיקים להפחתת הנכסים על פני תקופת השימוש המשוערת בהם.

ה - הכנסות והוצאות

בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים במלכ"רים ההכנסות וההוצאות נרשמות על בסיס צבירה.

ו - יתרות צמודות

נכסים והתחייבויות במטבע חוץ, או הצמודים לו, נכללו בדוחות הכספיים לפי שערי החליפין שפורסמו על ידי בנק ישראל ליום המאזן. הפרשי שער בגין נכסים והתחייבויות נכללים בדוח רווח והפסד עם התהוותם.

ז - שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים נדרשת הנהלת העמותה להשתמש באומדנים והערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים אינה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של ההנהלה, השפעתם הסופית של עסקאות או עניינים כאמור, עשויה להיות שונה מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

באורים לדוחות הכספיים

ליום 31 לדצמבר	
2018	2019
ש"ח	
2,133,678	6,978
-	52
3,291,190	-
5,424,868	7,030

באור 3 - מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים בבנקים ובקופה

חשבוניות במטבע חוץ

פקדונות שקליים

סה"כ מזומנים ושווי מזומנים:

ליום 31 לדצמבר	
2018	2019
ש"ח	
422,995	403,498
898,831	387,421
71,501	97,218
-	19,633
1,393,327	907,770

באור 4 - חייבים ויתרות חובה

הוצאות מראש

חברות כרטיסי אשראי

מוסדות

הלוואות לעובדים

סה"כ חייבים ויתרות חובה:

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

באורים לדוחות הכספיים

באור 5 - רכוש קבוע נטו				
ליום 31 בדצמבר 2019	גריעות בתקופה	תוספות בתקופה	ליום 1 בינואר 2019	
ש"ח				הרכב :
עלות				
6,548,475		480,861	6,067,614	מחשבים וציוד הקפי
604,402		11,827	592,575	ריהוט וציוד
753,482		32,441	721,041	שיפורים במושכר
7,906,359		525,129	7,381,230	סה"כ עלות
=====				
פחת				
4,302,375		574,046	3,728,329	מחשבים וציוד הקפי
526,117		22,011	504,106	ריהוט וציוד
583,844		25,433	558,411	שיפורים במושכר
5,412,336		621,490	4,790,846	סה"כ פחת
=====				
עלות מופחתת				
2,246,100		(93,185)	2,339,285	מחשבים וציוד הקפי
78,285		(10,184)	88,469	ריהוט וציוד
169,638		7,008	162,630	שיפורים במושכר
2,494,023		(96,361)	2,590,384	סה"כ עלות מופחתת
=====				

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

באורים לדוחות הכספיים

ליום 31 לדצמבר	
2018	2019
ש"ח	
7,000,000	7,082,524
423,134	162,272
367,041	97,750
7,790,175	7,342,546

באור 6 - פקדנות מיועדים לזמן קצר

מיועד לקרן תשתיות ושירותים קריטיים
מיועד לקרן מדיניות ציבורית
מיועד לקרן המרכז להגנת הסייבר
סה"כ פקדנות מיועדים לזמן קצר:

• קרן תשתיות

לאיגוד האינטרנט הישראלי מחויבות להחזקת תשתיות אינטרנט חיוניות לכלל המשתמשים ברשת האינטרנט בישראל (מערך שמות המתחם, Domain Names, תחת הסימות של ישראל IL והפצת מידע למערך ה-DNS על אודותיו, ומחלף האינטרנט הישראלי - IIX). האיגוד אינו נתמך ע"י המדינה ו/או כל גוף אחר ומתנהל לטובת קהילת האינטרנט בישראל. לפיכך כנותן שירות חיוני, לדעת ההנהלה, הוא מחויב באחזקת רזרבות פיננסיות אשר יבטיחו את המשך התפעול הסדיר והתקין של תשתית האינטרנט במצבים משתנים. לשם כך, ועל סמך תחשיבי הנהלת העמותה הוחלט לייעד רזרבות פיננסיות בהיקף של 7 מיליון ש"ח.

על מנת להבטיח ביצועם הספציפי של פרויקטים עליהם הוחלט ע"י הנהלת העמותה לייעד, פנימית, סכומים מתאימים למטרות המצוינות להלן:

• קרן המרכז להגנת הסייבר

סך 1.5 מיליון להקמת מרכז להגנת הסייבר לאזרחים ועסקים קטנים לתקופה של 3 שנים החל משנת 2016.

• קרן מדיניות ציבורית

סך 1 מיליון ש"ח להקמת מאגר נתונים על האינטרנט בישראל (sts) וכתובת מסמכי מדיניות לשיפור תפקוד האינטרנט בישראל לתקופה של 3 שנים החל משנת 2016.

במקביל לסכומים שיועדו כאמור, בהחלטה פנימית, יוחסו חלק מהפיקדונות בבנק לפיקדונות לזמן ארוך, לרבות סכומי הריבית שצברו הפיקדונות. כמו כן בשנת החשבון בוצעו חלק מהפרוייקטים המיועדים.

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

באורים לדוחות הכספיים

ליום 31 לדצמבר	
2018	2019
ש"ח	
1,920,957	1,000,853
1,920,957	1,000,853

באור 7 - ספקים ונותני שירותים

בחשבונות פתוחים

סה"כ ספקים ונותני שירותים:

ליום 31 לדצמבר	
2018	2019
ש"ח	
475,556	511,624
273,458	316,751
5,992,908	544,086
170,344	54,247
80,000	80,000
6,992,266	1,506,708

באור 8 - זכאים שונים ויתרות זכות

עובדים ומוסדות שכר

הפרשה לחופשה

מקדמות מרשמים (הכנסות מראש)

הוצאות לשלם

בטחונות רשמים

סה"כ זכאים שונים ויתרות זכות:

- באור 9 - התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד

- התחייבויות העמותה בשל סיום יחסי עובד - מעביד מחושבות על בסיס שכרם האחרון של העובדים ליום המאזן ובהתאם לחוק פיצויי פיטורין ומכוסות בחלקן על ידי תשלומים שוטפים לחברות ביטוח בגין פוליסות ביטוח מנהלים וקופות גמל וכן על ידי יתרת ההתחייבויות בשל סיום יחסי עובד - מעביד.
- הסכומים שנצברו בפוליסות ביטוח מנהלים וקופות גמל על שם העובדים וההתחייבויות בגינם אינם מוצגים במאזן מאחר שאינם בשליטתה ובניהולה של העמותה

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

באורים לדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 לדצמבר	
2018	2019
ש"ח	
8,048,710	8,623,246
725,935	838,603
47,430	20,316
188,489	77,755
9,010,564	9,559,920

באור 10 - מחזור הפעילויות

הכנסות מרישום שמות מתחם
הכנסות מספקי גישה IIX
הכנסות מדמי חבר ואירועים
הכנסות מפעילות שת"פ
סה"כ מחזור הפעילויות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 לדצמבר	
2018	2019
ש"ח	
626,712	487,065
478,736	405,484
44,994	135,424
41,150	44,769
22,656	22,656
244,583	218,665
49,007	62,976
327,514	325,095
45,642	57,047
226,702	167,837
461,350	621,490
193,635	202,044
83,751	55,140
3,309,737	3,268,950
6,156,169	6,074,642

באור 11 - פעילות תשתית

רישום שמות מתחם
תחזוקת שרתי DNS
נציגות בארגונים בינלאומיים
כנסים בינלאומיים
ILDRP
ניהול מחלף האינטרנט
ביטוח
שכר דירה ואחזקה
אחזקת רכב
הוצאות תשתיות אחרות
פחת
משפטיות
שקיפות וניראות
שכר ונלוות
סה"כ פעילות תשתית:

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

באורים לדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 לדצמבר		
2018	2019	
ש"ח		
47,462	18,831	באור 12 - פעילות קשרי קהילה ורגולציה
13,455	4,563	אינטרנט בטוח NETICA
42,675	-	אקדמיה
10,500	10,000	מענקי מחקר
71,755	71,368	אינטרנט ישראלי
403,288	209,703	משפטיות
120,838	117,895	המרכז להגנת הסייבר
119,645	106,476	דמי שכירות ואחזקה
121,801	-	שקיפות וניראות
46,295	7,904	קשרי קהילה
220,000	(10,000)	רגולציה
53,806	63,499	שת"פ לשימור חופש האינטרנט
38,893	60,000	פעילות קשרי קהילה ורגולציה אחרות
1,274,621	1,231,645	מסמכי מדיניות ציבורית
2,585,034	1,891,884	שכר ונלוות
		סה"כ פעילות קשרי קהילה ורגולציה:

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

באורים לדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 לדצמבר	
2018	2019
ש"ח	
960,056	1,114,515
307,655	306,468
4,428	1,426
55,950	28,520
139,037	94,506
48,192	57,973
-	20,956
94,208	74,078
41,227	13,092
52,157	41,815
6,974	4,947
20,495	6,711
10,383	8,092
1,740,762	1,773,099

באור 13 - הוצאות הנהלה וכלליות

שכר ונלוות
שכר דירה ואחזקה - משרדים
דואר ומשלוחים
סקיפות וניראות (*)
שירותים משפטיים
שירותים מקצועיים
ייעוץ השקעות
אחזקת רכב
ביטוחים
ניהול משאבי אנוש
כיבודים
טלפון ואינטרנט
משרדיות והדפסות

סה"כ הוצאות הנהלה וכלליות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 לדצמבר	
2018	2019
ש"ח	
4,941	12,452
2,257	23,953
(5,337)	(57,075)
(747)	(46,468)
1,114	(67,138)

באור 14 - הוצאות (הכנסות) מימון נטו

עמלות בנק
עמלות כרטיסי אשראי
הפרשי שער
הכנסה חייבת מריבית, רווח הון ודיבידנד

סה"כ הוצאות (הכנסות) מימון נטו:

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר**באורים לדוחות הכספיים****- באור 15 - התחייבויות תלויות וצדדים קשורים**

ערעור על צווים לשנות 2011-2013 שהוציא לעמותה פקיד השומה - ראה בביאור 14.

האיגוד הוא, בין היתר, הגוף האחראי על ניהול מרשם שמות המתחם (Domain Names) תחת הסימות הלאומית של ישראל ("IL"). מתוקף תפקידו זה קיימים מעת לעת הליכים משפטיים שבהם האיגוד הוא משיב / נתבע פורמאלי. לרוב מדובר בסכסוכים הנוגעים לשמות מתחם, כאשר צד אחד הוא המחזיק הרשום של שם המתחם שבמחלוקת והצד שכנגד הוא הצד הטוען לזכויות

- באור 16 - אירועים לאחר תאריך המאזן

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 פוקד את העולם אירוע בעל השלכות מאקרו כלכליות שמקורו בהתפשטות נגיף הקורונה COVID19- ברחבי העולם (להלן-"האירוע"). מדינות רבות, לרבות ישראל, נוקטות בצעדים משמעותיים, בניסיון למנוע את התפשטות הנגיף, כגון הגבלות על תנועות אזרחים, התכנסויות, סגירת גבולות וכיוצא באלה. העמותה עוקבת באופן שוטף אחר התפתחות האירוע והנחיות הגורמים הרלוונטיים ותמשיך לנקוט בפעולות שונות אשר מטרתן לצמצם את הפגיעה של האירוע ככל שניתן.

לאחר תאריך הדיווח, לא חלו ירידות מהותיות בביקושים לשירותים בתחום פעילותה של העמותה. הימשכותם של אירועים אלו, לא עלולה להשפיע לרעה, בין היתר, על יכולתה של העמותה לגייס כספים לצורך מימון פעילותיה.

למועד פרסום הדוח, ולאור אי הוודאות בנוגע להמשך התפשטות נגיף הקורונה, העמותה אינה יכולה להעריך את היקף ההשפעה וההשלכות עליה.

נספח ג'

תקציב איגוד האינטרנט לשנת 2020

צפי הכנסות	
שירותי התשתית	11,652,000 ₪
אגרות שמות מתחם מרחב IL	10,725,000 ₪
הכנסות בפועל מרישום שמות מתחם	9,960,000 ₪
הכנסות מראש שמות מתחם	515,000 ₪
ישראל	250,000 ₪
מחלף האינטרנט הישראלי IIX	927,000 ₪
קהילה	116,000 ₪
דמי חבר	14,000 ₪
כנסים מקצועיים	27,000 ₪
קרנות הביטוח הלאומי	75,000 ₪
סה"כ הכנסות בעין	11,768,000 ₪
קרנות ייעודיות	313,000 ₪
המרכז להגנת הסייבר	110,000 ₪
מסמכי מדיניות ו-STs	203,000 ₪
שווי כסף ותרומות	20,110 ₪
הרשאת שימוש ב-adwords	5,000 ₪
Google Apps, Salesforce	15,110 ₪
סה"כ	12,101,110 ₪

צפי הוצאות	
סך עלויות שכר	₪ 6,885,500
מנהלה ונראות	₪ 1,700,000
תשתיות	₪ 3,910,500
רגולציה וקהילה	₪ 1,165,000
תגמולי הצטיינות	₪ 110,000
שירותי התשתית	₪ 2,386,110
תפעול שוטף	₪ 1,626,110
מרשם - שרות ואחריות לחומרה	₪ 180,000
מרשם - שרות ואחריות לתוכנה	₪ 147,000
תפעול IIX	₪ 210,000
אירוח ב Med1	₪ 400,000
שרותי אבטחת מידע ונהלי ISO 27001	₪ 222,000
שרותי ANYCAST בעולם	₪ 130,000
תשלומים לספקי תקשורת	₪ 125,000
תחזוקת מערכות מידע משרדיות	₪ 60,000
שדרוגים של שרתים ועמדות קצה	₪ 60,000
ביקורת וניהול רשמים	₪ 2,000
שרותי siem - soc	₪ 75,000
שווי כסף Google Apps ו SF	₪ 15,110
פרוייקטי שדרוג ופיתוח	₪ 760,000
הקמת מערכת ניטור אבטחתי ושיפור אבטחת מידע	₪ 60,000
פיתוח מערכת מרשם גרסה 4.0 (רישום מיידי אוטומטי)	₪ 70,000
מיסוד סיומת. ישראל	₪ 90,000
HSM דור חדש + שדרוג תוכנת חתימה	₪ 60,000
מערכת ניטור תפעולית אחודה	₪ 35,000
הפרשה לקרן שדרוג תשתיות - מרשם	₪ 300,000
הפרשה לקרן תשתיות - IIX דור הבא	₪ 145,000
קהילה ורגולציה	₪ 525,000
צמצום הפער הדיגיטלי	₪ 110,000
חברה ערבית	₪ 110,000

רגולציה	₪ 105,000
מסמכי מדיניות	₪ 20,000
שיפור סטטיסטיקת אינטרנט	₪ 60,000
קידום חופש האינטרנט	₪ 25,000
מרכז הגנת הסייבר לאזרחים	₪ 160,000
Netica	₪ 27,000
מענה לפניות	₪ 7,000
קהילה	₪ 10,000
קידום מודעות	₪ 10,000
קהילה	₪ 123,000
העשרה מקצועית ובניית קהילה	₪ 93,000
תחזוקה פורומים ומערכות	₪ 30,000
שקיפות ונראות	₪ 416,000
אקוסיסטם תקשורת ופרסום	₪ 166,000
תכנים ועיצובים לאתר + אתר בערבית	₪ 35,000
קידום מרחב IL.	₪ 50,000
קידום ישראל	₪ 100,000
סקר שוק שמות מתחם (IL centr.)	₪ 60,000
שיווק שווה כסף adwords	₪ 5,000
קשרי חו"ל	₪ 165,000
חברות בארגונים בינלאומיים (Centr, Ican, ripe, isoc)	₪ 115,000
השתתפות בכנסים בינלאומיים	₪ 50,000
מנהלה	₪ 1,720,200
כח אדם	₪ 85,000
הדרכות והשתלמויות	₪ 40,000
שי לחג	₪ 20,000
חיזוק תרבות אירגונית	₪ 25,000
ביטוחים	₪ 102,700
ביטוח אחריות מקצועית	₪ 43,500
ביטוח כללי וציוד	₪ 39,200

ביטוח דירקטורים	20,000 ₪
יעוץ ושירותים מקצועיים	711,000 ₪
גוף מבקר	60,000 ₪
יעוץ משפטי כללי	310,000 ₪
יעוץ משפטי מס הכנסה	80,000 ₪
ניהול משאבי אנוש וגיוס	180,000 ₪
ראיית חשבון ויעוץ חשבונאי	55,000 ₪
יועץ השקעות	26,000 ₪
כללי	27,000 ₪
העסקת עובדים	22,000 ₪
שונות מנהלה	5,000 ₪
ניהול העמותה	19,000 ₪
אסיפה כללית	8,000 ₪
בחירות	6,500 ₪
וועדות	4,500 ₪
תחזוקת משרד	775,500 ₪
ארנונה	107,500 ₪
דיוור	3,000 ₪
חניה	40,000 ₪
חשמל	35,000 ₪
טלפון ואינטרנט	23,000 ₪
כיבוד	20,000 ₪
כללי	6,000 ₪
ניקיון	49,000 ₪
ציוד משרדי	6,000 ₪
שכירות ודמי ניהול	450,000 ₪
שליחויות ונסיעות	6,000 ₪
תחזוקה שוטפת-משרד	30,000 ₪
סה"כ הוצאות	12,097,810 ₪
עודף מתוכנן	3,300 ₪

נספח ד' - פניה ליחידת הסייבר בפרקליטות המדינה לעניין פרסום צווי בצ"א

Israel Internet Association (RA)

6 Bareket street, POB 7210

Petach Tikva 4951774

Tel: +972-3-9700900 • Fax: +972-3-9700901

info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

איגוד
האינטרנט
הישראלי
ISOC-IL

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

רחוב ברקת 6, תד. 7210

פתח תקווה 4951774

טלפון: 03-9700900 • פקס: 03-9700901

info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

13 פברואר, 2019

לכב' ד"ר חיים ויסמונסקי

מנהל מחלקת הסייבר

פרקליטות המדינה

רח' צלאח-א-דין 27

ירושלים

נכבדי,

הנדון: מימוש חובת הפרסום וההודעה לפי סעיף 12 לחוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט,

תשע"ז-2017

1. סעיף 12 לחוק הסמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017 (להלן – **חוק הסמכויות** או **החוק**) קובע כי הודעה בדבר הוצאת צו לפי החוק תפורסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים ושל משרתת ישראל (סעיף 12(א)) ועל ידי ספק הגישה לאינטרנט ב"כתובת אתר האינטרנט" (סעיף 12(ב)).
2. הנוסח של ההודעה נקבע בתקנות סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט (פרסום הודעה בדבר מתן צו), התשע"ח-2018 (להלן – **התקנות**). לעניין סעיף 12(ב) נקבע כי נוסח ההודעה שתוצג על ידי ספק הגישה לאינטרנט יהיה כדלקמן:

"הגישה לאתר שאליו ביקשת לגלוש הוגבלה בהוראת בית המשפט המחוזי ב _____ בצו שניתן מכוח סעיף 2 לחוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017 (להלן – **החוק**), ביום _____ במסגרת הליך _____/_____.

הצו ניתן מאחר שבאתר האינטרנט בוצעה עבירה לפי סעיף _____ לחוק _____/הצו ניתן מאחר שאתר האינטרנט הוא אתר של ארגון טרור .

על פי הוראת סעיף 9(א) לחוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017, כל הרואה את עצמו נפגע רשאי להגיש בקשה לבית המשפט הנ"ל ולבקש לשנות את תנאי הצו או לבטלו."

3. לאחרונה בדק איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) (להלן – **האיגוד**) את אופן מימוש חובת ההודעה בנושא. להלן שתי תשובות שהתקבלו משני ספקים שונים (פרטנר במקרה הסלולרי, בזק בינלאומי במקרה הנייח) לגבי בקשת גלישה לאתר sex777.net, אשר לגביו הוצא צו הגבלת גישה על ידי השופט ציון קפאח בבצ"א 55312-03-18 ביום 8.4.2018.

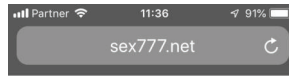
Israel Internet Association (RA)

6 Bareket street, POB 7210
 Petach Tikva 4951774
 Tel: +972-3-9700900 • Fax: +972-3-9700901
 info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

איגוד
 האינטרנט
 הישראלי
 ISOC-IL

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210
 פתח תקווה 4951774
 טלפון: 03-9700900 • פקס: 03-9700901
 info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

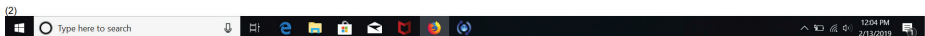
לא מצאנו את מה
 שחיפשת.

כדאי לבדוק אם הכתובת שהזנת
 נכונה
info@gov.il נשמח לסייע בכתובת

לא מצאנו את מה שחיפשת.

כדאי לבדוק אם הכתובת שהזנת נכונה
info@gov.il נשמח לסייע בכתובת

Israel Internet Association (RA)

6 Bareket street, POB 7210
Petach Tikva 4951774
Tel: +972-3-9700900 • Fax: +972-3-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

**איגוד
האינטרנט
הישראלי
ISOC-IL**

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210
פתח תקווה 4951774
טלפון: 03-9700900 • פקס: 03-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

4. יובהר כי הטלפון הנייד ממנו בוצעה בקשת הגישה, כמו גם המחשב הנייח, אינם קשורים באופן כלשהו לרשת הממשלתית, אף אינם נמצאים ברשת האיגוד והינם פרטיים לחלוטין.
5. **על פניו, הודעה זו אינה עומדת בחובת הפרסום לפי סעיף 12(ב) לחוק שכן אינה בנוסח המפורט בנספח ב' לתקנות.**
6. מדובר בהפרה ברורה של הוראות החוק והתקנות, מצד אחד, ובפגיעה בזכותו של הציבור לקבל מידע על אודות חסימת גישתו למידע, מצד שני. **אבקשך לברר את הנושא ולהבהיר בחוזר את נסיבות אי העמידה של החברות בהוראות החוק.**
7. לעניין זה אבקש להעיר כי ההסתרה שנקטה המדינה לגבי זהות האתרים הנחסמים בנוסח החוק והתקנות אינה מאפשרת בפועל לבקר את התהליך. במקרה זה, מאחר והאיגוד השתתף בתהליכי הצו, הוא ידע על ה-URL של האתר החסום ולכן היה מסוגל לאתר את ההפרה. **זו אינה מדיניות משפטית ראויה המאפשרת ביקורת אזרחית, ומן הראוי שתקחו עניין זה לתשומת לבכם.**

בברכה,

נאם בנמר

עו"ד יורם הכהן
מנכ"ל איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

עו"ד שי ניצן, פרקליט המדינה
הוועד המנהל של איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

נספח ה' - מענה יחידת הסייבר בפרקליטות המדינה לעניין פרסום צווי בצ"א

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה
מחלקת הסייבר

ח' אייר תשע"ט
13 מאי 2019

סמך: 2019-12470067

לכבוד:

עו"ד יורם הכהן

מנכ"ל איגוד האינטרנט הישראלי

באמצעות דואר אלקטרוני: Yoram.h@isoc.org.il

הנדון: מענה בנוגע למכתבך בנושא הודעה בדבר הגבלת גישה בהתאם לסעיף 12 לחוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, תשע"ז-2017

סימוכין: מכתבך למנהל מחלקת הסייבר מיום 13.02.2019

ח.נ.,

1. הריני לאשר קבלת מכתבך שבסמך.
2. חוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017 (להלן: "החוק") נכנס לתוקפו בסוף חודש ספטמבר 2017. לפי סעיף 2(א) לחוק, שופט בית המשפט המחוזי רשאי, על-פי בקשה של תובע כהגדרתו בחוק, לתת צו להגבלת גישה לאתר אינטרנט, כולו או חלקו, אם שוכנע באחד מאלה:
 - א. הגבלת הגישה חיונית למניעת המשך ביצוע "עבירה", כהגדרתה בסעיף 1 לחוק. בהגדרת "עבירה" נכללות העבירות הבאות: הבאת אדם לידי עיסוק בוגות; פרסום ומסירת מידע בדבר זנות של קטין; פרסום בדבר שירותי זנות של בגיר; פרסום תועבה ובו דמותו של קטין; ארגון או עריכת הגרלות או הימורים; יצוא, יבוא, סחר והספקה של סם מסוכן; תיווך לסם מסוכן והפצה של חומרים מסכנים (לפי חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים).
 - ב. הגבלת הגישה לאתר האינטרנט חיונית למניעת היחשפות של משתמש בישראל לפעילות, אשר אילו הייתה נעשית בישראל הייתה עבירה, ויש לפעילות האתר זיקה לישראל.

**משרד המשפטים
פרקליטות המדינה
מחלקת הסייבר**

- ג. אתר האינטרנט הוא של ארגון טרור כהגדרתו בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016.
3. ממועד כניסת החוק לתוקף הגישה מחלקת הסייבר בקשות בנוגע לאתרי אינטרנט אשר עברו עבירות כהגדרתן בחוק. בעקבות בקשות אלה, ניתנו סעדים מכוח החוק בנוגע לכ-135 אתרי אינטרנט שונים.
4. בנוגע לטענות המועלות במכתבך שבסמך, נציין, כי בעת ניסיון גישה ל-83 אתרי אינטרנט המכילים חומרי תועבה ובהם דמותם של קטינים, יונתב משתמש הרשת לדף נחיתה המכיל הודעה בדבר ההגבלה בהתאם לתקנות.
5. בנוגע לשאר אתרי האינטרנט, בשלב זה, משתמשי הרשת המנסים לגשת לאתרים אלה מגיעים להודעה בדבר תקלה, כפי שצוין במכתבך.
6. מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה פנתה כבר לפני מספר חודשים לגורמים הנוגעים בדבר ב"ממשל זמין", ויש לקוות שהתקלה תתוקן בהקדם.
7. נוסף על כך, מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה מפרסמת באתר משרד המשפטים¹ את רשימת הצווים שהוצאו על ידי בית המשפט. רשימה זו כוללת את מסי' החליך, תאריך הוצאת הצו, סעיף העבירה בגינו הוצא הצו והעובדה כי הרואה עצמו נפגע מהצו רשאי להגיש בקשה ולבקש לשנות את תנאי הצו או לבטלו. רשימת הצווים שהוצאו מכוח החוק, המתפרסמת באתר המחלקה מאפשרת לגורמים המייצגים את האינטרס הציבורי לפנות לבית המשפט בקלות וביעילות. יצוין בהקשר זה, כי מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה רואה חשיבות רבה ונוהגת בשקיפות מרבית בנוגע להליכים בהתאם לחוק ואף במספר מקרים הסכימה להתייצבות גורמים המייצגים את האינטרס הציבורי לפני בית המשפט בהליכים אף בטרם הוצאת הצו (על אף שמעמד בחוק ניתן לגורמים המייצגים את האינטרס הציבורי רק לאחר הוצאת הצו). כמו כן, נציגי המחלקה משתפים בפורומים מקצועיים רבים עם גורמי החברה האזרחית, וזכור לטובה הפורום המקצועי שהתנהל במשרדי איגוד האינטרנט הישראלי, ובו השתתף מנהל מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה.

¹<http://www.justice.gov.il/Units/StateAttorney/Departments/Cyber-Unit/Pages/Access-Restriction-Warrants.aspx>.

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה
מחלקת הסייבר

8. לפני סיום, בפנייתך בדוא"ל מיום 10.5.2019 למנהל מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה, ציינת שהליכים מכוח החוק מוגדרים כ"חסויים", כאשר לדברך – "זאת, ככל הנראה, מאחר ופרקליטות המדינה ו/או בית המשפט המחוזי בתל-אביב מגדירים את הליך הבצ"א כחסוי ועל כן מערכת נט המשפט אינה מאפשרת לאתרם". נבקש להשיבך כי הפרקליטות אינה מגדירה את ההליכים מכוח החוק כחסויים, ולהוציא מקרה אחד (שנגע לשלושה אתרי אינטרנט), אף לא ביקשה צו איסור פרסום גורף על ההליכים מכוח החוק.

9. נובע מן האמור, כי מבחינה משפטית אין איסור פרסום גורף על כלל ההחלטות שניתנות מכוח החוק.

בכבוד רב,

 איליזה גוהר, עו"ד
 מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה

העתק:
 ד"ר חיים ויסמונסקי, מנהל מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה
 הוועד המנהל של איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

נספח ו' - פניה ליחידת הסייבר בפרקליטות המדינה - פרטיות במימוש צווי בצ"א

Israel Internet Association (RA)

6 Bareket street, POB 7210

Petach Tikva 4951774

Tel: +972-3-9700900 • Fax: +972-3-9700901

info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

איגוד
האינטרנט
הישראלי
ISOC-IL

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210

פתח תקווה 4951774

טלפון: 03-9700900 • פקס: 03-9700901

info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

18 אוגוסט, 2019

לכב'
ד"ר חיים ויסמונסקי
מנהל מחלקת הסייבר
פרקליטות המדינה
רח' צלאח-א-דין 27
ירושלים

נכבדי,

הנדון: עמידת מנגנון הפרסום של צו בצ"א בהוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981

שלי: מימוש חובת הפרסום וההודעה לפי סעיף 12 לחוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט,

תשע"ז-2017, מיום 13.2.2019 (להלן – הפנייה)

שלכם: מענה מיום 13.5.2019 על ידי עו"ד איתי גוהר (להלן – התשובה)

1. בפנייה שהפנתי אליכם ביום 13.2.2019 חלנתי כי האופן שבו המדינה מממשת את הוראות חוק הסמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017 (להלן – חוק הסמכויות) אינו עומד בהוראות החוק.
2. התשובה שהתקבלה מכם מטרידה אף יותר, וחייבה אותי לבדוק סוגיות נוספות.
3. על פי סעיף 4 לתשובה, במקרים בהם נחסמת הגישה לאתרי אינטרנט המכילים חומרי תועבה ובהם דמותם של קטינים (להלן – תוכן פדופילי), מנתב משתמש הרשת לדף נחיתה המכיל הודעה בדבר ההגבלה "בהתאם לתקנות". על פי בדיקתנו, מדובר בדף המופיע בשם המתחם restrictedsites105.org.il, המופעל על ידי משטרת ישראל. זה האתר:

אם ידוע לך על פגיעה בקטינים ברשת יש לפנות למחלקת 105

הגשת לאתר א"ל ביקשת לגלוש בגבולה בהוראת בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו שבסעיף 2 לחוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017. זהו גיוס מאתר שבאתר האינטרנט בבעלות עבירה לפי סעיף 12(א) לחוק הסמכויות, התשמ"א-1981.

לחל פדוי תשע"ז שמוציא כ"ז המשפט:

1. ז' מיום 30 במאי 2018 בחלך בקשת זו אינטרנט 39402-05-18
2. ז' מיום 14 במרש 2019 בחלך בקשת זו אינטרנט 61521-12-18
3. ז' מיום 17 ביוני 2019 בחלך בקשת זו אינטרנט 59632-05-18

כל הרואה עצמו נפגע מהגבלה זו רשאי לפנות לבית המשפט הפסל בחלך בבקשה לשטותה או לבטלה.

Warning: You are trying to access a website containing child sexual exploitation materials

If you know of a child being harmed through the net, please contact the Child Online Protection Bureau call center – 105

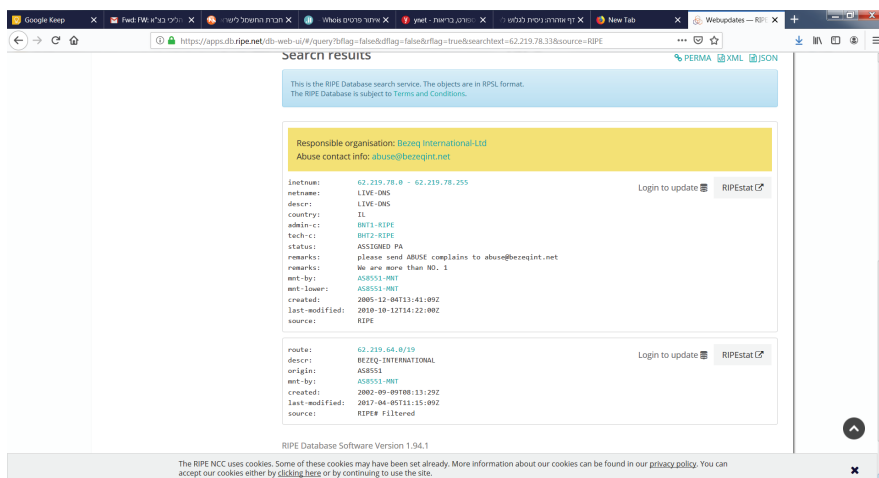
You are trying to access a website that has been restricted by order of the Tel Aviv-Jaffa District Court in accordance with section 2 of the Authority to Prevent Crimes Using a Website Act, 1977. The order has been issued because this website has violated section 214(b) of the Israeli Penal Code, 1977.

Israel Internet Association (RA)
6 Bareket street, POB 7210
Petach Tikva 4951774
Tel: +972-3-9700900 • Fax: +972-3-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)
רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210
פתח תקווה 4951774
טלפון: 03-9700900 • פקס: 03-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

4. אתר האינטרנט הזה פועל מכתובת האינטרנט (IP Address) 62.219.78.33. על פי מרשם כתובת ה-IP שמנהל NCC, כתובת זו שייכת לחברת LiveDNS.

5. על פי רישומי שירות ה-whois של איגוד האינטרנט הישראלי (ראו:

<https://www.isoc.org.il/whois/?search=restrictedsites105.org.il>), המוזיק באתר זה הינו המשרד

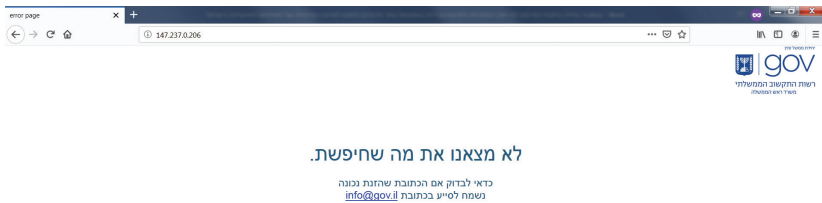
לבטחון פנים, ושרתי ה-dns המשרתים שם מתחם ממשלתי זה הינם שרתים של חברת LiveDNS (המשמשת גם כרשם המנהל את שם המתחם עבור המשרד לבטחון פנים). לסוגיה זו אשוב בהמשך.

6. על פי העולה מסעיפים 5 ו-6 לתשובה, אתרי אינטרנט שהוצא לגביהם צו חסימת גישה על פי חוק הסמכויות, ושאינם מציגים תוכן פדופילי **מנותבים** לשרתי ממשל זמין. על פי בדיקה שערכנו, משתמש רשת המנסה לפנות לאתר שהוצא לגביו צו חסימה (שאינו של תוכן פדופילי), מנותב על ידי ספק הגישה לאינטרנט שלו לכתובת 147.237.0.206 (ולא לשם מתחם כלשהו) ומקבל (**עדיין**) את ההודעה הזו:

Israel Internet Association (RA)
 6 Bareket street, POB 7210
 Petach Tikva 4951774
 Tel: +972-3-9700900 • Fax: +972-3-9700901
 info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

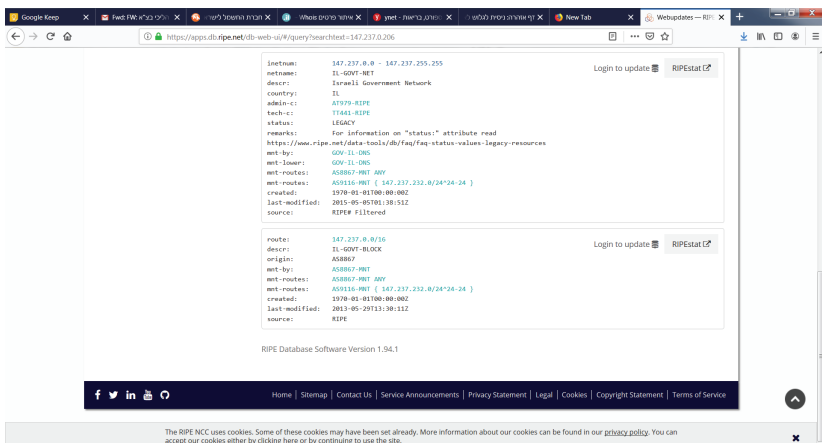

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)
 רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210
 פתח תקווה 4951774
 טלפון: 03-9700900 • פקס: 03-9700901
 info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

(2)

7. על פי רישומי RIPE NCC, כתובת אינטרנט זו (IP Address) משויכת לרשת הממשלתית. להלן השאלות:

Israel Internet Association (RA)
6 Bareket street, POB 7210
Petach Tikva 4951774
Tel: +972-3-9700900 • Fax: +972-3-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)
רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210
פתח תקווה 4951774
טלפון: 03-9700900 • פקס: 03-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

8. המשמעות הטכנולוגית של האמור בסעיפים 3-6 לעיל הוא כי כל משתמשי הרשת הפונים לכתובות אתרי אינטרנט שהוצא לגביהם צו חסימה על פי חוק הסמכויות, מנותבים לשרתי אינטרנט ממשלתיים, אשר:

א. במקרה של פניה של משתמש רשת לאתר שנחסם והמציג תוכן פדופילי, הם מופנים **ומתועדים** בשרת אינטרנט המנוהל על ידי המשרד לבטחון פנים ומשרתת ישראל, במיקור חוץ אצל LiveDNS. במקרה זה הפונה מגיע לאתר restrictedsites105.org.il המיידע אותו כאמור.

ב. במקרה של פניה של משתמש רשת לאתר שנחסם ומכיל תוכן אחר (שירותי זנות, הימורים, טרור וכד') הם מופנים **ומתועדים** בשרת אינטרנט המנוהל על ידי ממשל זמין. במקרה זה מיועד הפונה על כי "ממשל זמין" לא מצאה את מה שחיפשה.

9. סעיף 12(ב) לחוק הסמכויות קובע "ספק גישה לאינטרנט יציג בכתובת אתר האינטרנט שהגישה אליו הוגבלה בצו את דבר ההגבלה" (הדגשות שלי – י.ה.). הפרקטיקה המתוארת להלן אינה עומדת בהוראות חוק הסמכויות, ואבקש לשנותה באופן מיידי. נוסח החוק מבחיר כי על ההודעה להיות מוצגת על ידי ספק הגישה לאינטרנט שהפעיל את החסימה, בכתובת אתר האינטרנט אליו ביקש לפנות (שם המתחם שלו), ולא בשם מתחם אחר או בכתובת IP עלומה. אוסיף ואומר, ובפרט לאור האמור בהמשך, כי המנגנון שקבוע בחוק לפיו כל ספק גישה לאינטרנט מציג בפני מנוייו את ההודעה, ועליו אנו עומדים שיתקיים, הוא מנגנון השומר על הפרטיות של משתמשי הרשת. באופן זה, כל ספק גישה מתעד את לקוחותיו, כפי שנעשה בשגרה ובמסגרת מערכת היחסים החוזית בין הספק למנוי.

10. מעבר לאמור לעיל, וחמור מכך - סעיף 5(א)(4) קובע כי בבואו של בית המשפט לתת צו על פי חוק הסמכויות, עליו לשקול, בין יתר השיקולים, את "מידת הפגיעה בפרטיות של משתמשי האינטרנט". עולה מתשובתיכם כי כתובות ה-IP של כלל הפונים במדינת ישראל לאתרים שנחסמו בצו מתועדים בשני שרתים ממשלתיים. הראשון מנוהל במיקור חוץ על ידי חברה פרטית, השני במערך ממשל זמין.

11. לעניין זה אבקש לקבל את המידע הבא:

- א. האם שופטי בית המשפט המחוזי בתל-אביב יודעו על התהליך המתואר לעיל ומשמעותו הוסברה להם בבואם לתת צו הגבלת גישה כאמור?
- ב. על פי אילו כללים מנוהלים שרתי אינטרנט אלה, לרבות:
 - 1) למי יש גישה אל המידע המתועד בהם?
 - 2) לאילו מטרת?
 - 3) מה השימוש שנעשה בפועל במידע המתועד בשרתים אלה מיום הפעלתם עד למועד זה?
 - 4) מהם תקופות שמירת המידע המתועד בהם?
 - 5) האם הפעלת השרתים עומדת בדרישות הקבועות בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017 למאגר מידע שנדרש כי יעמוד ברמת האבטחה הגבוהה על פי התקנות?

Israel Internet Association (RA)
6 Bareket street, POB 7210
Petach Tikva 4951774
Tel: +972-3-9700900 • Fax: +972-3-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)
רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210
פתח תקווה 4951774
טלפון: 03-9700900 • פקס: 03-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

- 6) האם בהפעלת השרת על ידי המשרד לבטחון פנים על ידי חברת LIVEDNS עומד המשרד בהוראות הנחיית רשם מאגרי מידע 2/2011 לעניין שימוש בשירותי מיקור חוץ (outsourcing) לעיבוד מידע אישי ובהוראות תקנה 15 לתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) הני"ל?
- 7) האם נעשה שימוש בסמכויות על פי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), תשס"ח-2007 לעניין מידע הנאסף בשרתים אלה?
12. פנייתי אליך בנושא נערכה לפי כחצי שנה, ובתשובתכם נאמר כי פניתם אל "ממשל זמין" בבקשה לתקן את מנגנון היידוע (שעל פניו, אינו חוקי כאמור). על פניו, כפי שעולה מסעיפים 6 ו-7 לעיל, גם עניין פעוט זה לא תוקן.
13. לאור חומרת המתואר לעיל, אודה לקבלת תשובה מהירה על הסוגיות שהועלו על ידי.

בברכה,

עו"ד יורם הכהן
מנכ"ל איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

עו"ד שי ניצן, פרקליט המדינה
ד"ר שלומית ווגמן-רטנר, מ"מ ראש הרשות להגנת הפרטיות
הוועד המנהל של איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)
עו"ד אבנר פינצ'וק, האגודה לזכויות האזרח

נספח ז' - פניה לנשיא בית המשפט המחוזי בתל-אביב בעניין פרסום צווי בצ"א

Israel Internet Association (RA)
6 Bareket street, POB 7210
Petach Tikva 4951774
Tel: +972-3-9700900 • Fax: +972-3-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)
רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210
פתח תקווה 4951774
טלפון: 03-9700900 • פקס: 03-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

23 יוני, 2019

לכב' **כבוד השופט איתן אורנשטיין**
נשיא בית המשפט המחוזי תל-אביב
רח' ווייצמן 2
תל-אביב
נספח ז',

הנדון: הליכי בצ"א (בקשת צו אינטרנט) לפי חוק הסמכויות לשם מניעת עבירות באמצעות אתר אינטרנט

1. חוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017¹ (להלן – "**חוק הסמכויות**") או ("**החוק**") נחקק בשנת 2017. החוק מקנה לשופט מחוזי ששניא בית המשפט המחוזי הסמך, על פי בקשת תובע, להוציא צוים שונים ("צו הגבלת גישה", "צו הגבלת איתור" ו-"צו הסרה"), ולהלן – "**צווי בצ"א**") אשר מטרתם למנוע המשך ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, או מניעת חשיפה של משתמשי אינטרנט בישראל לפעילות העבריינית באמצעות אותו אתר.

2. סעיף 8(ה) לחוק קובע כי:

"(ה) צו יכלול את הגורמים שעליהם יחול הצו, את פרטי אתר האינטרנט, כולו או חלקו, שלגביו הוא ניתן, את תקופת תוקפו של הצו, ולעניין צו הגבלת גישה – גם את שיטת ההגבלה.

3. סעיף 9 לחוק קובע מנגנון של עיון מחדש בצו בצ"א שניתן. סעיף קטן (א) לו קובע את הרשאים לבקש בקשת עיון מחדש, והם:

"(א) בית משפט שנתן צו לפי חוק זה רשאי לשנות את תנאי הצו או לבטלו לבקשת תובע או מי שרואה את עצמו נפגע מהצו ולא הוזמן להשמיע את טענותיו, ובכלל זה תאגיד העוסק בהגנה על אינטרס הציבור באינטרנט שיש בהתייצבותו כדי לתרום לניהול הוגן של ההליך."

4. סעיף 11 לחוק קובע את מסגרת הערעור על הוצאת צו בצ"א, והיא:

"תובע, מי שהיה צד להליך למתן צו לפי חוק זה וכל הרואה את עצמו נפגע ממתן הצו רשאים לערער על החלטת בית המשפט בתוך 30 ימים ממועד מתן ההחלטה, לפני בית משפט שלערעור אשר ידון בערעור בשופט אחד, שיחיה מוסמך לבטל או לשנות תנאים בו."

¹ פרסם סי"ח תשע"ז מס' 2650 מיום 26.7.2017 עמ' 1040 (ה"ח הממשלה תשע"ז מס' 839 עמ' 338).

Israel Internet Association (RA)
6 Bareket street, POB 7210
Petach Tikva 4951774
Tel: +972-3-9700900 • Fax: +972-3-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)
רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210
פתח תקווה 4951774
טלפון: 03-9700900 • פקס: 03-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

5. סעיף 12 לחוק קובע את מנגנון הפרסום של צוי בצ"א:

"(א) הודעה בדבר מתן צו לפי חוק זה תפורסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים ושל משטרת ישראל.

(ב) ספק גישה לאינטרנט יציג בכחובת אתר האינטרנט שהגישה אליו הוגבלה בצו את דבר ההגבלה."

6. חוק הסמכויות מופעל על ידי פרקליטות הסייבר בפרקליטות המדינה, וזו שוכנת בתל-אביב. מטבע הדברים, הרוב המוחלט של בקשות תובע לפי חוק הסמכויות מוגשות לבית המשפט המחוזי בתל-אביב. הפרקליטות החלה בהפעלת סמכויותיה לפי חוק הסמכויות בחודש מרץ 2018. למיטב ידיעת הח"מ, הוסמכו על ידך כל, או רוב, שופטי בית המשפט המחוזי בתל-אביב לדון בבקשות על פיו.

7. עם הגשת הבקשות הראשונות לפי החוק, שדבר הגשתן פורסם על ידי הפרקליטות בתקשורת טרם הדיון, התייצב הח"מ בשם איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) בדיונים הראשונים. מטרת התייצבות זו הייתה להציג בפני השופטים היושבים בדיון עמדה של "תאגיד העוסק בהגנה על אינטרס הציבור באינטרנט שיש בהתייצבותו כדי לתרום לניהול חוגן של ההליך" כלשון סעיף 9א לחוק.

8. אף שהתייצבות זו הייתה בשלב בקשת הצו הראשוני ולא בהליך של עיון מחדש לפי סעיף 9א, בבצ"א 55259-03-18 ובבצ"א 55308-03-18² קבע השופט ד"ר גרשון גונטובניק כי החסדר הקבוע בסעיף 9א לגבי תאגידי משטרתם הגנה על אינטרנט הציבור באינטרנט אינו הסדר שלילי, ולאגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) (להלן – **האיגוד**), כגוף שכזה, מעמד גם בשלבים הראשוניים של הוצאת הצו (סעיף 13 רישא לפסק הדין). בודאי שמעמד זה קיים לאגוד בשלב העיון מחדש ואו הערעור על פי חוק הסמכויות.

9. על מנת שלציבור, ולגופי זכויות אזרח המגייסים על זכויותיו, תהא אפשרות לבקר את הפעולות המבוצעות על ידי השלטון, מחויבת שקיפות תהליכים. בהקשר של פעילותה של הרשות השופטת, מדובר בעקרון היסודי החוקתי של פומביות הדין.

10. **לצער, עקרון פומביות הדין אינו מתקיים בהקשר של צוי בצ"א.** נסיון לאתר צוי בצ"א באתר נט המשפט לפי קריטריוני האיתור "איתור החלטות", "איתור לפי פרמטרים", "בית משפט: המחוזי תל-אביב יפו", "הליך: עניינים מנהליים", "סוג תיק: בקשה לצו אינטרנט (בצ"א) – איתור" מעלה חרס, כאילו לא הוצאו צוי בצ"א מעולם. כל דרך אחרת (לרבות בקשה לעיון בצו הספציפי בבצ"א 55259-03-18 שהח"מ הופיע בו ונענה כי אין לו מעמד בתיק) אינה מציגה צוי בצ"א (לדוגמה, בקשה של "כלל החלטות השופט גונטובניק בחודש אפריל 2018").

11. הח"מ פנה בנושא זה, ובנושא קשור אליו אל פרקליטות המדינה. פנייתו מצ"ב כנספח א'. מתשובת המדינה, המצ"ב כנספח ב' עולה (סעיפים 8 ו-9 לתשובת עו"ד גוהר) כי המדינה אינה מבקשת, לבד ממקרים מיוחדים, כי הדיון בצוי בצ"א יוגדר כחסוי, וכן גם לא ההחלטה.

12. עוד עולה מתשובת המדינה כי חובת השקיפות הקבועה בחוק, שמסגרתו קובעת כי יוצג בפני משתמש אינטרנט המבקש להגיע לאתר אינטרנט שהוצא לגביו צו בצ"א מידע על אודות דבר ההגבלה, אינה מתקיימת גם במנגנונים שאינם בגדר הפורמלי של פומביות הדין (ראה סעיפים 4-6 בתשובת עו"ד גוהר).

² בבצ"א 55259-03-18, 55308-03-18 מדינת ישראל נ' חברות בעלות רשיון למתן שירותי גישה לאינטרנט ואח' מיום 2.4.2018.

Israel Internet Association (RA)
6 Bareket street, POB 7210
Petach Tikva 4951774
Tel: +972-3-9700900 · Fax: +972-3-9700901
info@isoc.org.il · www.isoc.org.il

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)
רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210
פתח תקווה 4951774
טלפון: 03-9700900 · פקס: 03-9700901
info@isoc.org.il · www.isoc.org.il

13. אבהיר כי הח"מ יכל לברר את נושא פנייתו אל פרקליטות הסייבר רק בשל ידיעתו הקונקרטית את כתובותיהם (ה-URL) של אתרי אינטרנט ספציפיים שהוא היה נוכח בהליכי הבצ"א לפיהם.
14. המחוקק קבע הליך סדור בפני בית משפט מחוזי להוצאת צווי בצ"א, ככל הנראה בשל הכרתו בחשיבות הנושא ואפשרות השפעתו הדרמטית על חופש הדיבור, זכות הציבור לדעת וחופש התנועה שלו במרחב הדיגיטלי. סעיף 5 לחוק קובע רשימת שיקולים שעל השופט לשקול בבואו לתת את הצו, והם:
(1) "מידת הפגיעה בציבור בישראל כתוצאה מהמשך פעילות אתר האינטרנט, והזיקה של האתר לישראל";
(2) "מידת הפגיעה בגישה של הציבור למידע באמצעות האינטרנט והסיכון לפגיעה בתוכן אחר שאינו קשור לביצוע העבירה, בין באותו אתר אינטרנט ובין באתר אינטרנט אחר, עקב שיטת ההגבלה המבוקשת";
(3) "מידת הפגיעה בספקי גישה לאינטרנט";
(4) "מידת הפגיעה בפרטיות של משתמשי האינטרנט".
15. באופן השגרתי שצווי בצ"א נדונים היום - מדובר בהליכים במעמד צד אחד. ספקיות הגישה לאינטרנט ו/או שירותי אחסון המידע ו/או שירותי איתור המידע אינם מתייצבים להליכים, שכן אין להם אינטרס ומדובר בעלויות גבוהות של ייצוג משפטי. בעלי האתרים המפרים, מסיבות מובנות, אינם ששים להתייצב (למיטב ידיעת הח"מ, רק במקרה אחד התייצב מפעיל אתר אינטרנט שהוגש לבניו צו הגבלת גישה, עניין "סקס אדיר").
16. העולה מן האמור (אי פרסום ההחלטות באתר נט המשפט, ואי הידיעה על כי הליכים אלה מתקיימים) הוא כי יכולת הבקרה של הציבור את תהליכי הוצאת צווי בצ"א נשללה לחלוטין.
17. **אודה לפעולתך לתיקון הנושא.**
18. בנוסף, סעיף 5 האמור מחייב, לטעמי, כי השופטים הדנים בצווי בצ"א יהיו בעלי חבנה מספקת בסוגיות טכנולוגיות הקשורות בנושא. אפרט כמה:
א. אילו טכנולוגיות הגבלת גישה קיימות, כיצד הן פועלות, ומה ההבדלים ביניהן ומה השפעתן האפשרית על מידת הפגיעה של גישת הציבור למידע;
ב. כיצד מתקיים התהליך הטכנולוגי של מנגנון ההודעה לציבור בצווי בצ"א, והאם הוא מקיים את הוראות החוק;
ג. מה היעילות של הצוים המוצאים על ידי השופט, ובאילו מקרים עליו להעדיף מנגנון אחד על השני;
ד. מהי המשמעות הטכנולוגית של תוקף הצו הניתן? מה החשלכה של צו כזה על תקינות הפעולה של האינטרנט?
19. האיגוד מאוגד כעמותה בלתי תלויה, הפועלת לקידום האינטרנט והטמעתו בישראל כתשתית טכנולוגית, מחקרית, חינוכית, חברתית ועסקית. במסגרת זו, פועל האיגוד לפיתוח ולקידום שירותי תשתית חיוניים לקיומו של האינטרנט בישראל, לצמצום הפער הדיגיטלי בישראל ולייצוג ישראל במסגרות בינלאומיות בעלות חשיבות לקביעת

Israel Internet Association (RA)
6 Bareket street, POB 7210
Petach Tikva 4951774
Tel: +972-3-9700900 • Fax: +972-3-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)
רחוב ברקת 6, ת.ד. 7210
פתח תקווה 4951774
טלפון: 03-9700900 • פקס: 03-9700901
info@isoc.org.il • www.isoc.org.il

- עתיד האינטרנט. כעמותה, האיגוד פועל ללא מטרת רווח, הוא אינו מייצג אינטרסים מסחריים כלשהם ופעילותו נעשית לטובת קהילת האינטרנט הישראלית ולקידום מטרות העמותה.
20. במסגרת ניהולו של האיגוד שירותי תשתית חיוניים לפעולת האינטרנט בישראל, האיגוד מנהל את המרחב הלאומי של ישראל (IL) באינטרנט, לרבות מרשם שמות המתחם (domain names) בסיומת IL.. כזוה יש בידי באיגוד ידע עמוק וייחודי באופן הפעולה של האינטרנט, ובפרט באופן פעולתו של מערך ה-DNS (Domain Name System) שצוי הגבלת הגישה מבקשים לעשות שימוש בו.
21. אני מבקש להציע כי האיגוד יקיים יום עיון לשופטי המחוזי בתל-אביב הדנים בצווי בצי"א, וזאת במטרה להעשיר את הידע ויכולת הביקורת השיפוטית בנושאים אלה. ככל שהנך מעוניין בכך, ניתן לתאם את הנושא מול הח"מ בדוא"ל yoram.h@isoc.org.il או בטלפון 03-9700918.

בברכה,

יורם הרשקובסקי
מנכ"ל
איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

הערת: ד"ר יגאל מרזל, מנהל בתי המשפט
הוועד המנהל, איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר)

נספח ח' - המלצות וועדת המומחים למימוש עברית 1-LGR-RZ

Proposal for a Hebrew Script Root Zone Label Generation Ruleset (LGR)

LGR Version: 3

Date: 2019-04-24

Document Version: 1.3

Authors: Hebrew Generation Panel (HGP)

1 General Information

The purpose of this document is to provide an overview of the proposed Hebrew LGR as provided in the XML format, and the rationale behind design decisions taken. It includes a discussion of relevant features of the script, languages and communities using it, the code points included, variant code points and information on the contributors. The formal specification of the LGR will be found in the accompanying XML document: `proposalhebrew-lgr-24apr19-en.xml`. Labels for testing can be found in the accompanying text document: `hebrew-test-labels-24apr19-en.txt`.

2 The Script

ISO 15924 Code: Hebr

ISO 15924 Key: 125

ISO 15924 English Name: Hebrew

Latin Transliteration of Native Script Name: Ivrit

Native Script Name: עברית

Minimal Starting Repertoire (MSR) Version: MSR-4

3 Background About the Script and Languages Using it

3.1 The Hebrew Script

The Hebrew script, written from right to left, is one of the most ancient alphabetic scripts in the world. The first Hebrew inscriptions date back 3000 years, and are written in letters similar to those of the Phoenician script. This ancient Hebrew script was used mainly during the First Jewish Temple period (early 1st millennium BCE -

587 BCE). At first it was a purely consonantal script, but in the course of time, four of its 22 letters came to serve also as vowel letters, making the words easier to read. From the Persian period onward, the Jews, like several other nations, adopted the Aramaic script, and gradually the Jewish script became what it is today: a 22-letter alphabet, with 5 of those letters also having a word-final form.

Towards the end of the first millennium C.E. new signs were invented by the Masoretes to mark vowels, stress and additional information the letters were not meant to convey. These signs are called nikkud (pointing) and te'amim (accents). The Masoretes' aim was to record their tradition for public reading of the Bible and transmit it to the reader preserving all details. Modern Hebrew is written without te'amim, but nikkud is still in use, mostly in children's books and poetry.

3.2 Languages Using the Hebrew Script

Today the Hebrew script is used primarily for modern Hebrew – the main language used in Israel, spoken by 8,330,000¹ people.

For centuries the Hebrew script was also used for Jewish languages – languages and dialects that developed in Jewish communities around the world (the largest being Judeo-Arabic, Yiddish and Ladino). Today, most of the Jewish languages are nearly extinct, and out of dozens of languages only Yiddish and Ladino are defined with EGIDS Scale 4. Since Ladino is written today mainly using the Latin script and is not the first language of its 137,000 users, we will not consider it here. Yiddish has 514,160 users worldwide, and is at status 4 for 55% of the users (Israel: 275k, Belarus: 7k); status 5 for 33% of the users (US: 156k, Canada: 13.6k, Moldova: 1.3k); status 7-9 for users in other countries. Being a language that uses primarily the Hebrew script, Yiddish has been considered when preparing the RZ-LGR and this document.

3.3 Spelling Variations

As described above, the Hebrew script is originally a consonantal script, but in modern Hebrew a few letters are heavily used as vowels. This orthography has developed over two millennia, often in an inconsistent way. While it is regulated today by the Academy of the Hebrew Language, the common spelling (regarding those letters) is still irregular. This phenomenon opens up possibilities for both confusion and the creation of misleading labels. Unfortunately, it cannot be resolved via LGR rules that would enforce a certain usage of those vowel-like letters (כתיב חסר vs. כתיב מלא).

4 Guiding Principles

Development of this LGR was done in accordance with [LGR-CONSIDERATIONS]. Constructing it, the panel focused on the principles of simplicity, security and robustness.

¹ All the numerical data of this section is based on [ETHNOLOGUE]. Note that the numbers in [ETHNOLOGUE] are apparently based on older statistics and the real numbers may be higher.

In accordance with these principles, the LGR is designed to be lean, observing that it would be very hard to remove a code point from it, once it made it to a root zone label.

5 Repertoire

As per the Procedure to Develop and Maintain the Label Generation Rules for the DNS Root Zone in Respect of IDNA Labels (hereinafter [Procedure]), only code points included in Maximal Starting Repertoire [MSR-4] will be considered.

The complete set of characters in the Hebrew script fall in the following Unicode ranges:

Hebrew: U+0591 - U+05F4 and U+FB1D - FB4F

5.1 Groups of Signs

The set of characters in the Hebrew script defined above can be divided into five types of signs:

5.1.1 Alphabet / Letters

The 22 alphabet letters (U+05D0 - U+05EA), 5 of which have a word-final form. All of these characters are included in the RZ-LGR repertoire.

5.1.2 Nikkud

A system of diacritical signs used to represent vowels or distinguish between alternative forms of pronunciation of letters of the Hebrew alphabet (U+05B0 - U+05BC, U+05C1, U+05C2, U+05C7).

Nikkud characters are zero-width. They are typographically positioned above, under or inside a letter. In some cases, multiple Nikkud signs may be positioned over a single letter.

Nikkud is helpful but is not obligatory in Hebrew.

According to the YIVO Institute for Jewish Research's Yiddish Alphabet listing [YIVO], some Nikkud signs are obligatory in Yiddish when combined with specific letters (combinations like U+FB1D –Yod with Hiriq ([YIVO]: Hiriq Yod), U+FB2E –Alef with Patah ([YIVO]: Pasekh Alef), U+FB2F –Alef with Qamats ([YIVO]: Komets Alef), U+FB4E – Pe with Rafe ([YIVO]: Fey)). However, in common writing these combinations are often ignored or not used – see for example the Yiddish Wikipedia site [YIDDISH-WIKI].

All of the Nikkud code points are excluded from the RZ-LGR repertoire, for the following reasons:

- Non-unique appearance. There are multiple ways to generate a similarly looking letter with Nikkud (e.g. Shin + Holam versus Shin + Sin Dot; any consonant + Hataf Segol versus the same consonant + Sheva + Segol).
- Non-deterministic order. Two or more Nikkud symbols can be added to a letter in different orders, resulting in different code point streams generating the exact same typographical rendering.
- Simple to mislead and confuse: (a) Partial use of Nikkud can

generate strings that will be construed by many users as the same (especially slight changes such as omitting Dagesh or omitting left/right dot on Shin); (b) Nikkud errors (e.g. replacing Qamats with Patah) are less likely to be detected than letters misspelling, since precise Nikkud rules are not common knowledge.

- Most users of the Hebrew language do not know how to generate Nikkud on their keyboards. Even those who do are not likely to be aware of the canonical order in which those symbols need to be typed, when two or more apply to a single letter.

5.1.3 Apostrophes

The apostrophe ' (Geresh, U+05F3) is used to signal an abbreviation and to expand the repertoire of written consonants in order to include consonants of borrowed foreign words. For example, ג=/g/ while 'ג= /גּ

The Hebrew apostrophe " (Gershaim, U+05F4) is mostly used to mark an acronym. Both these apostrophes are quite common in Hebrew writing, but have been excluded from the RZ-LGR repertoire for the following reasons:

- They are excluded from MSR-4.
- Very few people know how to generate these symbols on the Hebrew keyboard. Inevitably, they will type their ASCII counterparts (Apostrophe ' and Quotation Mark ", also excluded from MSR-4), leading to resolution errors and / or deception.

5.1.4 Te'amim

Te'amim (U+0591 - U+05AF) are cantillation marks used for ritual reading from the Hebrew Bible. Te'amim also provide a reading structure to biblical sentences, much like modern punctuation marks. These characters are used exclusively in biblical text.

Te'amim are excluded from the RZ-LGR for the following reasons:

- They are excluded from MSR-4.
- They are used only in the context of biblical text.

5.1.5 Special Hebrew Code Points

The Unicode Standard contains a few other, less common code points.

- U+05F0 - HEBREW LIGATURE YIDDISH DOUBLE VAV. Intended for use in Yiddish texts, this code point provides a special combined ligature for two consecutive HEBREW LETTER VAV.
- U+05F1 - HEBREW LIGATURE YIDDISH VAV YOD. Intended for use in Yiddish texts, this code point provides a special combined ligature for HEBREW LETTER VAV followed by HEBREW LETTER YOD.
- U+05F2 - HEBREW LIGATURE YIDDISH DOUBLE YOD. Intended for use in Yiddish texts, this code point provides a special combined ligature for two consecutive HEBREW LETTER YOD.
- U+05BF - HEBREW POINT RAFA. This code point is a diacritic symbol,

a subtle horizontal overbar placed above certain letters to indicate that they are to be pronounced as fricatives. NSM (NonSpacing Mark).

- U+FB1E - HEBREW POINT JUDEO-SPANISH VARIKA. This code point is used in rare Judeo-Spanish (Ladino) texts. NSM (NonSpacing Mark). See also 5.2 below.

All five of these code points are excluded from the RZ-LGR.

The first three might be confused with their respective combinations of two single letters. In addition, they can be adequately replaced by their respective combination of two consecutive single letters - DOUBLE YOD by two consecutive YOD, etc. Another advantage of these equivalent replacements is that they can be typed using a standard Hebrew-mapped keyboard.

The latter two bear the same problems as described in 5.1.2, and share their reasons for exclusion - augmented by their specific and rather uncommon use cases.

5.2 Hebrew-Related Code Points that are not PVALID

Code points that are not IDNA2008 Protocol Valid (PVALID) are excluded from the RZ-LGR.

Among these are Hebrew-related code points in the Unicode Alphabetic Presentation Forms block (U+FB1D through U+FB4F), and code points in the Unicode Letterlike Symbols block (U+2135 through U+2138).

5.3 Hebrew section of Maximal Starting Repertoire (MSR) Version 4

Code points shown below are from [MSR-4]. Code points with white background are not IDNA2008 PVALID. Pink background denotes IDNA2008 PVALID code points that are excluded from [MSR-4]. The repertoire of the RZ-LGR is denoted by the orange line.

	059	05A	05B	05C	05D	05E	05F
0							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
A							
B							
C							
D							
E							
F							

	FB0	FB1	FB2	FB3	FB4
0					
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
A					
B					
C					
D					
E					
F					

5.4 Included Code Point Table

No.	Unicode Code Point	Glyph	Character Name	Refs
1	05D0	א	HEBREW LETTER ALEF	[OMNI]
2	05D1	ב	HEBREW LETTER BET	[OMNI]
3	05D2	ג	HEBREW LETTER GIMEL	[OMNI]
4	05D3	ד	HEBREW LETTER DALET	[OMNI]
5	05D4	ה	HEBREW LETTER HE	[OMNI]
6	05D5	ו	HEBREW LETTER VAV	[OMNI]
7	05D6	ז	HEBREW LETTER ZAYIN	[OMNI]
8	05D7	ח	HEBREW LETTER HET	[OMNI]
9	05D8	ט	HEBREW LETTER TET	[OMNI]
10	05D9	י	HEBREW LETTER YOD	[OMNI]
11	05DA	ך	HEBREW LETTER FINAL KAF	[OMNI]
12	05DB	כ	HEBREW LETTER KAF	[OMNI]
13	05DC	ל	HEBREW LETTER LAMED	[OMNI]
14	05DD	ם	HEBREW LETTER FINAL MEM	[OMNI]
15	05DE	מ	HEBREW LETTER MEM	[OMNI]
16	05DF	ן	HEBREW LETTER FINAL NUN	[OMNI]
17	05E0	נ	HEBREW LETTER NUN	[OMNI]
18	05E1	ס	HEBREW LETTER SAMEKH	[OMNI]
19	05E2	ע	HEBREW LETTER AYIN	[OMNI]
20	05E3	ף	HEBREW LETTER FINAL PE	[OMNI]
21	05E4	פ	HEBREW LETTER PE	[OMNI]
22	05E5	ץ	HEBREW LETTER FINAL TSADI	[OMNI]
23	05E6	צ	HEBREW LETTER TSADI	[OMNI]
24	05E7	ק	HEBREW LETTER QOF	[OMNI]
25	05E8	ר	HEBREW LETTER RESH	[OMNI]
26	05E9	ש	HEBREW LETTER SHIN	[OMNI]
27	05EA	ת	HEBREW LETTER TAV	[OMNI]

6 Variants

6.1 In-Script Variants

The RZ-LGR defines five variant pairs, one for each of the letters that have a word-final form. The final and non-final form are defined as variants of each other, resulting in the desired state where a label can be created with code points of either form, regardless of their position in the label (final or not), but then a label with a similar sequence of letters differing only by the final/non-final letter form of the code points will be blocked.

Set	Unicode Code Point	Glyph	Character Name	Refs
1	05DA 05DB	ך כ	HEBREW LETTER FINAL KAF HEBREW LETTER KAF	[OMNI]
2	05DD 05DE	ם מ	HEBREW LETTER FINAL MEM HEBREW LETTER MEM	[OMNI]
3	05DF 05E0	ן נ	HEBREW LETTER FINAL NUN HEBREW LETTER NUN	[OMNI]
4	05E3 05E4	פ ף	HEBREW LETTER FINAL PE HEBREW LETTER PE	[OMNI]
5	05E5 05E6	ץ צ	HEBREW LETTER FINAL TSADI HEBREW LETTER TSADI	[OMNI]

7 Whole Label Evaluation Rules

This LGR does not require WLE rules.

8 Contributors

- Mr. Doron Shikmoni, Founder, Israel Internet Association (ISOC-IL) and Forescout Technologies - Chair
- Ms. Dorit Lerer, Deputy CEO, The Academy for the Hebrew Language - member
- Mr. Matitياهو Allouche, Private Expert (Linguistics and computers) - member

- Mr. Meir Keraushar, DNS expert, Israel Internet Association (ISOC-IL) - member
- Mr. Yoram Hachohen, CEO, Israel Internet Association (ISOC-IL) - member

9 References

[MSR-4] ICANN Maximum Starting Repertoire 4 (MSR-4) <https://www.icann.org/sites/default/files/packages/lgr/msr/msr-4-wlerules-09nov18-en.html>

[UNICODE-630] The Unicode Standard 6.3.0 <http://unicode.org/versions/Unicode6.3.0/>

[HEB-IDN-TAB] IL IDN Table https://www.iana.org/domains/idn-tables/tables/iL_he_1.0.html

[IL-REG-RULES] IL Registry Rules <https://www.isoc.org.il/files/docs/ISOC->

[IL_Registration_Rules_v1.6_ENGLISH_-_18.12.2017.pdf](https://www.isoc.org.il/files/docs/ISOC-IL_Registration_Rules_v1.6_ENGLISH_-_18.12.2017.pdf)

[2016-2LD-LGR] ICANN Second Level LGR

<https://www.icann.org/sites/default/files/packages/lgr/lgr-second-level-hebrew30aug16-en.xml> , <https://www.icann.org/sites/default/files/packages/lgr/lgrsecond-level-hebrew-30aug16-en.html>

[OMNI] Omniglot Hebrew

<http://www.omniglot.com/writing/hebrew.htm>

[ETHNOLOGUE] Ethnologue - Languages of the World <https://www.ethnologue.com/>

[LGR-CONSIDERATIONS] Considerations for Designing a Label Generation Ruleset for the Root Zone

<https://community.icann.org/download/attachments/43989034/Considerations-for-LGR-2017-09-15.pdf>

[YIVO] YIVO Institute for Jewish Research, Yiddish Alef-Bays

(Alphabet) <https://www.yivo.org/Yiddish-Alphabet>

[YIDDISH-WIKI] Yiddish Wikipedia (וויקיפעדיע) <https://yi.wikipedia.org/>

